

Boris Golić

JOE, I TU JE AMERIKA

Boris Golić

JOE, I TU JE AMERIKA

2018.godine

Svi korisnici digitalnih knjiga by Impero present, dužni su poštivati ugovor o korištenju digitalnih knjiga koji se nalazi u prilogu knjige:

Više podataka o našim drugim izdanjima moći ćete saznati ukoliko posjetite našu web stranicu, koja se nalazi na slijedećoj adresi:

<http://www.digitalne-knjige.com>

© Copyright Boris Golić. Sva prava pridržana.

Ni jedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo kom obliku ili na bilo koji način uklopiti u drugi rad, prenijeti u bilo koju formu: bez pismenog odobrenja autora, uvažavajući sva autorska prava.

*Zašto pišem?
Pišem, zbog neke laži
koju želim razotkriti.*

George Orwell

Pripremo : Boris Golić

Uredio: Nenad Grbac

PREDGOVOR:

Zašto pišem?

Pišem, zbog neke laži koju želim razotkriti.

George Orwell

Kod nas je nekad bio ili igrao film „Joe“, ali su ga kod nas preveli „Joe, i to je Amerika“. Moje djelo nema veze s tim. Naime, taj film sam tražio na internetu, pa ga nisam mogao naći. Stoga mogu reći da moje djelo nema veze s tim filmom. U tom mom djelu glavni lik Joe mi želi vratiti ili prodati stroj koji je moja stara tvrtka nekad prodala njemu u ondašnja zlatna vremena. I on je na njemu radio farove za automobilsku industriju Detroita gotovo 30 godina. Kako se automobilska industrija ugasila u Detroitu, Joo se dosjetio da vrati taj svoj stroj i cijelo vrijeme je radio na tome. Međutim, nisam ni ja od jučer. Smišljao sam strategiju i koncepciju i smislio da mu se treba javiti da sam umro, pa sam Peri, mom prijatelju dao u zadatak da to javi Jou.

Citat o mom raspoloženju kada sam doznao zašto mi se Joe javio:

„I ne znam je li tvoje javljanje moje poslanje ili moje prokletstvo? Naime, ti mi namećeš nekakve moje obaveze prema tebi i nekakve moje dugove. Pa što ja imam s nečim što je bilo prije gotovo 40 godina? Onda je još bio socijalizam, pa su vladali socijalistički običaji, a sada vlada neoliberalizam i kapitalistički običaji. I valjda postoji oprost od svega toga? Ali što ja imam sa svim tim? Nisam ja o ničemu odlučivao. I nisam ja odlučio o prodaji tvoga stroja, nego moji direktori. Zašto njih ne zoveš i njima ne prodaš stroj? Oni su se od svega toga više operjali. Oni su imali bolja primanja, došli do mirovine i sada uživaju. I ne kaže li se:

„Kad se jednom nekom nešto da, to se više ne vraća.“

To smo mi valjda nekad kad smo bili djeca govorili i mi se toga držimo i slijepo pridržavamo. Takvi smo i nema nam pomoći."

Citat kada Peri dajem tekst za moju smrtovnicu:

„Evo ti tekst:

„Tužna srca i u dubokoj boli vam javljamo da je današnjeg dana zauvijek zaklopio svoje umorne oči i napustio nas veliki čovjek i divna osoba. Pronašao je svoj mir čovjek koji ga je oduvijek tražio.

Posljednji ispraćaj našeg voljenog biti će sutra u 16 sati sa gradskog groblja. Bit ćemo sretni ako se odazovete njegovom pokopu i sahrani. Korota za pokojnika će se održati odmah nakon pokopa."

Ja ti nisam nezahvalnik, odužit ću ti se ako mi to učiniš."

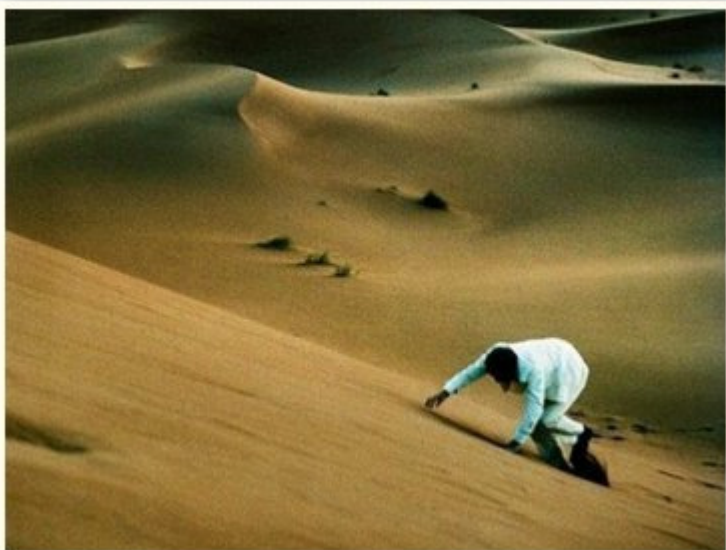
Kip slobode

Kip slobode (en.: Statue of Liberty) je spomenik u Sjedinjenim Američkim Državama, na ušću rijeke Hudson u New Yorku. Izrađen u Parizu, bio je poklon Francuske kojim je obilježena stogodišnjica neovisnosti SAD-a 1886. godine. Od tada predstavlja pozdrav svim posjetiteljima i useljenicima pristiglima u SAD.

Zbog svoje jedinstvenosti i simboličkog značaja upisan je na UNESCO-v popis mjesta svjetske baštine u Americi 1984. godine[1]. Dana 28. listopada 1886. godine, Francuska je za stotu godišnjicu potpisivanja Američke deklaracije o neovisnosti darovala SAD-u ovaj spomenik. Kip je izradio Frédéric Auguste Bartholdi, a unutrašnjost sa željeznom konstrukcijom oblikovala je tvrtka Gustava Eiffela.

Bartholdija je za ovu personifikaciju neovisnosti inspirirao francuski profesor prava i političar, Édouard René de Laboulaye, koji je 1865. godine izjavio kako bi spomenik američkoj neovisnosti trebao biti zajednički projekt Francuza i Amerikanaca. Zbog nesigurne političke situacije u Francuskoj, radovi na spomeniku su započeli tek početkom 1870-ih. God. 1875., Laboulaye je predložio da Francuska izradi spomenik, a da SAD izgradi pijedestal na lokaciji.

Kip slobode je bio prvi simbol SAD-a koji bi emigranti ugledali prilikom dolaska na emigrantski prijem na otoku Ellis Island koji je udaljen tek oko 1 km.

JOE, I TU JE AMERIKA

POGLAVLJE 1

Dragi Joe,

Već sam pomislio da se više nikad nećemo čuti, da smo se dovoljno udaljili, a ti mi se javljaš putem maila. Ni sam ne znam kako si do njega došao, a ako si došao, red je da ti odgovorim na tvoje pismo i na tvoje traženje. Naravno da mi se ti javljaš s problemima i to ne sa jednostavnim problemima. Naime, tvoj Detroit je bankrotirao, automobilska industrija se ugasila, tvoj američki san se izgubio i nestao, a i gospodarstvo u Detroitu je propalo, pa ti sada ne treba stroj za plastiku koji si nekad kupio u mojoj bivšoj tvrtci. Nažalost, moja bivša tvrtka je propala, zatvorila je svoju proizvodnju i ja ne znam što bih i što ću s tvojim strojem. Ja sam ti inače društvenog usmjerenja, što se kaže marksističkog, pa u današnje vrijeme, više smrdim nego što mirišem. Nisam ti ja nikakav prirodnjak, nikakav tehničar ili majstor i uopće se ne razumijem u rad strojeva. Dugo sam radio u toj mojoj tvrtci, gotovo 15 godina, ali nisam baš puno naučio o radu stroja ili strojeva. To me jednostavno nije zanimalo.

A onda sam se odlučio promijeniti struku. Pa sam jedno vrijeme radio u trgovini i bio sam trgovac, trgovački putnik i općenito to znam raditi. Međutim, ne znam kome bih ponudio tvoj stroj. Nisam više u tom fahu. Ne znam tko bi ga ovdje kupio jer ovdje ništa ne radi, nema ničega i nema automobilske industrije. Ovdje je daleko gora situacija nego u tvom Detroitu. Ovdje se sve uvozi i kupuje iz inozemstva. Ni ovdje nema srednje klase, ni ovdje nema malih poduzetnika. Sve je ovdje uništeno. Više ništa ne radi i više ništa ne valja. Mi ovdje sve uvozimo i ono što smo nekad znali raditi, a i ono što nismo znali raditi. Ovdje ima ili velikih tajkuna ili velikih poduzetnika, ili onih koji to glume, a oni rade kako se kaže netransparentno. I oni niti smrde, a niti mirišu. Mi ostali, raja

nebeska ili ptice nebeske, smo nezaposleni, beskorisni smo i nismo ni zašto.

I ti te tajkune i velike poduzetnike, ne možeš uhvatiti, ni za glavu, a ni za rep. Takvi su ti oni. Drugi rade sa Europskim fondovima, a to ti je također turbo netransparentno. Ulaže se u nešto beskorisno, u nešto što nikada neće vratiti uloženo, u nešto što nikada neće donijeti profit, a ni kakvu dobrobit i zaradu. Inače, i mi smo na rubu konačnog sloma, financijskog uništenja, kolapsa i gladi. I kod nas je stopa ubojstva, samoubojstva i pljački jako velika. I nama je maca došla na vratanca. I kod nas je stigla recesija i globalna kriza. Kažu da je tako u tom neoliberalnom kapitalizmu. I mi smo dodirnuli dno dna i mi smo proglasili sve naše elementarne nepogode. I nas naši mladi ljudi napuštaju i odlaze. Kažu da nas je napustilo 25 % stanovništva. Kod nas je svaka druga kuća napuštena, pa sve izgleda kao u Černobilu. I mi imamo gradove ili sela duhova, a uskoro će sve biti pusto i prazno.

I ne znam je li tvoje javljanje moje poslanje ili moje prokletstvo? Naime, ti mi namećeš nekakve moje obaveze prema tebi i nekakve moje dugove. Pa što ja imam s nečim što je bilo prije gotovo 40 godina? Onda je još bio socijalizam, pa su vladali socijalistički običaji, a sada vlada neoliberalizam i kapitalistički običaji. I valjda postoji oprost od svega toga? Ali što ja imam sa svim tim? Nisam ja o ničemu odlučivao. I nisam ja odlučio o prodaji tvoga stroja, nego moji direktori. Zašto njih ne zoveš i njima ne prodaš stroj? Oni su se od svega toga više operjali. Oni su imali bolja primanja, došli do mirovine i sada uživaju. I ne kaže li se:

„Kad se jednom nekom nešto da, to se više ne vraća.“

To smo mi valjda nekad kad smo bili djeca govorili i mi se toga držimo i slijepo pridržavamo. Takvi smo i nema nam pomoći.

Zato nam se valjda u posljednje vrijeme ukidaju poštanski uredi, željezničke i autobusne linije, benzinske stanice, dječji vrtići, trgovine i javne škole, jer nema kod nas ljudi, a nema više ni djece. Ljudi odlaze s obiteljima. Navodno kod nas ništa nije isplativo. Takva nam je sadašnja politika, svjetonazor i vjerovanje. Ja znam, da si ti ovdje kod nas bio kada je sve radilo, kada je bila puna zaposlenost i mi smo onda radili sa cijelim svijetom i bili smo tada sretni i zadovoljni. Izvozili smo tada u Ameriku, Argentinu, Australiju, Čehoslovačku, Mađarsku, Poljsku, Rumunjsku i SSSR. Imali smo i državu od 25 milijuna ljudi. I imali smo Istočni lager iza sebe, a radili smo i sa Nesvrstanim i sa Zapadom. Sa svima smo radili i mi smo radili, a sada nema posla i nema izvoza. I svi nas napuštaju. Ne žele išta imati s nama.

Svi gledaju kako će otići odavde i naći posao u Austriji, Njemačkoj, Skandinaviji, Irskoj, Kanadi i Australiji. I svi odlaze od ove krize, ove depresije i od ovog beznađa. Navodno im se ne sviđa mentalitet nas koji ostajemo. Navodno im se ne sviđaju ovi naši gazde, poduzetnici i tajkuni. Ne sviđa im se ni naša politika i naši političari. A ne sviđa im se ni naš klerikalno – tradicionalno- nacionalistički svjetonazor. Ja mislim da im se ovdje ne sviđa što nema posla i što je on malo plaćen. Majstori još nalaze posao, a za ostale nema. Meni su ponudili posao sobara na moru. Radi se od jutra do mraka, a za to se dobije 2.500 do 3.000 kuna ili se ne dobije ništa. Naime, naši gazde ti štošta obećaju, a da li to izvrše, to je drugi dio ove priče, pa tako na kraju mjeseca ništa ne dobiješ. Nema se, pa nema ni za tebe.

I naravno da sam automatski odbio to mjesto sobara. Nemam ja nikakvih predrasuda o tome svemu, ali ja ne mogu raditi ni 2 sata u komadu, a kamoli cijeli dan. I naravno da tražim svoju novu domovinu, koja će mi to tolerirati. Tražim neko multikulturalno i tolerantno društvo, dosta mi je našeg primitivizma. Tražim društvo koje će mi omogućiti i dozvoliti rad od 2 sata na dan i da od toga mogu normalno živjeti. To je moj pogled na tu sveopću krizu. I ja ne mogu tjelesno raditi duže od 2 sata. Sve preko toga mi predstavlja

veliki napor. Inače, nemam problema sa nostalgijom, potomcima i precima, ne gledam vječno u neakvu pučinu i u neakvo bespuće moje zbiljnosti. Realan sam ja što se toga tiče, briga me za moje podrijetlo, ovdje je ugrožena moja egzistencija i realno se odnosim prema tome svemu.

Nisam pesimist, nisam nezadovoljan, ne podgrijavam negativnu atmosferu, nisam sklon kukanju, ali jednostavno ne znam što ću sa tim strojem. I uopće mi se ne živi i radi u Hrvatskoj. Pa za koga bih radio? Kome bih proizvodio farove? Kome to uopće treba? Postoje razni programi pomoći poduzetnicima, ali ne postoje programi za to. Zato bih možda radio na setovima američkih blockbustera, ma što to bilo i ma što to značilo. Kod nas postoji fama da je to unosno i profitabilno i da se radi 2 sata u komadu. Kod nas postoji i fama da trebaš imati svoj blog, svoju domenu i svoj instagram. Navodno je to isplativo i od toga se može lijepo živjeti. Samo ja sam ovdje u provinciji, tko bi mene slušao i tko bi mene kontaktirao. Svemir mi nije naklonjen, a ni zvijezde na njemu i to ti moram reći.

Inače, neki kažu da je Zračna luka u Frankfurtu raspisala natječaj za radnom snagom. Kažu da je to dobra prilika jer nude jeftin smještaj i dobru plaću. Pa bih se i ja prijavio, ali bolestan sam, da ne mogu biti bolesniji. Sve me je sastavilo. I šećer, i kolesterol i visoki tlak i srce i mozak i prostata. Ni ne znam što mi je zdravo. Izgleda da mi je sve bolesno i vrti mi se u glavi. Vrti mi se i od naših političara i raznih udruga. Oni se bave referendumom protiv Istanbulske konvencije. Kao da mi je to nešto bitno. Mene brine to što ni ne znam kako bih došao do tog Frankfurta i što ne mogu raditi 8 i više sati. Blago onima koji to mogu. Za mene ostaje moja siromaštvo, moja nezaposlenost i moja propast. Nadam se da nije tako s tobom, da nisi izgubio svoj dom i da ne spavaš u neakvoj špilji, u podzemnoj željeznici, neakvom podzemlju, neakvom tunelu ili u neakvom improviziranom naselju.

I kažu da je za sve to kriv neoliberalni kapitalizam i globalna kriza. I kažu da tvoj Detroit duguje 20 milijardi dolara. Ford i Chrysler su otišli, ali da General Motors neće otići iz grada. No stečaj ostaje, sve ostalo je pred slomom i pred bankrotom. Razbojstva i ubojstva su česta, a sad su se pojavili i kojoti. I ljudi se boje živjeti u Detroitu i iz njega iseljavaju. Pojavile su se nekakve zaraze i epidemije. I nitko ne želi ulagati u oporavak. Od nekadašnjih 2 milijuna stanovnika, kažu da ih je ostalo nešto preko pola milijuna. I kažu da ti ljudi nemaju kamo. Kad je krenuo egzodus, svi su otišli, a ostali su samo oni koji nemaju kamo. Ljudi su počeli napuštati Detroit kao da je teško zarazan i kao da se nikada neće oporaviti. Najgore je kada ljude napusti njihov američki san, kada shvate da je život do krajnjih granica sjeban, a sada se dogodio i taj industrijski kolaps i ta apokalipsa.

Što li će onda biti s nama? Mi se uopće nismo pripremili na taj neoliberalni kapitalizam, na tu globalnu politiku i na tu globalnu krizu. Inače, mi dugujemo preko 50 milijardi dolara i taj dug iz godine u godinu raste. Što kad netko kaže dosta? Što li će se tada dogoditi? Hoćemo li svi pobjeći iz zemlje i ostaviti političarima da rješavaju naše dugove? Nadam se da me više neće biti i da to neću doživjeti. Stoga ti se ne javljam na telefon, jer ti ne mogu prodati taj tvoj stroj. Uostalom, koliko je on star? Trideset godina? Ne misliš li da je taj stroj za otpis, kao što smo i mi za otpis? Možda mi izgledamo mlado i svježije izvana, ali iznutra smo umorni i ruine. I mi smo za otpis. Stoga ti kažem:

„Otpiši ti taj stroj i zaboravi novce za njega.“

„Ali ja to zakonski ne mogu?“

„Kako ne možeš, on je svoje odslužio. Mi smo svoje odslužili, pa je tako i on svoje odslužio. Riješi se svojih dugova, navedi ga u stečajnoj masi i odblokiraj se.“

„Ali nitko ga neće. Nemam ga kome prodati. Proglasio bih bankrot, ali me on sprječava. Moram ga nekome pokloniti, pa sam se sjetio tebe.“

„Što će meni tvoj stroj? Ja ti više nisam ni za kakvu gospodarsku aktivnost. Bolestan sam i pred prijevremenom mirovinom.“

„Aktiviraj se! Uključi se u poduzetništvo!“

„I kod nas je krah gospodarstva. Nema gospodarskih aktivnosti i kretanja. Bolje bi bilo da ga zapališ i tražiš osiguranje za njega. Traži oprost dugova, obročnu otplatu, predstečajnu nagodbu i porezne olakšice. Riješi se svega i sve otpiši. Ne daj da te otjeraju u bankrot.“

„Sve sam otpisao, sa svima sam se razdužio, od svih sam se oprostio, ali tog stroja se ne mogu riješiti. On će zauvijek ostati dio mog života. Otpisati taj stroj bilo bi okrutno i kukavički. On mi je puno značio u životu.“

„Možda osjećaš nekakvu nostalgiju prema njemu?“

„Naravno da osjećam nostalgiju. Osjećam nostalgiju na nekadašnje moćno vrijeme, na vrijeme kada sam na njemu radio farove za Ford i Chrysler.“

„Kažu da je ostao General Motors?“

„Ne vjerujem lažnim pričama. Ovdje više nikog nema. Sve je otišlo u bezdan i u stranputicu.“

„Radi za Japance, Korejce ili Kineze.“

„Oni ovdje dovoze gotove automobile, ne trebaju njima nikakvi kooperanti.“

Ne mogu si oprostiti što sam se javio Jou putem maila. Polako mi je muka od njega. Najradije bih mu rekao da se vidimo i čujemo uskoro, ali da mu se više neću javiti. Presjekao bih sve veze s njim. Inače, u posljednje vrijeme su mi društvene veze užasne i sve se više udaljavam, nego približavam ostalim ljudima. Stoga, nemam ni Facebook, nemam ni Twitter, ni Instagram, pa bih to najradije učinio i sa Joom. Mnoge prijatelje sam sahranio, posljednji je bio Dodo, a on me podsjećao na onu izumrlu pticu Dodo. Naime, bio je bezazlen i kad je dobio otkaz u našoj tvrtci, izgubio je svaki životni smisao. Da je živ, njemu bih ponudio taj Jov stroj, ali ni njega više nema. Ovdje više nikoga nema i sve nas je manje i sve je praznije.

A i ti svjetski ili bjelosvjetski ljudi od nas opravdano ili neopravdano štošta očekuju ili ne očekuju. Brige ih za nas. A mi nismo kao oni nekadašnji. Nemamo više ondašnje snage i moći. Nemoćni smo i nismo u mogućnosti išta korisno učiniti. Stoga se grizemo i bjesnimo, a od bijesa nam se sužavaju i blokiraju krvne žile, pa smo i bolesni. Najradije bih rekao Jou:

„Bog, sada nemam vremena za tebe. U gužvi sam i imam nekih neodgovornih obaveza. Uhvatio si me u nekakvom mom životnom raskoraku. Nazvat ću te kad budem bio slobodan i bolje volje.“

„Ali meni netko treba kome ću prodati stroj.“

„Nađi nekog Kineza, oni su poduzetni. Njemu prodaj stroj.“

„Kineza je nekoliko milijardi, kako da među njima nađem onog kome bi moj stroj mogao biti zanimljiv?“

„Potrudi se. Tko traži, taj i nađe.“

„A što ako nikoga ne nađem?“

„Tu ti ja ne mogu pomoći. Bavim se time tko je započeo rat kod nas.“

„Niste to riješili?“

„Nismo.“

Inače , nije lako ni sa Kinezima. Prvo kod njih treba steći povjerenje, a onda je valjda sve lakše. Oni imaju drugačije običaje i kulturu i kažu da su kulturološke razlike između njih i nas mnogo veće nego što se to čini. Bilo je Kineza i ovdje u našem kraju, nisu se po ničemu isticali, pokušavali su se ponašati kao svi mi, ali ih sada nema ili ih ja ne viđam. Nekuda su netragom nestali ili otišli. Stalno su bili zauzeti, prekovremeno su radili i stalno su bili u neakvoj žurbi i onda su, valjda u toj našoj gospodarskoj i globalnoj krizi odjednom nestali. Pojela ih kriza, što bi netko rekao. Ali netko kaže da se preko Alibabe pronalaze Kinezi. Pa ako je tako, to ću preporučiti Jou. Neka ih zove preko tog Alibabe.

Treba samo ukucati: www.alibaba.com i već će ti se neki Kinez javiti. Oni su za sve zainteresirani i sve ih zanima. Prvo su se zvali Abrakadabra, a sada se zovu Alibaba. Jedino što oni nešto nude, ali valjda su toliko kulturni, pa će nešto odgovoriti. Valjda su njihove navike slične onima u drugim dijelovima svijeta. Stoga kažem Jou:

„Prvo pronađi sebe, ono što želiš, a onda potraži i pronađi nekakvog svog Kineza. Kod Kineza svega i svašta možeš naći, a onda im valjda svega i svašta možeš ponuditi. Ukucaj www.alibaba.com i odmah će ti se netko javiti. Samo nemoj sanjati Kineza jer je to zlo nad zlima.“

„Kažu da treba spojiti lijepo s korisnim. Možda odem u Kinu kad prodam stroj.“

„Bilo ti sa srećom.“

I naravno da to kažem kada znam da nešto neće proći kako treba i da Joe neće naći pravog Kineza. Ali to radim da me Joe ne bi ponovo zvao i od mene nešto zahtijevao. Pa stoga tražim bubamare, cvrčke, viline konjice, skarabeje i djetelinu s četiri lista. Vješam potkovicu na ulaz u svoju kuću i penjem se na visoko drveće i berem zelenu imelu. Tražim te drevne predznake sreće, tražim te drevne čuvare zlih sila i blagostanja jer ne želim da me Joe više naziva i nudi mi taj svoj stroj. Jednostavno ne znam što ću s njim. Nije on za mene. Ili ja nisam za njega. I smirio bih tenzije prema Jou. Indiferentan sam za tu našu stvarnost i realnost. Indiferentan sam prema Jou. Ne želim se s njim svađati. Više me ništa u životu ne zanima.

Nisam stvoren za ove poslovne uvjete. Prvo te sastavi carina, pa porez na carinu, pa inspekcija i poslovno – tehnički uvjeti, a onda porezi, prirezi, razne režije, nameti, razne tehničke i druge obaveze i ni ne snađeš se, a već si zadužen i prezadužen. Dobro je ako iz svega toga izvučeš živu glavu, a netko ti se iz prikrajka smije i govori:

„Svi bi vi bili poduzetnici i tajkuni bez novaca ili sa malo novaca, ali ne ide to tako. Novac stvara novac. Moraš imati puno novaca, da bi stekao malo novaca ili ništa. Da bi bio na pozitivnoj nuli ili oko nje.“

„I ja sam toga svjestan, pa to govorim i Jou. Ne isplati se kod nas paliti pilu. Možeš biti društveni parazit, možeš biti društveni uhljeb i ništa više. Sve drugo se ne isplati ili se malo isplati.“

A ja sam uz to i krhka i osjetljiva umjetnička duša i bavim se egzistencijalnim pitanjima. Takav sam, takvo me je to naše društvo stvorilo i ja se uopće ne ponosim time. Stoga, serem, nešto pišem i filozofiram. Samo ne znam kojim redom i nisam u svemu tome perfekcionista. Naime, ne radim naporno, nego kad mi se da. Inače tražim svoj mir i red. Stoga više ni ne tražim svog poslodavca, ne vjerujem u našu tranziciju i našu gospodarsku politiku i ne želim s posla na groblje. Mene ne kači da moram raditi do 67 godine. Ja sam podnio zahtjev za prijevremenu mirovinu jer uskoro

zadovoljavam oba uvjeta: imat ću 60 godina i 35 godina radnog staža. I zašto bih onda radio, zašto bih onda kupio stroj za farove i kome bih ja te farove proizvodio i prodavao.

Mi smo ti inače jedan proturječan narod. Htjeli smo kapitalizam, ali kada nas netko pita bi li radili za privatnika ili kapitalistu ili za državu, radije biramo i odlučujemo se za državu, javnu upravu i javni posao. Mi bi i dalje živjeli u socijalizmu i na državnim jaslicama. Mi bi i dalje bili zaštićeni i imali miran i ležeran posao do mirovine. Ne bi išli k privatniku, on te iskorištava, radiš kod njega 12 ili 16 sati, a plati ti osam, ako ti išta i plati. Kod njega nemaš ni godišnji odmor, a radiš i subotama i nedjeljama, i za svetak i za petak. Kod njega nemaš nikakva prava. Radiš na principu: šuti i trpi. I iako je neisplata plaća kazneno djelo, ti svoju plaću ne dobivaš ili je dobivaš sa zakašnjenjem. I nikom ništa. To razne inspekcije trpe i toleriraju.

Takva ti je sudbina kod tog našeg kapitaliste ili privatnika. Ali što to ima sa mnom? Ja se nisam odlučio za rad kod države ili u javnom sektoru, nego sam uvijek radio kod privatnika ili kapitaliste. I od svega toga sam obolio na živce, dobio šećer i imam visok tlak. To su ti posljedice naše tranzicije i našeg neokapitalizma i neoliberalizma. Naši poslodavci štošta obećaju, služe se raznim trikovima, a onda je to obećanje ludom radovanju. Naime, kad te ti poslodavci privuku, radiš po smjenama, a prekovremeno ti ne plaćaju ili prvi puta ti još možda i isplate sve po dogovoru, a onda ti plate minimalac, a nakon minimalca ništa i tako tri, šest ili 12 mjeseci. Navodno su oni u banani, cijela država je u banani, pa su onda i oni.

I onda, iznenadno, dezorijentirano i neočekivano, bez prethodnog razmišljanja, valjda iz svog nekakvog bunovnog neba nam se javlja naša predsjednica. Pa nešto izjavljuje kao sa neba pa u rebra.

Ona tako izjavljuje:

„Ne trebaju nama bolni rezovi, već rezovi koji će olakšati našu bol.“

Pitao bih je kako nam ne trebaju bolni rezovi, kako nam ne trebaju svi ti zavodi, agencije, instituti, udruge, ministarstva, javna poduzeća, županije, gradovi, općine, uprave holdinga, bivši uredi predsjednika, sve te stranke i svi ti uhljebi. Kažu da je poznata HNS – ovka zaposlila svoju kćer, zeta, sina, snahu u HEP- u. Kažu da oni imaju lažne diplome i da su se zbog njih lažirali natječaji za njihova radna mjesta. I nikome ništa, oni mirno tamo rade ili ne rade, ali primaju plaću.

Kažu da je u posljednjih pet godina u realnom sektoru nestalo 50.000 radnih mjesta, ali se zato otvorilo između 15.000 i 20.000 radnih mjesta u državnom sektoru. Koje to gospodarstvo može financirati? Pola toga treba ukinuti, a pola zatvoriti i valjda bi nam onda krenulo. Samo nitko se to ne usudi, valjda su to ti bolni rezovi ili rezovi koji će nam olakšati bol. Nije krava nekakva, ili bilo kakva, krava, ali bitno je da daje mlijeko. Kako god nešto zvali, ali bitno je da se razumijemo. Treba gospodarstvo rasteretiti , privući investitore, smanjiti namete i nadoknade i olakšati otvaranje novih radnih mjesta. I kakvu god mi plaću nekakav kapitalist ponudio, kakve god mi uvjete rada obećao, ja više nikome ne vjerujem i ne želim ni sa kime imati posla. Baš me briga što država obećava nekakva parafiskalna rasterećenja.

Navodno se više neće plaćati naknada za općekorisne funkcije šuma, turistička naknada ili naknada za autorska prava ili ZAMP. Ali to je samo obećanje ludom radovanju. I uopće ne znam kome je taj namet ZAMP trebao, nemam ja radioprijemnik, meni nije. I zato valjda zaostajemo za ostalim svijetom. Dok poplaćaš sve te parafiskalne namete ne ostane ti ništa ili ti ostane malo. I kako bi se ti onda bavio izvozom ili uvozom, komparativnom prednošću, kako bi se ti bavio svojom proizvodnošću i produktivnošću. Pokušavaš se snaći u ovoj našoj gospodarskoj krizi i recesiji i iz svega toga isplivati. A onda shvatiš da to ne vodi ničemu, da to nema smisla i od svega toga odustaneš. Prihvatiš tu svoju predstečajnu nagodbu, proglasiš bankrot i sve zatvoriš i ugasiš. I kažeš da nisi imao sreće. A od kuda

ćeš imati i sreće kad živiš u ovoj državi uz sve te parafiskalne nadoknade.

POGLAVLJE 2

Dragi Joe,

Kažu da je prošlo 32 godine od černobilske katastrofe. Jednostavno ne znam što da mislim o svemu tome. Naime, stručni ljudi kažu da nije bilo dovoljno vode za hlađenje nuklearnih reaktora, te da je došlo do pregrijavanja istih i do tih katastrofalnih eksplozija. I do dana današnjeg se ne znaju razmjeri nesreće i posljedice. Neki kažu da je to sve bilo kobno za 10.000 ljudi ili više. No, čujem da se i kod vas u Americi uklanjaju nuklearne glave i jezgre plutonija. Naravno da su mjere sigurnosti na najvišoj razini, ali nikad se ne zna, uvijek nešto može krenuti po zlu i uvijek nešto može izmaknuti kontroli. Pa tako čujem da vaš predsjednik Donald Trump zvecku oružjem i izaziva Ruse i izaziva treći, po svemu sudeći nuklearni, svjetski rat. Također, ne znam što da o tome mislim i ja sam u neizvjesnosti.

Inače, ja sam još pod utjecajem Martina Luthera Kinga i njegovih riječi:

„Sanjam... da će moje četvero djece jednoga dana živjeti u naciji koja ih neće vrednovati po boji njihove kože, nego po osobnosti.“

On je unio u mene nekakvu nadu, a sada se sve promijenilo i sve je krenulo po zlu. I kažu da će uskoro biti 50. godišnjica njegova ubojstva. A i svijet je krenuo u drugom pravcu. Puno je vjerskih fanatika i terorista i terorističkih akcija. A sve je to zbog toga što ima oružja na svakom uglu. Što je ono svima dostupno, a da ima ludih i nerazumnih ljudi, ima. I ima i onih koji su laki na obaraču, ima. Što da im radim, ja baš i ne mogu ništa, ali da bi ih trebalo bolje kontrolirati, trebalo bi.

Mene su inače snašle druge katastrofe i apokalipse. Dotakao sam svoje dno. Jedno vrijeme, dok sam bio mlad i u punoj snazi me išlo, a

onda je sve stalo. Uz to, moja žena je uzela kredit s bandere. To ti je slično nekakvom hipotekarnom kreditu, samo puno gore, jer kamate su astronomske. Ustvari ni ne znaš kolike su kamate. Dobro da mi kuća nije otišla na bubanj. Dobro da ju nitko nije htio kupiti, pa mi je ostala. Ja nisam htio uzeti kredit na kredit, nego sam tim zelenašima dao svoju grafičku opremu. I još sam morao ići u Iran po drogu. I izgleda da sam otplatio taj dug jer se više nitko ne javlja i nitko od mene ništa ne traži. Tako ti je sa mnom. Nezaposlen sam i u krizi sam. Stoga ne razumijem to tvoje traženje da ja kupim taj tvoj stroj za auto farove. Kad sam te pitao, koliko ga cijeniš, odgovorio si mi:

„30.000 dolara.“

„Zar ga nisi toliko kod nas platio?“

Radio si na njemu gotovo 30 godina i sada tražiš iste novce koliko si za njega platio? Pa sam te pitao, tko će platiti transport, a ti si mi rekao:

„Kupac plaća transport.“

„Pa to bi me koštalo najmanje 10.000 dolara, ja to ne mogu platiti. Nemam ja tih novaca, a tu je još i carina i svi ostali nameti i državne dadžbine. I to brat bratu iznosi dodatnih 10.000 ili 20.000 dolara. Pa onda, treba platiti našu inspekciju, to je dodatnih 20.000 dolara i nikad kraja tim plaćanjima. To će sve koštati kao Grčka ili kao Svetog Petra kajgana.“

„Ne znam ništa o Svetom Petru i kajgani?“

„To se tako kod nas kaže kada se nešto pretplati. Bog i sveti Petar su krenuli na put i došli su u neko selo. Kako je padala noć, oni su neku ženu pitali mogu li kod nje prespavati i ona im je to omogućila. Prethodno im je za večeru dala kajganu. No, došao je njen muž i

umislio si da su oni lopovi i udri po svetom Petru. Onda su Bog i sveti Petar zamijenili mjesta, a taj čovjek je pomislio kako ovaj drugi nije dobio batine, pa je opet udario po svetom Petru. Tako da je kajgana skupo stajala svetog Petra jer je dva puta dobio batine. I to ti je to. Stoga ne znam što ću sa tim skupim strojem.“

„Radi auto farove.“

„Ali za koga?“

„Naći ćeš već nekoga.“

„Nije ovdje više socijalizam. Nema više promašenih investicija. Nema više Obrovca i tvornica glinice. Kažu da smo tu opremu prodali Kinezima.“

„Eto vidiš da ima nade. Ako ti ne uspiješ sa tim strojem, prodaj ga Kinezima, možda nešto i zaradiš.“
„Ali ne mogu ja raditi gospodarske promašaje. Može me to skupo doći.“

„Tko te to pita? Dat ću ti rabat.“

„Briga me za rabat, kad ja plaćam investiciju.“

„Ajde, odluči se. Nudim ti unosan posao.“

„Ništa tu ja ne vidim unosnim i profitabilnim.“

„To ti se na prvi pogled čini, ali kada ti u to kreneš, vidjet ćeš prednosti i koristi.“

„Malo sam ja to istražio. Kod nas je sirovina ili granulat skup. Plaća se kao suho zlato. Ništa u tom poslu nije isplativo. Najbolje je kada taj stroj ne radi.“

„Zašto ne bi radio?“

„Jer su varijabilni troškovi veći od cijene koštanja ili od prodajne cijene. Investicija + sirovina + rad + električna energija je više od cijene koštanja ili od prodajne cijene.“ „Imaš li ti nekakvog ekonomskog savjetnika?“

„Ja sam ekonomski savjetnik.“

„Uzmi nekog drugog ekonomskog savjetnika, nekog koji nešto zna.“

„Ja znam dovoljno o isplativim i neisplativim poslovima. Imam što se toga tiče dovoljno iskustva. To je mrtva investicija. Najbolje da taj stroj odmah prodaš Kinezima.“

„Ali nemam nikoga u Kini.“

„Snađi se. Kod nas se nekad govorilo: „Snađi se, družo! Nemoj prebacivati svoje odluke na nekoga drugoga. I zovi tog Alibabu.“

„Ne prebacujem ja odluku na tebe, nego ti nudim unosan posao.“

„Samo ga ti zadrži za sebe. Ja sam ti ostario, nisam ti ja više ni za što. Jedino što bih mogao raditi, moglo bi biti na nekom javnom poslu po stranačkoj dužnosti u nekakvoj javnoj upravi. Kod nas se ništa ne isplati. Još nisi ni krenuo, dođe ti nekakav inspektor i od tebe zahtijeva radne i tehničke uvjete, a gdje je ostalo. Ni ne znaš što košta i kad će tvojim obavezama doći kraj, a već te sustižu porezi. Nije sve to Alajbegova slama.“

„Što ti je sad to, Alajbegova slama?“

„Nešto što svatko može razvlačiti, nešto ničije i svačije. Državna blagajna i hajdučka jagma. Nešto što se čerupa, pelješi i kupusa. Samo za to moraš biti član ili pripadnik 200 bogatih obitelji. Inače ništa od svega toga. Ili si podoban ili nisi.“

I volio bih naći takav posao. Gdje nema knjigovodstvenih grešaka. Gdje štimate poslovne knjige, rashodi i računovodstveni podaci. Svakome je po trudu, ali i po zaslugama, a ne trudiš se baš previše. Nisi ti baš nekakav društveni noj, nema straha za tebe, sve je u skladu sa zakonom, pravom i pravdom. Inače, mi smo svi tradicionalisti. Držimo se mi svojih običaja, navika, svoje rutine i svojih predrasuda. Volimo kontrolirati svoje živote, a ne da nam netko nešto nameće. U socijalizmu smo morali slušati nekakve naredbe i nekakve odredbe, pa je to završilo kako je završilo. A sada smo valjda racionalna bića ili nismo? Ne želimo taj i tako strukturirani svijet koji su nam drugi stvorili. Nismo više njime zadovoljni i nismo više baš optimistični.

Nešto je krenulo po zlu, samo mi to ne vidimo jasnim očima. I koliko god mi nešto pažljivo računali, koliko god mi koristili svoj racionalni um, nikako nam se ne izbacuje ispravan i točan rezultat i izračun. Nikako nam se ne ukazuje harmoničan kozmos. Stalno smo u gubitcima, stalno smo u svojim dubiozama i stalno smo pred bankrotom. Stoga smo stalno očajni, deprimirani, svadljivi i ljuti. No i dalje se držimo svojih običaja, rituala i navika. I pomogao bih ja tom mom prijatelju u Americi, ali kako ću to učiniti, a da sebe ne dovedem u nevolju i nepriliku. Stoga ja gajim taj otrovni odnos prema njemu, stoga ja pokazujem očaj i nepovjerenje. I pitam se: što će mi taj stroj, kad ne znam što ću s njim? On mi ne treba.

Nekad, kad sam bio mlađi, sam imao pomorskih aspiracija. Htio sam biti pomorac i istraživati neistraženo, ali onda sam uočio upozorenje:

„Čuvaj se zmaja!“

I ja se čuvam nekakvog tajanstvenog zmaja ili nečeg lošeg u životu. I osjećam strah od nepoznatog i od nekakve tragedije, a kupnja tog stroja bi za mene bilo tragedija u životu. Bio bi to nekakav moj brodolom izazvan olujom. A ja bih htio uspostaviti nekakve svoje dobre rituale. Nekakvu redovitu, jutarnju šalicu kave, nekakvo piće s mojim prijateljem Perom i nekakvo gledanje nogometne utakmice u muškom društvu. To mi jedino treba i jedino to tražim i očekujem.

Ne želim ja živjeti u stalnom i trajnom grču. Ne želim ni ja živjeti s lošim navikama. Ne želim ni ja patiti od sindroma kroničnog i pretjeranog umora, želim se i ja nekad odmoriti i odmarati. Želim si i ja povratiti svoju izgubljenu energiju, vratiti si san, malo više spavati, riješiti se depresije, glavobolja, neraspoloženja, emocionalnih poremećaja i pesimizma. Želim se riješiti moje šećerne bolesti, visokog krvnog i srčanog tlaka. I želim urednije živjeti bez obaveza i bez stalnog poslovnog stresa. Dosta mi je toga u tom mom šezdesetgodišnjem životu. Natukao sam godine, ali i razne bolesti. Moj susjed je kćerku poslao u Irsku, a sina u Kanadu. Pa ide jedne godine u Irsku, a druge godine u Kanadu. Ja bih si htio naći ženu, ali u tome ne uspijevam.

I tamo u Irskoj i Kanadi taj moj susjed radi. Za vrijednog čovjeka, uvijek se nađe nekakav posao, ali ja nisam vrijedan. Ili više nisam vrijedan. Poklopile me bolesti, umor, stres i moja malodušnost. Jednostavno mi ništa ne treba. I uopće ne znam kako pobijediti tu svoju malodušnost, nedostatak volje za bilo čime i za tu svoju obeshrabrenost. Dok sam nekad mislio da je cijeli svijet preda mnom, sada tako više ne mislim. Ništa više nije preda mnom. Odlaze i umiru mi prijatelji, ja doživljavam neuspjeh za neuspjehom i gubim volju za bilo čime, pa tako i za poslom. Ma kakvu organizaciju primijenio, ma kakvu strategiju, ništa mi ne ide od ruke. Ništa mi ne valja. I zbog toga gubim samopouzdanje, vizije, motive i volju za bilo čime. I jednostavno znam da je tome krivo to što imam pogrešnu

percepciju stvarnosti, to što nisam discipliniran, ali upravo ta i takva stvarnost je to učinila od mene.

Apatičan sam i nema mi pomoći. I valjda sam zbog toga u toj životnoj, ekonomskoj i gospodarskoj krizi. Previše puta sam posrnuo i pao, da bi se ustao i nastavio dalje. Previše ljudi mi je podmetnulo nogu, gurnulo me u ponor i uskratilo podršku, a ja više nemam vremena ni za svoju dušu, a ni za svoje tijelo. Jednostavno se ne mogu motivirati ni za što, pa ni za to da od Joa kupim stroj za farove i proizvodim farove. Uopće ne znam što bih s tim farovima? To više nije za mene. Zapao sam u duboku krizu bez izlaza. I ne vidim sunce na kraju tog mog tunela. A i taj Joe je postao previše toksičan za mene. Moram to sve što dalje otjerati. On jednostavno mi više nije prijatelj. Dobro je netko rekao da čovjek čovjeku sve više postaje vuk, pa je tako i Joe meni postao vuk.

To je još Plaut izrekao. I onda je bilo ljudi koji su drugima činili zlo, koji su se bavili svojim bezumnim ciljevima i koji su gledali samo svoje uske interese. Uostalom, nama ne treba puno pa da i mi poludimo, pa da i mi postanemo nekakvi psihopati ili sociopati. A Joe je postao istovremeno i psihopat i nekakav sociopat, nekakav izopćenik i nekakav nasilnik. Kad si je umislio da može vratiti stroj i još na njemu da može zaraditi, postao je još gori. I on je sada moja noćna mora i od njega doživljam najgore strahove. A za psihopate kažu da imaju nekakav hladni šarm, neizmjerni ego, patološki lažu i nemaju grižnju savjesti. Oni su morski psi koji moraju plivati dok ne postignu svoje ciljeve ili su kameleoni koji mijenjaju boje. Imaju dar za komunikaciju i uvjeravanje i neće odustati od svog nauma, dok ne postignu cilj.

Normalna pravila u društvenom ophođenju i ponašanju se na njih ne odnose. Oni se osjećaju kao Bogovi, a tako se i ponašaju. Joe traži svojih 30.000 dolara za taj svoj stroj i od njih ne odustaje. Uporan je i ne odustaje, a zašto je mene našao kao žrtvu, ne znam. Pa nisam mu ja prodao stroj. Stroj mu je prodao naš direktor. Stroj inače

košta 100.000 dolara, i ja mu ga ne bih prodao ispod svih cijena, bez obzira što on govorio da će dovesti nove kupce i pokazivati im rad stroja. U biti je on trebao biti naš zastupnik, a to što nije postao, ja mu nisam kriv. I izgleda da on nije imao uspjeha s njim. Nije mu se on ni posrećio, a ni pozlatio. Platilo ga je i vjerojatno otplatio i sada bi on 30.000 dolara za njega. Malo sutra, ne dam mu ja te novce.

POGLAVLJE 3

Dragi John,

Kažem John, jer se s nostalgijom sjećam humoristične serije pod tim nazivom. Kažu da je taj legendarni John pronašao pismo sa početkom „Dear John“, a u nastavku pisma piše da ga njegova bolja polovica ili žena ostavlja. Da je našla drugoga i da ga zbog toga ostavlja. Inače, i mene je moja žena ostavila, u početku je ona bila normalna, a onda je postala žena zmaj, i još mi je ostavila i goleme dugove. Briga nju za mene. Ona je inače jedna bezdušna kokoška i još bezdušnija kučka. I neće se ona baviti ovrhom, glavnicom, redovitim i zateznim kamatama. To nju uznemiruje i ne može ona od toga spavati, pa je valjda zato i zbog toga krivotvorila moj potpis. Jer taj kredit je izmaknuo kontroli, otišao je u nebo i iz njega se ne možeš izvući. I što bi se ona sad tim bavila, kad ima svog bivšeg muža.

A ja sam jednostavno ostao sam i po njoj bez problema, pa zašto onda ne bih njene probleme rješavao. Ona je uzela kredit od 20.000 maraka sa bandere, a sada duguje 100.000 Eura, bez kamata. I ne žali se ni na MMF ili na Svjetsku banku za obnovu i razvoj. Ne osjeća se ona svjetskim taocem tog nerazumnog zaduživanja. Ona je svoj gospodarski i financijski slom i bankrot prebacila na mene i neka se ja nosim s tim. Neka se ja nosim sa tim silama zla i tame. Neka meni zelenaši lome kosti. Neka ja pronađem svjetlost u svemu tome. Neka ja pronađem svoju duhovnu tradiciju, u skladu sa svim tim. Neka meni netko uzima trećinu, polovinu ili cijelu moju plaću. Ali što ako sam ja nezaposlen i ako ne primam plaću. Moram ići u banku i sve skinuti sa računa, inače će mi to ti zelenaši skinuti i oduzeti. Oni su i tako u dogovoru s bankama, tim bjelosvjetskim organizacijama, tim MMF-om i tom Svjetskom bankom za obnovu i razvoj.

A ja moram prikazati da nemam ništa. Trebam tim kriminalcima dati do znanja da sam častan čovjek i zato im u nedostatku nečega

drugoga dajem i darujem svoju grafičku opremu. Naime, ona mi više ne treba. A kada im to dam biti ću kao crkveni miš. Izgledat će kao da sam proglasio osobni bankrot. No nešto mi ipak treba podići moral i rado ću ići na psihološke terapije. No ovdje nema nikakvih psiholoških terapija za ostavljene, rastavljene, obudovjele i usamljene. Stoga ja nisam kao taj navedeni John i nemam nikakvo čudnovato društvo i škvadru. Nemam ja ovdje nikoga. Nemam u blizini ljigavog Kirka, neurotičnu Ralphu, ljepoticu Kate, seksom opsjednutu baku Philbert i voditeljicu grupe Louise koja pita:

„Ima li tko kakav seksualni problem?“

I naravno da ga svi imaju, ili imaju nekakve smetnje ili ometanja, jer s vremenom nestane priroda i nagon u nama. Kad dođu neke godine, kad si s nekim dugo u braku, onda ne škripi samo krevet, nego i mi škripimo i naša oprema. Jednostavno nema više libida, zavođenja, privlačnosti i potencije. Sve se nešto ugasi. Tvoja žena ti prestane biti melem za oči, ona više nije mlada, atraktivna i zgodna, a od njezinih oblina ti više ne zastaje dah, nego se u tebi nešto gadi. A još kad upoznaš njen karakter, njenu kritiku i zajedljivost, njen nakaradni pogled na svijet, nekakvu njenu religioznost ili nereligioznost, onda ti bude svega dosta i odmah bi prekinuo s njom. Ali što će reći ljudi, njena i tvoja rodbina? Hoće li te osuđivati, ja ne znam i briga me za to.

I briga me za erektilnu disfunkciju, i briga me za preuranjenu ejakulaciju i briga me za smanjenu seksualnu želju moje žene, vaginizam i nemogućnost postizanja sladostrašća. Ja nisam zakinut, nemam seksualnih želja prema mojoj ženi, a ako se moja žena osjeća zakinuto, neka se sama snađe. Mene to više ne zanima. Mene više ne zanima strah od neuspjeha, neugodna iskustva i traume iz djetinjstva i svi mogući i nemogući uzroci. Uopće nemam problema sa seksom izvan braka, nisam deklarirani katolik, nisam vjernik i ništa me ne sprječava u tome, ali jednostavno mi se ne da. Dosta mi je svega toga. Možda s nekim novim i možda s nekom mladom

partnericom, ali ne sa mojom bivšom ženom. Stoga kažem mojoj ženi:

„Odi ti na seksualnu terapiju. Riješi i izliječi tu svoju anksioznost, autizam, shizofreniju i vaginalne grčeve. Samo se ti s tim bavi. Riješi i izliječi ti svoje seksualne frustracije. Odi ti do naše psihijatrice.“

„A da odemo zajedno?“

„Ja nemam problema, kod mene je sve zdravo. Ti se izliječi, pa dođi izliječena.“

I naravno da je ona išla na liječenje svojih seksualnih frustracija i naravno da je to trebalo platiti. I to je koštalo kao Svetog Petra kajgana, gotovo 15.000 kuna. A što je ta psihijatrica savjetovala moju ženu? Savjetovala joj je usputan seks, liposukcije, liftinge, plastične operacije i ništa više. I naravno da sam sve to ja morao platiti.

I vjerojatno je tamo upoznala tog svog mladog ljubavnika. I vjerojatno je tamo postala žena zmaj. A taj njen ljubavnik je bio bolesnik svoje vrste. Zovu ga Đorđone, a moja žena ga zove Giorgio. On nije ni sa kojom ženom mogao uspostaviti seksualni odnos, pa je uspio sa mojom. Dogodio im se nagon ili strast, prvi spolni kontakt i intimnost i sve im je krenulo kako treba. Psihijatrica mu je rekla što da čini, a on je bio učinkovit, pozitivno efikasan, a ni mojoj bivšoj ženi nije drugo trebalo. Naime, znanstveno je dokazano da su žene nesretne ako se ne seksaju, a sa tim mladim ljubavnikom mogla se seksati do mile volje. I više ona nije umorna i više nije neraspoložena i nesretna. Više ne koristi antidepresive. Više nije seksualno disfunkcionalna i neuravnotežena. Sada uživa u svim blagodatima redovnog seksa i ima uredne hormone.

Serotonin joj je u funkciji, kortizol joj je u funkciji, a nema problema ni sa endorfinom. Cirkulacija joj je u redu, a i srce joj dobro radi. Međutim, ima ona problema sa mnom, meni ne priliči da ona spava s drugim muškarcima, a živi sa mnom. Pa joj stoga kažem:

„Dosta! Marš i odjebi! Ja sa tobom ne mogu izdržati ni dan, a ni noć. Ti si zlo samo po sebi, ti si kurva, prdulja, gadura i vještica. Misliš da sam ja banka ili bankomat, a moje financije nisu dobre i stabilne. Znaš i sama da sam nezaposlen, teško dolazim do nekakvog posla i do nekakvih financija. Briga tebe za moje zdravlje, moje mišiće i moju inteligenciju. Smatraš da je samo bankomat inteligentan, jer onda možeš neograničeno trošiti. Mama ti je bila grozna, a baka groznija. Samo se izgovaraš, govoriš da ti se ne da seksati i da te boli glava, a onda se otkrije da imaš libido i da imaš mladog ljubavnika. A ja sam se trudio u vezi našeg braka i veze. Za mene si bila tamo dolje suha, a za tog ljubavnika si koristila lubrikante i Crnu Mambu.“

Pa je tako ili drugačije reagirao i John Lacey ili Judd Hirsch. Ustvari, njegova žena mu je ostavila poruku da ga neodgodivo ostavlja. I valjda su zato svi ti na toj terapiji i zato valjda dolaze na terapiju jedanput ili više puta tjedno. No, ja nemam pravo ni na tu terapiju, jer je kod nas nema tko organizirati, a nema ni ostalog, razočaranog društva. Kod nas izgleda sve normalno funkcionira i nama to ne treba. Koliko god mi imali teške periode u životu, nemamo ovdje pravo na psihološku terapiju. To kod nas nije zaživjelo. Što se toga tiče ovdje nije nastupio neoliberalizam i neokapitalizam. Kakve god bile životne prepreke, kakve god bile komplikacije, osuđeni smo ih sami rješavati. Pa tako odlučujemo ili ćemo odustati od svega ili ćemo sve to nastaviti. Nikako da otvorimo srce i promijenimo svoj um.

Nikako da postanemo ljubitelji života i hedonisti. Nikako da već jednom uživamo u svom životu. Činjenica je da nemamo uvjete, ali to nas se opravdava. Mi smo siromasi i volimo ili ne volimo živjeti. Sve ovisi o tome imamo li u blizini nekakvu ženu, a ja je naravno

nemam. A u biti naš život se odvija tako da se mi vrtimo oko žena, a ako nam to dosadi, onda nam je dosadio i život. Jer jednostavno žene su s Venere, a muškarci s Marsa. Dva svijeta zasebna. Nitko nikome ne odgovara. Nitko nikome nije ni lijep, ni uzbuđujući, ni pametan, a ni dobar. Nitko nikome nije inspiracija i nitko nikoga ne fascinira. Nema sporazumijevanja i poticanja. I ako tako mislimo, onda ne uživamo u životu i onda si nešto uskraćujemo.

Ali se ipak borimo i dalje i ne odustajemo od sebe. Pa preuzimamo ta hormonska uravnoteženja, pa se bavimo rizikom od srčanog i moždanog udara, svojom svijesti i podsvjesti, svojim kortizolom i svojim inzulinom. Kažu da su hormoni ženske stvari, ali i mi sve više postajemo žene i sve više se bavimo hormonima i to ne testosteronima. Bavimo se introspekcijama, životnim analizama, hormonima i emocijama. Briga nas što će ljudi reći i briga nas za ljude. Drugi ljudi su tu da ti ubiju snove i da te ubiju u pojam. No ja sam cijepljen od svega toga. Nemam više napadaje grižnje savjesti. Više ne očajavam. Pazim na sebe i stavio sam se na prvo mjesto. I smatram da je ono što je neizbježno, to je neizbježno. A kada sam se prestao voditi ljubav sa ženom, valjda je tada loše krenulo. Čekali smo svoje slobodne vikende i nismo ih dočekali. Jer za vikend se nešto drugo radilo, a nije se vodila ljubav. Valjda smo bili preumorni i nezainteresirani za sve to. Valjda su naši odnosi bili narušeni i nije bilo želje za seksom. I držali smo se toga:

„Što će ljudi reći na sve to. Na naš mogući razvod.“

„Neće ništa reći. Ja odlazim. Ostavljam te. Nisi više moja srodna duša. Našla sam pravog alfa muškarca i uz njega sam postala boginja seksa. Savladala sam Kleopatrin zahvat, naučila sam tantru i razne seksi trikove. A taj moj ljubavnik je puno bolji u seksu od tebe. S njim se ne svađam, s njim se mazim i pazim. I s njim doživljavam urnebesna sladostrašća.“

„Ti si za mene bestidnica. Sramotiš i mene i sebe. Ti si ovisnica o seksu, imaš kompulzivni seksualni poremećaj i van kontrole si. Imaš ozbiljan društveni problem. Seksa ti nikad nije dovoljno. Trebaš ići na psihijatriju, ti si u paklu ovisnosti i trebaš se liječiti.“

To kažem jer je nestala ljubavna i seksualna kemija između nas dvoje i jer nemam što za izgubiti. Moja bivša žena na to nije popizdila i ona je na sve ravnodušna. Ja imam dojam da je ona nekako mutava, a ona kaže da ima poremećaj kontrole impulsa i posttraumatski stresni poremećaj. Kažem joj da ona nije bila u vojsci i u borbi, a ona mi odgovara da se to i bez toga dobiva. Stoga je ona moja najveća noćna mora. I dobro da je ona našla tog svog ljubavnika. Naime, našlo se dvoje sličnih i sjebanih. Inače, ja se još uvijek bavim i proučavam ono dok nas smrt ne rastavi. I izgleda da sam s tim konačno raskrstio. Nema teorije da ljubim i ližem njen pupak, njenu dražicu i g – točku. Uopće mi se to ne sviđa. Imam osjećaj da ću se od toga izbljuvati, želudac mi se diže i umišljam si da sam nešto pokvareno pojeo.

Kažu da to dođe godinama, prve godine osjećaš leptiriće, druge godine misliš da ih još osjećaš, a treće godine ih uopće ne osjećaš. I gurneš sve u podsvijest. Uđeš u nekakvu rutinu, i u toj rutini sve obavljaš. Nitko ti više ne može slomiti srce i dušu. U ženama vidiš samo rospiye, a one u tebi starog prdonju. I nikoga više pohotno ne gledaš. I dođe to s vremenom. Želiš da te tvoja bolja polovica ostavi na miru. I nema između vas bliskosti i erotike. Tko zna kako to sve funkcionira? Funkcionira dok funkcionira, a onda se pojavi preuranjena ejakulacija i erektilna disfunkcija. Nema više ni libida, testosterona, oksitocina i dopamina. I onda žena od tebe zahtijeva da joj stimuliraš dražicu i g – točku. Tko zna gdje je samo saznala o tome, ali saznala je.

Međutim, ta žena ti više nije uzbudljiva i seksipilna. Nisi više za nju uzbudjujući ekscentrik ili što već. Više ona nema isprani i zaljubljeni mozak, više se ona ne drži naših običaja i tradicija, onog

plemenskog, nego je ona nešto racionalno. Ili previše racionalno i stalno govori da je boli glava. I naziva te prijavom, muškom i šovinističkom svinjom. Dobro da nije postala lezbijka i obožavateljica svog spola jer navodno ju ja ne razumijem. Ne znam kuda bih se sakrio od sramote, od susjeda i od ogovaranja. Ovako mogu prihvatiti izjavu našeg kardinala Vinka Puljića da je moja bivša žena štraca, potrošena žena ili stara krpa bez dostojanstva. Da se odlučila u predbračne i izvanbračne seksualne odnose.

Kažem mojoj bivšoj ženi da je znanstveno dokazano da su žene otpornije i snažnije od muškaraca. Da u modernim društvima žive duže, a ona mi nakon toga zanjiše kukovima, valjda stoga da pokaže da je ona žena zmaj, da pokaže s čime raspolaže, pa mi tako pokazuje svoja koljena i svoje debele noge. No ipak, nekako elegantno korakne prema naprijed i pokaže svoje cipele s potpeticama. Ja se samo glupavo nasmijem i ništa ne komentiram jer mi je moja bivša žena nezanimljiva i nedostupna. Ipak mi se ona ne sviđa, tko zna odakle su joj napunili lice salom, da li iz guzice ili iz stomaka ili iz bokova. Za mene bi ona bila vještica ili babaroga, a sada je nakaza ili nešto nakazno. Uopće joj te operacije nisu pomogle. Meni se uopće ne sviđa. Možda da je išla na nekakvu duhovnu obnovu, možda da je išla negdje gdje bi je netko utješio, jer za mene je ostala vulgarna, razvratna i priprosta, a najmanje seksi ili seksualno privlačno. No, ona nastavlja pričati:

„Mogu ti samo reći da sve to ovisi o građi tijela i mojoj anatomiji. Što ja mogu kad mi tijelo žudi za seksom, kad sam psihički ovisna o svemu tome. Kad sam stalno u nekakvoj depresiji, i u nesretnom braku s tobom, a seks mi je lijek. Istina je da mi je nekad neugodno zbog toga, da se nekad gadim samoj sebi, ali što ćeš kad sam takva. Ne mogu se promijeniti i izliječiti. Valjda sam zato išla na podizanje svojih grudi.“

„I zato trošiš novce kao sumanuta? I zato se zadužuješ?“

„Moram ostati zavodljiva i konkurentna. Stoga se i novcima liječim. To zovu konzumerizam. Moram se lijepo obući, moram se dotjerati i moram lijepo izgledati. Bitno mi je da me je krenulo u ljubavi.“

„A ja bi da bi održavao taj tvoj ritam i da ne bi bio loš u krevetu trebao bi biti ovisnik o plavim tabletama ili viagri?“

„Ne moraš ti ništa. Ja tim operacijama odgađam svoju starost i omogućavam si drugu mladost. Ne želim više biti drugotna. Stoga te oslobađam svih dužnosti i obaveza. Zato sam ja našla mladog ljubavnika.“

„Ali ti i dalje imaš ozbiljan problem? Ti si užasna osoba puna mržnje prema sebi, ali i prema drugima.“

„Naše društvo toga uopće nije svjesno. Kod nas vlada anarhija što se toga tiče. Mi smo robovi sustava, ali ako ga ne narušavamo, nikome ništa.“

Shvatio sam da je moja bivša žena nepopravljiva. Ona ima pileći mozak i veličine svog klitorisa. Ona je davež i gnjavež. Čita mudrosti iz Wannabe magazina i Grazie i želi postati temperamentna, impulzivna, šarmanтна, elegantna i nečija muza. Želi postati boho djevojka, ne želi biti hip – hop djevojka, ne želi biti grunge djevojka, želi biti boho djevojka. Ni ne zna da je to nekakva skraćenica od boemi djevojke, nekakve hippy djevojke, nekakve bezbrižne nekonformistkinje i pobornice Woodstocka. Želi postati glamurozna i chic. Samo moja boho djevojka i muza ne može nikako postati. Može ona na sebe staviti koliko hoće umjetničkih djela, resica, šarenila, cvjetića, lepršavih haljina, naočala i šešira. Mene to ne tangira i ne dodiruje.

Skrenula je u ne znam što i naš brak je zapao u krizu. Zbog tog svog mladića ili ljubavnika ponaša se i oblači se kao nedorasla i nevina

djevojčica ili curica. Ponaša se kao da je odjeću posudila od naše mlađe kćerke ili unuke i stvara lažnu sliku o sebi. A ja joj ne mogu dijeliti komplimente, prljavo joj pričati, meni je to neugodno, meni se to čini glupim, nedoraslim i infantilnim. Jer ona je sada do ušiju zaljubljena žena ili djevojčica. U njoj su se probudile uzavrele strasti sa tim 20 godina mlađim muškarcem. I ne zna se tko je kome utjeha. Tko kome pobuđuje iskre u očima. Bitna im je osobna sreća, užitak u ljubavi, leptirići u stomaku i biti na sedmom nebu.

Samo ja ne znam ili znam zašto moja bivša žena meni neugodno miriše ili smrdi i gadi mi se. Troši moje i svoje novce ko' luda i stoga mi se više ne sviđa. Želim da prekine sa mnom, više me ne zove i više me ne obilazi. Više je ne mogu tolerirati, njen nedostatak odgovornosti, njene laži, njene neiskrenosti, njene negativnosti, njene drame i dramolete i njene gluposti. Radije bih bio solo, nego u toj otrovnoj vezi. Baš me briga što ću prijateljima morati reći da me je žena napustila. Ona je za mene idiot i kreten i želim si nekoga naći koga ću zavesti, kome ću uletjeti u život, koga ću voljeti i biti voljen. Lako se znam zapaliti, ali i ohladiti. No samo tražim nekog normalnog, nekog koga bih na početku impresionirao, a onda sve doveo u normalu.

Samo pitanje je imam li volje za sve to? Da li mi li se to da ili mi se ne da? Funkcionira li to ili ne funkcionira? Neću ja više trpjeti loše veze i loše žene. Ne želim ja da me išta boli i da mi netko nanosi bol. Ne želim ja više suze, bijes i teške uvrede. Ne želim ja seljačko i nerazumno ponašanje, katastrofe raznih vrsta, galamu, uvrede i nekulturu, nego manire i lijepo ponašanje. Ne želim nehumane, neprivlačne i osvetoljubive osobe, a najčešće na takve naletim. I ne želim ništa što ne funkcionira. Ako me netko ne privlači, onda me ne privlači. Ako nešto ne ide, onda ne ide. Ako nema vatre ili iskre, onda nema vatre, a ni iskre. Žene to osjete, pa se znaju udebljati, jer su nesretne, a nesretne su ako im svaki dan ne udijeliš neki kompliment. Onda ili se prejedaju ili se propiju i postanu debele i to je zatvoreni krug, koji ja ne želim.

Nisam ni ja savršen. Više nemam gustu kosu, više se ne smijem, više nemam mišiće, ali to se nama muškarcima tolerira. Možda više nisam ni ja snažan, privlačan i neodoljiv, ali brine me to što me moje partnerice ne odabiru, nisam im zanimljiv. Možda im i toj mojoj ženi ne odgovara što sam bolestan, što imam šećernu bolest, visoki krvni tlak i srčane bolesti. Možda bih trebao ići na produženje penisa, jer mi se penis nekako sakrio iza stomaka? No, više me to ne brine. Bitno je da nemam ozbiljnih srčanih bolesti i pretjerano visok tlak. Bitno je da obavljam svoje dnevne rituale, da sam seksualno usklađen i kompatibilan. Da osjećam ljubavne vibracije i stimulacije. Da ne kompliciram i da se ne odajem misterioznim ritualima.

A sad tko je ljepotica ili ljepotan u vezi, a tko je zvijer, to će se valjda otkriti. Naime, moja žena je u stalnim psihičkim problemima, vrtoglavicama, povraćanjima, u napadima panike i svoje anksioznosti. I zato me ona više ne privlači. I zato mi ona više ne može slomiti srce. I zato pokušavam upoznati nekoga novoga. Želim upoznati nekoga kompatibilnog sebi i nekoga seksualno usklađenog. Želim pronaći osobu koja bi mi najbolje odgovarala i u koju bih se zaljubio. I najradije bih se na sve to smijao, ali nije mi do smijeha, najradije bih zaplakao od muke. I čuvam svoja jaja od žene zmaja. Ne smatram moju ženu moćnim mitskim bićem i svojim snom. Smatram je glupačom i radodajkom. Navodno je slušala Daru Bubamaru i njenu pjesmu „Žena zmaj“ i umislila si je da je fantastična ljubavnica i kraljica.

No, mi Zapadnjaci imamo jedno mišljenje o ženama zmajevima, od onih sa Istoka. Za nas su te žene zle i nalikuju ogromnoj zmiji ili kakvom drugom gmazu. Uopće nisu karizmatične kao one žene zmajevi na Istoku. Za nas su one neugodne i izvor naše nevolje i nezadovoljstva. I naravno da takvu ženu treba ukrotiti. Takve žene mrze mlakonje i neodlučne muškarce. Stoga ću morati pročitati knjigu „Ukroćena goropadnica“. No prije toga moram istaći da je moja žena postala žena zmaj da se riješi menopauzne krize i

depresije. Osjećala se beznadno, tužno i bezvoljno, i kao što sam rekao ili to nisam rekao, ja sam joj predložio neku psihijatricu.

I sada je tako, kako mi je. Dobro da naši susjedi nisu ljudi koji u sve zabadaju svoj nos, dobro da su nas pustili na miru. Moja bivša žena me je napustila, našla si je mlađeg muškarca, jednako nesretnog ili sretnog ili jednako ludog kao što je ona. Snagom svoje volje je došla do pozitivnih misli i pobijedila je depresiju i paniku. I sada su oboje raspoloženi i entuzijastični. Više nisu mrzovoljni i razdražljivi i dobili su volju za životom. Druže se sa svima i više nisu bolesni kao prije. Možda je tako bolje, dobro da nisu alkoholičari, drogeraši ili ovisnici o tabletama. A kažu da su teška neuropsihijatrijska stanja najveći uzročnici Alzheimerera, a što bi tek onda bilo? Ne treba mi žena koja ima Alzheimerera ili neku drugu psihičku bolest.

I dobro da je moja žena pošla na te psihijatrijske terapije. Meni je bilo dosta te njene anksioznosti, tih depresija, antidepresiva i napadaja panike. Sve mi je to činilo dodatni stres i sputavalo me u životu. Ja sam se korak po korak osamostavljivao i izbacivao sam iz glave da imam ženu. A ona bi odjenula svoj sado – mazo kostim, cipele visokih potpetica i šljokice. I odmah bi si umislila da je ona nekakva kraljica ili princeza. Više nije bila u egzistencijalnoj krizi, ali bi odmah kod nje nastao psihološki i mentalni nered. Odmah bi nestale granice dobrog ukusa i odmah bi je uhvatilo njeno ludilo. Odmah bi trošila novce kao luda, odmah bi na sebi i na drugima nešto popravljala. Odmah bi činila stvari koje vi sigurno ne volite i koje vam se sviđaju. I odmah bi činila stvari koje ne želite da čini. A ja bih samo rekao: „Neka joj na put stane tko živ, a tko mrtav.“

Dosta mi je tih njenih tjelesnih tegoba i emocionalnih muka. Dosta mi je tih njenih psihosomatskih i neuroloških poremećaja. Dosta mi je simptoma šizofrenije. To je sve van njene kontrole, nešto kao epileptični napad. Malo sam to istraživao i došao do spoznaje da se kod nje radi o histeriji ili bjesnoći njene maternice. U srednjem vijeku, vijeku praznovjerja i vjere, bi je proglasili vješticom, proglasili

bi je ukletom i opsjednutom, istjerali bi iz nje đavola i spalili bi je kao vješticu. Naime, sve je to dio prastare Hipokratove teorije o lutajućoj i šetajućoj maternici i dio menstrualnog ciklusa. I kažu da je sve to izvor ženske histerije. Ta lutajuća maternica.

I ona izaziva u žena nimfomaniju, nesvjestice, glavobolje, pretjeranu seksualnost i ludila raznih vrsta. I naravno da se to liječi seksom, dobro da je moja bivša žena našla mladog ljubavnika, pa ne moram to ja raditi. Nešto ne ide na silu, pa ni to. I ne znam što sad s time ima Sigmund Freud, i ti novi i mladi psiholozi i psihijatri, naime oni tvrde da i muškarci mogu biti histerični i da je sve to proizvod mozga. Ali ipak nitko nije opisao histeričnog muškarca, možda je netko opisao muškarca na rubu živčanog sloma, ali nije opisao histeričnog muškarca. A navodno su bile histerične žene Emma Bovary i Ana Karenjina. I navodno su njihovi muškarci imali probleme s njima i njihovim grijesima. Gdje li im je tada bila Crkva, naši vrli svećenici, naši župnici i naši biskupi?

Mora da su se oni bavili svojim problemima, a ne nečijim seksualnim represijama, bračnim nevjerama, nezadovoljstvima i samoubojstvima. Samo se pitam, zašto oni nisu uveli viktorijske norme čednosti kao kod nas i kao u ovo naše vrijeme? Zašto nisu uveli svoje patrijarhalne obrasce ponašanja? Inače, žene znaju biti blagoslovljene i imati proročanske moći. Naime neke žene znaju proricati budućnost. Ne znam zašto moja bivša žena nije takva? Zašto ona nije kao Kasandra, kći trojanskog kralja koja je bila takva? Zašto ona ima psihosomatska oboljenja, zašto laže i zašto svoje liječnike navodi na pogrešan trag? Pa tako čujem da je sveta stvar naših žena vraćanje nevinosti. Sve će one učiniti da ponovo budu nevine i mlade.

Ne znam je li i moja žena išla na rekonstrukciju himena ili na himenoplastiku. Sada ima mladog ljubavnika, a ima i tjelesne i psihičke probleme i traume iz djetinjstva i iz života sa mnom, pa bi trebala biti nevina i mlada za ljubavnika. Navodno sam ja bio veliko

razočarenje i navodno sam joj stvorio osjećaj nekakve krivnje. Inače, kažu da to u Engleskoj plaća zdravstveni sustav, ne znam što naše zdravstveno čeka, mora da je u velikim gubitcima, pa se nitko na to ne odlučuje. Naime, naš zdravstveni sustav se nije oporavio od afere sa opasnim i sumnjivim francuskim silikonima i kontaminiranim gelom. Kod nas je netko primio pinku, uvezao jeftini silikon i gel, a onda se utvrdilo da su ti silikonski implantati i kontaminirani gel, neispravni. I naravno da je vuk pojeo magare i naravno da DORH to ne istražuje. Oni imaju puno ozbiljnija posla, a koja su to posla, ne zna se.

No, ne znam je li moja žena riješila svoj sustav nadbubrežnih žlijezda? Luči li on dovoljno adrenalina, kortizola i serotonina? I jeli ona dovoljno raspoložena, je li ona dovoljno stenje dok se seksa, je li ona dovoljno glasna, ako to nije tako, onda mora na dodatne operacije? Mora ona razviti dovoljnu seksualnu osobnost jer kažu da je seks nepresušan izvor životne inspiracije. Stoga mora raditi na kontroliranju svog disanja, mora duboko udahnuti i izdahnuti kad pomisli na seks, mora prakticirati oralni i analni seks, mora izbjegavati seksualnu monotoniju, birati razne poze i pozicije, mora u svemu uživati, i mora dozvoliti svom muškarcu da joj priušti sladostrašće. Jer to je dokaz muškog uspjeha. Jer to je dokaz muške ambicioznosti. To jest kompliciran događaj, ali sve se može, kad se hoće.

A ja sam sretan da me moja bivša žena ostavila na miru, da više nemam noćne more od nje, da me više ne vrijeđa i provocira i da ne kaže:

„Ako te ja ne mogu imati, nijedna to ne može.“

I da se ne odaje alkoholu, da nije bijesna, da se ne svađa, da ne urla i galami po kući, da nema razne napadaje ljubomore, da me nema namjeru napadati i krvavo se obračunavati. Naši konflikti su dugogodišnji, nisu doveli do nekakve tragedije, ali su prestali, pa ja mogu živjeti u relativnom miru. I što još mogu reći nego da nema

više užasa u mom životu. Inače, ja sam se bojao moje žene, ona više nije bila normalna, bila je nasilna i nasiljem je rješavala svoje probleme. Pa je stoga bila psihički bolesnik i pritajeni monstrum.

I ja sam živio u strahu za svoj život. Tko zna što mi je ta ludara i ludača mogla učiniti? Nije da mi se baš živjelo, ali nije mi se ni umiralo. Jedino nisam htio da me ona učini nekakvim invalidom. Takav je bio moj brak, i naši bračni i obiteljski odnosi. Nešto se događalo, nešto je nagoviještalo nekakav skandal i nekakvu tragediju, samo nitko nije znao što. I dobro da me je moja bivša žena napustila, našla si ljubavnika i razvela se od mene. I sve se odjednom riješilo, više nema njenog urlikanja, njenih svađa i njene galame. I više nema moje želje da sve to riješim šamarima i batinama. I tko zna čije bi to nasilje bilo? Izdržao sam prezir moje žene, njene neartikulirane urlike i galamu, njen podsmijeh i njeno omalovažavanje i sad je valjda red da se od toga odmorim, pohranim to u moju podsvijest i da to zaboravim.

POGLAVLJE 4

Dragi Johne,

Naši liječnici ili estetski kirurzi, bez obzira na bilo kakve okolnosti, odmah predlažu estetske operacije. Još im nisi ni stigao, još im nisi ni rekao svoje zahtjeve, a ti si odmah na nekoj operaciji. Pogotovo ako ti kirurzi osjete da ti njihovi pacijenti imaju potreban novac. Briga njih za Hipokritovu zakletvu i bilo kakve skrupule. Bitno je da im pacijenti imaju novce, bitno je da plaćaju njihove usluge, a te liposukcije, estetske operacije koštaju kao suho zlato. Ni ne okreneš se, a već si platio 5 ili 10 tisuća Eura. Što se mene tiče, moju bivšu ženu su unakazili i tjelesno i mentalno, ali i psihološki. Ona je postala druga osoba, meni neprivlačna i neatraktivna. I uz to su stvorili toksični i kompleksan odnos među nama. Ona se počela ponašati nekako pseudo znanstveno i kao da je u centru nekakvog progresa, u centru nekakvog civilizacijskog napretka, a ja sam ostao seljo – beljo ili nešto takvo, zastarjelo, nazadno i zaostalo.

I uz to ona si je umislila da je ona nekakav autoritet za tu estetsku kirurgiju, za medicinu, za liposukciju, da ona nešto zna o tome, da je ona sada nešto uspješno i nešto napredno. I ona je stalno u nekakvim križarskim ratovima i pohodima sa onima koji joj se suprotstavljaju. A ti estetski kirurzi uopće joj nisu poboljšali izgled, učinili su joj više štete nego koristi, uopće ju nisu pomladili. Možda su moja očekivanja bila drugačija, ali moja bivša žena je za mene postala vještica ili babaroga, bez smisla za društvenost i humor. Možda bi bolje bilo da je išla k nekom vjerskom karizmatiku, možda bi joj on očistio duh i dušu, a tijelo bi joj ostavio na miru. Inače, dobro da joj je psihijatrica našla svog pacijenta i novog mladog ljubavnika. Bolesnika kao što je moja bivša žena. Još kad se uzmu novci za sve to, sve je to prava katastrofa, barem za mene.

I što je najgore, moja žena je na te estetske operacije išla na crno, pa nema nikakvih garancija, ni nekakvog osiguranja. Netko je u

svemu tome dobro zaradio. Naime, sigurno su joj ugradili jeftini botoks i silikone, a prodali to skupo. Uz to su joj izvadili masno tkivo i celulit s trbuha, bokova i bedara i to je u redu, ali nisu joj smjeli dirati stražnjicu. Ona sada na guzici uopće nema masnog tkiva, a ja volim da ljulja i da me ne žulja. No, tko sam ja da išta o tome govorim, odstranili su joj 30 do 40 kilograma i mislim da su joj ugrozili život. Ne možeš ti sa 80 ili 90 kilograma, pasti na 50 ili 60. Pa nisu to estetske korekcije, to je ugrožavanje nečijeg zdravlja. Moja žena ni u mladosti nije imala 50 kilograma. To nema veze ni sa mladošću, a ni sa estetskom kirurgijom. No, ona je to platila, što je tražila, to je i dobila.

A mogla je primijeniti i našu narodnu medicinu. Mogla je uzeti naše domaće afrodizijake. Na primjer ostrige, kokosove orahe, sok od alraune. Sve to pojačava potenciju, pokreće ženski libido, povećava užitak i seksualni nagon. Samo, moja bivša žena je bila nezadovoljna svojim izgledom, htjela je pod kirurški nož i htjela je postati domina ili kobna žena ili femme fatale. Ona je htjela nekoga vezati, bičevati i ponižavati, željela je nositi svoje fetiše: mrežaste čarape i čipkaste gaćice, a mene to uopće nije uzbuđivalo, barem ne na njoj. Ja sam inače konzerva što se toga tiče, a ona je iz te svoje frigidnosti iskočila u nekakvu ninfomaniju. I to se meni nije sviđalo, ja sam kod nje cijenio suzdržanost, a ne to da ona postane nekakva radodajka. Nije mi se dalo prihvatiti ju kao nekakvu Lolitu. Lolitu od 60 godina.

Jer Lolite su žene djeca, djevojčice na pragu odrastanja. Nešto dječje, ali i ženstveno, nešto nevino, ali i seksi. I to je moja bivša žena htjela postati, a meni se to gadilo do krajnjih granica. A o tome je moja bivša žena čitala u toj nekakvoj žutoj štampi. Pa je zbog toga išla na te estetske operacije, na pomlađivanje vagine i svog djevičnjaka, na liposukcije, ugradnju botoksa i silikona i odstranjivanje celulita, sala, strija i masnog tkiva. I naravno da je očekivala da će joj se dogoditi ljubav, leptirići i zaljubljenost. Valjda je i ona shvatila da to ne može doživjeti sa mnom, pa si je našla tog mladog mačo ljubavnika. No za mene je sve to perverzno, nastrano i

izopačeno, sav taj sado – mazohizam i to da starica glumi Lolitu. Stoga joj kažem:

„Kako nikome ništa? Meni si stvorila dugove, meni si uvalila te zelenaše, reketaše i ucjenjivače. Meni si priuštila protupravnu naplatu i sada se ja bakćem s tim. Nije ti bilo dovoljno što si uzela kredit sa bandere, nego si i mene uvukla u njega.“

„To je još iz vremena kad smo živjeli zajedno. Uz tebe sam se postarala, pa sam se trebala pomladiti. Napravila sam si savršenu stražnjicu, bokove i grudi. Malo sam se dotjerala i dovela u red. Što ćeš kad me se uopće ne dotiče francuski paradoks. Naime, Francuzi mogu jesti masno do mile volje, mogu piti i pušiti i nemaju problema ni sa srcem, ni sa krvnim žilama, a ni sa svojom linijom i svojim izgledom. Ja nisam takva, valjda imam usporeni metabolizam, pa mi se sve prihvaća i prima.“

Ta žena me toliko ljuti, živcira i dovodi do ludila i da prekinem taj besplodni razgovor, kažem joj:

„Znaš li da si uzela kredit sa bandere od 20.000 maraka, a sada je to sa kamatama preko 100.000 Eura?“

„Što košta da košta. Morala sam to uzeti, to je bilo pitanje mog života ili moje smrti. Morala sam si podići raspoloženje, a uz put i isprobati položaje 69 i 77. Navodno se s njima najbolje stimulira g – točka. S njima su naša sladostrašća nezaboravna.“

„I sve je to zbog toga?“

„Nego što. Ja bih sve učinila da doživim višestruko sladostrašće u položaju 69 i 77. Da mi netko stimulira g – točku.“

I to je danak te naše globalizacije. Našim ženama nije dovoljno što im stimuliramo dražicu, što one doživljavaju sladostrašća, one su čule za g – točku i sve ostale točka i sve će učiniti da se i njih stimulira. Inače doživljavaju blage, ali i ozbiljne slomove živaca. Naime biološki satovi i biologija im otkucavaju, pa bi prije smrti htjele štošta doživjeti. Valjda je zato moja bivša žena išla tim estetskim doktorima za ljepotu, valjda je zato išla po svoj botoks i pomlađivanje krvnom plazmom, valjda je zato išla na podizanje stražnjice, skidanje masnog tkiva i uređenje tijela i njenih grudi. Ona će sve učiniti da oblikuje svoje tijelo, da otopi tvrdokorne masne naslage na kritičnim dijelovima tijela i ima zavidnu i zavodničku liniju.

I te žene, koje idu na te operacije i na te rekonstrukcijske zahvate, uopće ne uzimaju u obzir tužnu sudbinu nekadašnje lijepe talijanske glumice Laure Antonelli. Naime, i ona je išla na tretman estetske kirurgije, ali su je liječnici toliko poružnili i unakazili, da više nije htjela izlaziti u javnost. Svima je govorila da više ne postoji. No, moja bivša žena nije takva, ona si umišlja da je lijepa i da je ljepotica. Da ima zanosne obline, uzbudljivo dupe i seksipilne grudi. Ona zanemaruje svoje deformacije, svoje silikone, svoj celulit i svoju ružnoću. Meni se gadi kada se nečije lice puni salom iz stražnjice ili iz stomaka. Najgore je kad je netko umišljen i kad ima sljedbenike, a moja bivša žena si je našla nekakvog luđaka koji joj povlađuje ili nekakvog mladog ljubavnika.

Stoga je pitam i stoga joj kažem:

„Jesi li sada gotova s time? Jesi li završila s tim operacijama? Više nećeš trošiti moj novac uzalud? Ne pitaš se kako ću ja to riješiti?“

„Već ćeš ti to nekako riješiti. Mene brine ta moja bezgranična energija, te moje vrućine i hladnoće, te moje promjene raspoloženja, taj višak mog libida, ta moja razdražljivost i slaba koncentracija.“

„To ti je menopauza, to svaka žena doživljava. A i te masne naslage u području bokova i bedara su neke simpatične.“

„Estetičar mi je rekao da to moja konstrukcija tijela i moja kralježnica ne mogu izdržati, a za mene estetska kirurgija nije tabu. To sam sve učinila iz zdravstvenih potreba.“

„Budi ono što jesi, žena u godinama.“

„Želim neke biti predivna i prekrasna. Želim pozitivne reakcije na ove moje estetske operacije. Ne želim da mi se više vide moje dvije trudnoće. Ne želim biti nesretna i nesigurna. I želim se riješiti svojih strija, svojih kompleksa, svojih velikih bedara, svoje debljine i svog celulita. Želim da mi stražnjica bude erotična i zanosna.“

„Estetičar će ti reći i istinu i mnoštvo laži. Njemu je bitno da ti ideš na operaciju, da mu je uredno platiš, a on će obaviti što zna i umije. I tako je žensko tijelo pod utjecajem hormona, mjesečevih mijena i tih vaših mjesečnica.“

„Zaboravljaš da sam ja u menopauzi, da nemam mjesečnice i da su mi se hormoni sredili i ustalili.“

„Ako su ti baka i mama imale celulit, onda ćeš ga i ti imati. Ne možeš ništa protiv genetike.“

„Mogu to odstraniti, a prehranom i vježbama neću dozvoliti da se celulit ponovo pojavi.“

„Nećeš zaustaviti ono što je neizbježno i neumitno. Tvoja menopauza je stvarna, ne možeš je zaustaviti. To je ta vaša biologija i priroda. Više ti i nisi tako mlada, uskoro ćeš 60 godina. Nekad se živjelo 40 godina.“

„Ja se nadam živjeti barem 80 godina, dakle preda mnom je još 20 godina. Želim ih proživjeti dostojno i dostojanstveno.“

„Ali opet si u menopauzi i klimakteriju?“

„Jedino što to ne moram doživljavati tako stresno i tako burno. Ići ću na vaginalno pomlađivanje.“

„Što ti je sad pa to?“

„Estetičar će ukloniti posljedice mog poroda i menopauze. Napraviti će operaciju na mojim malim i velikim usnama, zategnut će vezivno tkivo moje vagine, stanjit će i obnovit će moju sluznicu i omogućit će moje normalno vlaženje.“

„Pa to je gotovo cjelokupna tvoja seksualnost? Koliko će to koštati?“

„Što košta da košta.“

„Samo nemoj meni slati zelenaše i kamatare. Ne želim s time išta imati.“

„To će Đorđio platiti.“

„Nije valjda da ti se ljubavnik zove Đorđio?“

„Ne zove se Đorđio, ja ga tako zovem. On se zove Đorđone.“
„Kako već.“

„Ići ću na tretman i operaciju pomlađivanja velikih i malih usni i cijele vagine zagrijavanjem radiovalovima i laserom.“

„I onda ćeš se valjda smiriti?“

„Ne, onda ću ići na operaciju i tretman uklanjanja celulita.“

„Nećeš valjda i na to ići?“

„Kažu da je celulit najomraženiji ženski neprijatelj.“

„I ti ga moraš odstraniti?“

„Nego što.“

„To ti je kronično degenerativna i nasljedna bolest. Ne možeš ništa protiv gena.“ „Estetičari kažu da je to od nezdravog života, a ja sam s tobom vodila jedan nezdrav život. i moram ići na lipolizu.“

„Što ti je sad to?“

„Moram ići na razbijanje celulita, masnog tkiva i vezivnog tkiva. Onda oni isisaju štetne tvari, uspostave normalnu cirkulaciju, učvrste mi bedra i guzu i ja postanem zdrava.“ „Ne može se postati zdrav.“

„Podignu mi imunitet, srede mi rad srca i krvotoka.“

„I naprave od tebe Frankensteina.“

„Nisam ja nikakav Frankenstein. Ja sam lijepa, pomlađena i zavodljiva žena.“

„I zato si valjda našla tog mladog ljubavnika ili jebača. I zato valjda ideš ili ne ideš u crkvu i ispovijedaš te svoje poroke.“

„Ne moraš biti tako vulgaran. Mi smo žene pod utjecajem naših hormona, prepuštene smo na njihovu milost i nemilost, to nas uznemiruje, zbunjuje i dekoncentrira, trebaš imati obzira prema

nama. Izgleda da imam visoku razinu kortizola i on mi sve to radi. Šećer mi nije u redu, krvne žile mi nisu u redu, a ni krvni tlak mi nije u redu. Uz to mi ni nadbubrežna žlijezda ne radi baš najbolje. Ali zato proživljam svoju drugu seksualnu mladost.“

„Ali ja volim tvoju veliku guzu. Volim kad ljulja, a ne žulja. Volim štipnuti tvoju veliku stražnjicu, to mi je bio znak tvoje erotičnosti i plodnosti. Za mene si bila i Jennifer Lopez i Shakira.“

„Više to neću biti.“

„Volio sam te zgrabiti i imati od pozadi. Volio sam s tobom raditi doggy style.“

„To je nešto prljavo i životinjski.“

„To sada kažeš, a nekad si u tome uživala. Zar nije mrdanje guzom u gotovo svakom rock spotu? Zar to nije pokazatelj ženskog zdravlja i plodnosti? Zar to nije bilo naše zabranjeno voće? Pa kako sada uživaš s tim tvojim frajerom?“

„U svemu uživamo, pa i u tome.“

„Postala si nezasitna nimfomanka.“

„Možda sam nezasitna nimfomanka, ali imam stalnu želju za seksom, imam i mladog ljubavnika, pa s njim to rješavam. On voli kada ja iniciram akciju ili pokažem interes za akcijom.“

„Osuđuješ li ga kao što si mene osuđivala? Zvocaš li mu i stalno ga kritiziraš?“

„On uopće nije perverz i nastran. Mogu se nositi s njegovom mračnom stranom. Sve prirodno mu nije strano. O svemu raspravljamo i dogovaramo i volimo različitosti.“

„A ja sam kao perverz i nastran?“

„Ti si bio nezainteresiran u posljednje vrijeme. Ništa te nije moglo probuditi iz tvog zimskog sna, bila ja bučna, stenjala, vriskala, urlkala ili ništa ne činila. Zato sam se u posljednje vrijeme ponašala kao krepana riba.“

„Ti si imala problem sa svojim tijelom, udebljala si se ili si se popunila na krivim mjestima, i nisi htjela da ja to vidim.“

„Što je da je. Ja svog muškarca lako napalim. Malo se sredim, obučem skupocjeni čipkasti kostim, push up, svilenu spavačicu i istobožno donje rublje, sredim svoje mane, deformitete, strije i šlaufice, razotkrijem svoje grudi, obline i stražnjicu i moj me muškarac voli takvu kakva jesam. Nema on nikakvih primjedbi. I što je najbolje u svemu, ja ne glumim sladostrašća.“
„A sa mnom si glumila?“

„Naravno da sam glumila. Mi uopće nismo kompatibilni. Naša tijela nisu kompatibilna. U posljednje vrijeme uopće nisam uživala s tobom.“

„Neću sada o tome. Više me to ne zanima.“

„Ni mene to više ne zanima.“

I time bih završavao taj naš razgovor. Naime, moja žena nije prisebna i pribrana. Mogli smo pričati o obostranim pritužbama, ali tome nikada kraja. Mene više nije zanimala fiziologija njenog uzbuđenja, njeno seksualno doživljavanje, stimulacije njene dražice i

g - točke i njena sladostrašća. Koga još brige za tako nešto? Koga briga za vizualne ili stvarne indikatore njenog uzbuđenja? Diše li ona uzbuđeno i napeto i jeli se ona ovlažila? Koga brige doživljava li ona strast, muku ili patnju? Koga brige za njen mozak, za njen užitak, za njene moždane vijuge i njenu amigdalnu? Jeli ona zadovoljna ili nije? Jeli ona zadovoljena ili nije? Baš me briga za sve to. Dobro je što ja ne moram više voditi brigu o tome i što ne moram voditi ljubav s njom. Nekad te bračne dužnosti znaju biti zamorne i naporne.

Inače, sve je moguće, pa i to što govori moja bivša žena, ako je čovjek finansijski jak, onda je on alfa mužjak, funkcioniraju mu testosteroni, erekcija i libido i nema svađa sa ženama i njihovim hormonima. U žene su tada jaki seksualni osjećaji, pa im se upale hormoni, i onda one lako dožive svoja sladostrašća, bar to kažu i govore naše statistike i seksualni stručnjaci. Kada su partneri zadovoljni, tada se oni ne svađaju od jutra do mraka, onda se fizički ne obračunavaju, oni se seksaju, i između njih vlada sklad i harmonija. No, kad je čovjek seksualno slab, onda ni njegove finansijski prihodi nisu kako treba i počnu ženska predbacivanja. I tom muškarcu nije do ničega, pa ni do ljubavnih, vrućih afera i seksa. I naravno da se onda događaju privremene i stalne rastave. Da se onda ljubavni odnosi raspadaju.

I onda nije teško da jedno ili oboje ode na nekakav tulum, tamo flertuje sa osobama suprotnog pola i netko doživi nezaboravan, fantastičan i opuštajući seks. Kažu da kada si rastrojen, da te tada opušta i misionarski, i pseći položaj. Da te onda opušta i položaj žlice i kaubojka, jedna ili druga. Sve te to zbliži sa tvojim partnerom ili partnericom, budi u tebi adrenalin, oksitocin i sirovu snagu, postaneš s njom intiman i probudi u tebi stari i poznati plamen. Pa se tako baviš stimuliranjem ženskih bradavica, stimuliranjem ženske dražice i tražiš joj g točku i ostale osjetljive točke. I to sve ne bude nikakva nadopuna, to postane svrha tog odnosa. I još ako se uspostave nekakve emocije, kud ćeš više.

I baviš se onda ženskim sladostrašćem. Ne voliš da ti žena glumi, neke žene glume, ali i uživaju, a u biti 50 % žena nešto glumi. Ali tebi su iz iskustva poznati simptomi ženskog sladostrašća. Ne može tebe zavarati ženska gluma. Ti jasno vidiš kada se ženski mišići grče, kada žena postaje uža tamo dolje, kada dahće, kada su uzdasi glasniji, kada joj treba vremena za opravak, kada joj pocrvene i nabreknu grudi, kada joj mozak otkazuje. A to što žene stenju, što su bučne, što ciče i ponekad vrište, to čine da bi stimulirale svog muškarca, da bi glumile patnice ili da bi glumile nekakvu radost. Tko bi znao, zašto? Ali ja se držim riječi Kuma Žorža iz djela „U registraturi“ i kažem:

„Vrag si ga neka!“

I vrag si neka, ako je to stenjanje ženska seksualna strategija, ako im je to nekakvo zadovoljstvo. Ako ih to dovodi do nekakvog seksualnog ludila i potiče ih na sladostrašće. Time nam one daju do znanja da uživaju i da smo na pravom i ispravnom putu. Kažu da se i ženke životinja glasaju ili su glasne. Nema u tome baš neke velike razlike. Samo ženke životinja ne mogu govoriti:

„Brže, više, jače i to!“

A nama naše partnerice upravo to govore kad nas žele i kad žele uzbuđenje od nas. Kad nam žele dati do znanja da smo kompatibilni i pravi alfa muškarci. Kada sve funkcionira i štima.

Ali što sada reći kada ja više nisam alfa mužjak za svoju ženu i kad nisam kompatibilan sa mojom ženom? Nestale su nekakve dodirne točke, životni ciljevi, nekakva uvjerenja, ne vjerujemo u iste stvari, ne vjerujemo u zajedničku budućnost. Shvaćamo da nam je prošlost bila teška, sadašnjost još teža, a budućnosti nema ili je mi ne vidimo. Nitko ne želi biti operativac u životu, svi bi bili upravitelji. I ako nije tako, onaj drugi dramatiizira. I problem je što ne postoji poštovanje. Niti ja poštujem tu ženu, a niti ona mene poštuje. Ona samo uzima,

a ništa ne daje. Naš seks je postao rutina, dosada i nešto neprivlačno, a sada je i te rutine, dosade i neprivlačnosti nestalo. Jednostavno nismo zainteresirani za seks sa tom drugom polovicom, nemamo nagon i libido. Možemo navlačiti maske i krinke, ali nas to ne spašava. Kraj je blizu.

A briga ljude za nas, briga njih za našu smrdljivu kaljužu, oni vode svoje poslove i svoj život. I moja bivša žena je imala dobru intuiciju. Zdravorazumski je odabrala ono što je njoj odgovaralo, ali i meni. No, ne znam što na to reći. Jednom sam iz tko zna kojeg razloga zapjevao:

„Majka pita što si bisan... zašto konje tučeš sine... pa i drugih žena ima.“ I naravno da se od nekud stvorila moja majka i morao sam joj štošta objašnjavati. O našim životnim šablonama, o našoj malograđanštini, o tome da sam deložirao moju bivšu ženu iz stana, iz svog života i iz mojih snova.

Možda se na prvi pogled sve činilo nelogično, ali na drugi pogled sve je bilo zdravorazumski i logično. Jednostavno između nas nije bilo vatre, nije bilo žara i nije bilo leptirića. I bili smo oboje na rubu živčanog sloma. I nije se to smjelo ignorirati jer išli smo previše jedno drugome na živce. Ja sam maštao o bijegu iz te situacije, a moja žena nije samo maštala, ona je to i ostvarila. Naš predfrontalni korteks tražio je bijeg iz te situacije. Nismo se mogli miriti s tim stanjem i nismo nikako mogli prebroditi to stanje. I stalno smo osjećali napade nekakve panike, kakve, ne znam. Uz to moja žena se bavila i financijama, kupovala je ono što nema, novcem koji nije imala. I nije ju bilo briga za dugove. Već će to netko platiti, a možda nešto i naslijedi. Samo od koga će ona nešto naslijediti? Njeni roditelji imaju stan, a ona to mora dijeliti sa još dvije sestre i bratom.

Ona je prava vještica što se toga tiče. Gramziva je, grabežljiva je, novac joj je sve i nema tih granica kojih se ona drži, i nema tih granica koje ona nije u stanju preći, a siromašna je kao crkveni miš. I

Bog zna jesu li joj te estetske operacije služile u estetske svrhe, za nekakvu pomirbu ili je sve to činila iz psiholoških razloga. I kad joj to kažeš ona ima spreman odgovor da ju ja nisam uspijevao seksualno zadovoljiti, pa se ona mora nekako snaći. A naš seks je na kraju trajao jedva deset minuta, a po njoj tu nije bilo ni uzbuđenja, a ni kvalitete. I meni se nije dalo maziti s njom. Po njoj idealan seks mora trajati barem 30 ili 60 minuta. Onda se ona uzbudi i bude spontana. Inače ona odmah prelazi na alkohol ili još gore na kritike i predbacivanja. Da nije bilo dovoljno kemije, želje, libida, strasti i energije i da joj nisam savršeni seksualni partner, da je ne znam uzbuditi, da ne znam pogoditi atmosferu, da je ne znam opustiti i ne znam joj pružiti sladostrašće.

I ja sam, iako nisam, osjećao da svjesno ili nesvjesno varam svoju ženu. Naime, ja joj više nisam bio autoritet, ja je više nisam uzbuđivao, ja je više nisam seksualno privlačio. Stoga bih dolazio kod nekih žena, flertovao bih s njima, a neki unutarnji glas mi je grubo govorio:

„Prste k sebi!“

I nisam ništa poduzimao. Kažu da je flertovanje dozvoljeno, ne podliježe osudama, a ja nisam ništa drugo poduzimao jer nisam pronalazio bliskost i privlačnost u toj osobi. Nisam se oslobodio grižnje savjesti i nekakve katoličke krivice. Nisam emocionalno bio spreman na aferu s nekim i na prevaru. Možeš ti maštati da s nekim nešto radiš, ali u praksi i na javi ništa ne poduzimaš. Možeš ti sanjati i maštati o hopa – cupa s nekim, kad se to ne događa i ne ostvaruje. Možeš ti zastraniti koliko želiš, kad nešto žališ i od svega odustaješ.

A kažu da redoviti seks ljudima pomaže da se osjećaju mladi, da im seks otpušta hormone i pogotovo hormon za dobro raspoloženje ili endorfin, da je to prirodni analgetik koji ublažava tjeskobu i smanjuje stres. Samo ja sam ljut na svoju ženu, i ne mogu to zatomiti. I kažu da ljutnja snižava libido, pa ja imam problem sa

seksualnom funkcijom ili disfunkcijom. I sve je to zbog toga što je ta moja bivša žena klupko negativne energije, što ona truje sve oko sebe i svoju okolinu. Navodno se svijet urotio protiv nje, pa je ona takva. I ona mi nije više ni zgodna, ni zanosna, ni privlačna, a ni karizmatična. Ona mi je obična i degutantna. Jednostavno mi više ne treba i mogu bez nje živjeti. A taj kredit koji je moja bivša žena uzela poslužio joj je da smanji stražnjicu i toliko ju je smanjila da meni više nije privlačna i atraktivna.

Ja sam valjda od onih staromodnih tipova i volim staromodni seks. volim da žena ljulja, a ne da žulja. Pa tako volim da se ženi uslijed pripreme za porod šire bokovi i raste stražnjica. I to što više, to bolje. Mene to nadasve uzbuđuje. Kažu da je to nekakav moj mit, ali nije to mit, ja sam to sa svojom ženom doživio. Ona se od uzbuđenja širila u bokovima, a rasla joj stražnjica, a nakon sladostrašća, bokovi bi joj se skupljali, a stražnjica smanjivala. Isto tako je i sa hormonima. Razina hormona oksitocina i dopamina bi se tijekom seksa povećavala, a nakon sladostrašća bi padala. Tako je bilo, a sada se spominjalo, ili se više i ne spominje.

Sada liječnici tvrde da su žene sa većom i masnijom stražnjicom zdravije. Da trebaju imati kruškolik oblik tijela i da to nikoga ne treba zabrinjavati. Da su one žene koje imaju povećane grudi, koje imaju masnoću na bedrima i bujniju guzicu zdravije i da im to služi kao zaštita od svakodnevnih problema i štiti ih od srčanog udara, moždanog udara i šećerne bolesti. A i kaže se da su bujnije žene muškarcima mnogo privlačnije od onih mršavih. One signaliziraju muškarčevoj podsvijesti da su zdrave i plodne, da ih treba zavesti i poseksati. A sad da li imaju srcoliku ili okruglu stražnjicu, to nije bitno. Bitno je da im je velik gluteus maximus ili veliki mišić u stražnjici, a da je manji gluteus medius ili središnji mišić.

POGLAVLJE 5

Dragi Johne,

Ja se stalno pripremam na pomirbeni seks s mojom ženom. Neću se više svađati s njom, spriječit ću ja to, uživat ću s njom u divljem seksu. Upalit ću kod nje vatru, prisnost i strast. Pustit ću je da postane razdragana avanturistica, opustit ću je već ja. Prvo ću s njom ići u kupovinu, to ju relaksira i oslobađa. Iako ima 20 ormara punih robe i nekakvog drloga, uvijek ima mjesta za nešto novo. To kod žena budi nekakvu osviještenost i tako se one osjećaju osvježeno, seksualno privlačno i moderno. I naravno da joj neću ništa prigovarati jer žene odmah misle da smo mi opsesivni manijaci, necivilizirana đubrad i nekulturne svinje i ništa od seksa. Sve će biti po njenoj volji, koliko god to koštalo. I pustit ću je da ona zapovijeda i vodi glavnu riječ. Njena mora biti zadnja.

Ona voli nekoga kontrolirati i držati se nekakvih svojih pravila. Zna biti naporna, panično sve imati na oku, nekome cijediti dušu. Poštuje nekakav red, rad, disciplinu i kontrolu. A ako nije tako, ako nešto ne funkcionira kako treba, odmah postaje control freak ili kontrol manijak, odmah se nešto duri, nešto prigovara, nešto paničari, kreće svojom stranputicom ili odmah pije normabele da se smiri i da ne padne u depresiju. A mene sve to iscrpljuje, ja bih htio jednostavno živjeti, a ne sa nepredvidljivom ženom. U djetinjstvu sam imao puno snova i puno očekivanja, a sada mi je ona to uništila. I stalno se pitam trebam li s njom ostati zbog okoline, srama i poniženja ili se trebam razvesti i razići. Sve je to iskrivljena stvarnost, sve to ne vodi ničemu i možda je razvod najbolja opcija. Jedno vrijeme će to biti naša trauma, ali onda, na kraju, ćemo sve to zaboraviti. Ljudi zaboravljaju i gore stvari, nepovratne traume, barem ja tako mislim.

Moram ja nekako funkcionirati i profunkcionirati. Ovo samo stvara dodatne bolesti, a mi moramo misliti na svoje zdravlje. Ne možemo

se stalno za nešto međusobno okrivljavati. Svatko je odgovoran za svoju sreću ili nesreću i moramo pronaći zajednički jezik. Ne možemo mi stalno gurati naše probleme pod tepih. Inače, ako nije tako, moja žena može doživjeti psihološke i psihičke teškoće, disocijativnu fugu, a to zna biti opasno. Naime, ona je imala ili nije imala teško djetinjstvo, ima mračnu stranu i ranjiv karakter. Ona dolazi u trenutke kada nije pri sebi, kada nije ubrojiva. Ona me tada napušta, odluta od mene, ne sjeća se ničega, uzima drugi identitet, traži neku drugu osobu za seks, živi s njom i ide svojim putem bez mene.

I zato bih ja da ona ide na psihoterapiju iako kažu da je to lov u mutnom. Ja sam za to da ide na psihijatriju bez obzira jesu li naši psihijatri povezani s farmaceutskom industrijom i daju li oni beskorisne, opasne ili neučinkovite lijekove i jesu li ti lijekovi gori od bolesti. Nisam za to da si sam trebaš pomoći, a tada će ti i dragi Bog pomoći. Svi smo mi ljudi na svoj način, samo su neki luđi od nas. No, osnovni naš problem i sukob nije u tome. Moja se žena plaši da ja više neću moći plaćati režije i ostale troškove, da neću više pomagati po kući, da neću više ništa raditi. Najradije bi me ona izbacila ili iselila iz kuće, ali ona zna da to nije moguće, ta kuća je postojala i prije njenog dolaska. I stalno mi govori:

„Moraš nešto raditi. Moraš si ispuniti korisnije radno vrijeme. Postoje poslovi koji se rade i bez radnog iskustva i bez nekog znanja. Zašto takvo nešto ne radiš? Ne možeš biti baš beskoristan, glup, tup i neupotrebljiv. Moraš biti kao svi, zaposlen i koristan. Ne možeš ništa ne raditi.“

„Znaš da se trudim, ali tko će me sada tako starog i bolesnog. Nikome ja više ne trebam. Nisam ja niti za koga.“

I nakon toga prestanem odgovarati mojoj ženi. Nemam joj što odgovoriti. Ne zna ona kako je na našem tržištu rada ili na tržištu

nezaposlenih. Na jedno radno mjesto se javlja na tisuće nezaposlenih ljudi.

I valjda me zato tuče moj adrenalin. Dosta mi je žestokih svađa s mojom ženom. Kako ne primjenjujem nasilje, kako sam strastven, spreman sam za pomirbeni seks i spreman sam pružiti mojoj bivšoj ženi snažno sladostrašće. Samo ja mislim da ona neće biti tigrica, i neće biti zainteresirana za seks sa mnom, ona će i dalje režati na mene, jer ima svog mladog i potentnog ljubavnika. Ja joj ne budim libido, od mene ima neugodne simptome menopauze i mene se zasitila. Od mene ima poznate promjene raspoloženja, fizičke i emocionalne probleme, hormonske poremećaje, napade vrućine i hladnoće, noćno znojenje i suhoću intimnog područja. A za tog svog mladog ljubavnika koristi lubrikante, femmenessence i ide na plastične operacije. Navodno si je smanjila masne naslage na bokovima i guzici. I navodno je za to uzela kredit sa bandere.

I navodno joj je to trebalo da smanji svoju tjeskobu, anksioznost i depresiju. Da se potpuno obnovi, poboljša razinu svoje energije, stekne samopouzdanje, unaprijedi svoj seksualni život i svoje tjelesno i duhovno zdravlje. I naravno da je onda postala seksualno aktivna i naravno da joj ja onda nisam trebao. Nisam joj bio zabavan. No kažu da je tanka granica između ljutnje prema nekome i seksualnog uzbuđenja. Sve je to pitanje nekakve kemije u mozgu. Ako ta kemija odluči da se poslije seksa zaboravlja zašto smo se svađali, onda je sve u redu, a ako ta kemija odluči da nema seksa, onda nema seksa. Pa bih tako ja trebao odvući pažnju mojoj ženi od stvarnih problema. Trebam joj govoriti da je seks izvor zadovoljstva, a ne svađe. Da nas on budi iz zimskog sna. I da se trebamo riješiti ubojica seksualne želje i zdravog seksualnog nagona: stresa, svađe, problema u vezi i naše depresije.

Ja ne znam gdje je nestala ona nekadašnja meni draga, nježna, puna razumijevanja žena? Gdje je nestala njena inteligencija, strastvenost i ljepota? Gdje je nestao njen duh? Zašto me ova sadašnja žena

stalno žvrcira? Zašto me nervira ova rutina i monotonija? I jesam li ja za nešto kriv? Jesmo li mi u lošem odnosu ili u lošem razdoblju? Jesmo li mi u nezadovoljavajućem odnosu i usred bračne krize? Je li moje srce postalo sebično? Snivam li ja kakvu osvetu? Ili smo upali u nekakvu kolotečinu bez seksa i bez strasti? Ili sam se i ja prilagodio na ženinu sebičnost, njen materijalizam i njenu ludost? Jesmo li mi nesretni što smo nesretni ili smo nesretni što se moja žena neadekvatno ponaša, što mi stalno prigovara i zanovijeta i što nam sve ide naopako.

I iako smo nekad dolazili do nekakvog svog raskrižja, nije nam tko mogao reći kuda da idemo ili kuda da skrenemo. Iako znamo da su pred nama razni izbori, nema nam tko reći što da izaberemo. Slomljeni smo, razočarani smo, a nema nam tko pomoći. I imamo osjećaj da će naša bol trajati zauvijek, da ćemo vječno biti tužni, no neće tako biti, mora to stanje nekad i prestati. Moramo se fokusirati na nešto dobro i nastaviti dalje. Ne možemo vječno biti nesretni, depresivni i tužni. Ako već nemamo sreće u ljubavi, onda bi trebali imati u kocki, u kartama, u lovu, u ribolovu, u našim poslovima ili u nekakvom intelektualnom nadahnuću. Nečim moramo ispuniti to naše vrijeme. Moramo u nečemu pronaći smisao. Ne možemo stalno biti nečiji i nekakvi robovi. Znam da bi ti rekao:

„Oslobodi se svega toga. Mora te krenuti u životu. Ako nemaš sreće u ljubavi, bavi se biznisom i poslovima. Kod nas postoji inačica za ostavljene žene i zovemo je „Dear Jane“, a to ti je kada muškarac ostavlja ženu. Gledaj na život kroz ružičaste naočale. Ne može tebe sreća stalno obilaziti i zaobilaziti.“

„Ja imam sindrom da me je za sve briga. Posao me izbacuje iz takta, u ničemu ne vidim perspektivu i ne vidim pozitivu.“

„To ti i kažem, kupi taj moj stroj, krenut će ti poslovi, imat ćeš i perspektivu i nekakvu pozitivu.“

„Uopće ne vidim ništa u tome perspektivno i pozitivno.“

„Možda ne vidiš sada, ali u budućnosti ćeš vidjeti.“

„Ne znam, bavim se nečim drugim. Liječim se od ratnih trauma i ratnog pakla.“

„Pa, kad je rat bio kod vas?“

„1995.godine.“

„I sad se liječiš?“

„Sad se liječim. Naknadno mi se to ukazalo.“

„Pusti to na miru i koncentriraj se na posao.“

Kažu da je Staljin izjavio da je smrt jednog čovjeka tragedija, dok je smrt milijuni ljudi statistika. Ne znam što je sa ženama? Da li bi bila tragedija da ubijem svoju ženu ili bi to bila statistika. Neki bi rekli: još jedan lud ili poludjeli muž ubio svoju ženu. Ja ne znam što bih na to rekao, ali znam da nisam za posao i da me ne zanima izrada auto farova. I to sam rekao Jou. Rekao sam mu da ovo kratko vrijeme što je preda mnom želim provesti u miru i životom dostojnim čovjeka, a ne u nekakvoj poslovnoj strepnji i u nekakvoj poduzetničkoj patnji. I mislio sam da sam se time riješio Joa i njegove želje da mi proda stroj. No to je nakratko trajalo. On je i nadalje navaljivao, a ja sam se i dalje branio. Uz to on je našao neku staru kartu Jugoslavije i preko Skypa mi pokazuje nekakve točkice sa industrijskim postrojenjima i pogonima. I na toj karti u Jugoslaviji je bilo tvornica na svakom koraku. Sve je bilo premreženo i sve je bilo u nekakvoj vezi i međuzavisnosti.

Kažem mu nekad bilo, sada se spominje ili se više i ne spominje. To spominju jugonostalgičari, narodni neprijatelji i komunjare. A oduvijek je bilo onih koji nam sole pamet, koji nas demantiraju i govore da je ovo sada dobro. Ali što je dobro, ja ih pitam, a oni odmah zašute. A ja govorim o našim prazninama, o nedostatku industrijske proizvodnje, o nedostatku ondašnje ozbiljnosti. Onda se govorilo:

„Ništa ne može biti preče, proizvodnja to traži i zahtijeva od nas.“

A sada nema nikakve proizvodnje, sada nitko ništa ne radi. I sada nad nama vladaju prazne ideologije o ustašama, četnicima i partizanima. To su te naše puste i beskorisne priče. I tko je toga svjestan, doživljava svoju tragiku, tragediju i prokletstvo, a onaj koji to ne želi bježi glavom bez obzira. Šteta što sam ja star i bolestan, inače bih i ja pobjegao. Ovdje ne možeš naći isplativ posao, a moraš slušati te naše ideološke priče, a meni je ideologije dosta. Sada se ne pričaju socijalističke i partijske priče, sada se priča o domoljublju, o našoj tradiciji i našoj vjeri.

Uopće nisam tako zamišljao neoliberalizam i kapitalizam. Uopće nisam mislio da će nad nama vladati oni koji nemaju moralne skrupule, koji su demagozi i koji će biti naši krvnici, a da će ostali glasati za njih i uzvikivati ove nove parole i tako će produžavati tu našu agoniju. A Crkva, ta naša nova moralna ideologija, će zahtijevati vjeru u čuda, odstranjivanje racionalne misli i nedokazivanje nedokazanog ili dokazanog. Inače, ja još uvijek ne vjerujem, ili se privikavam vjerovati, u djevičansku trudnoću majke Marije, u Isusovo oživljavanje nakon smrti i uskrsnuće i njegovo hodaње po vodi. Meni to još uvijek nije jasno i netko bi mi to morao pokazati i dokazati. Moja je ideologija ne imati ideologiju, a uvijek se kod nas netko nađe pa tupi, tupi li ga, tupi. Stoga je taj naš neoliberalizam beskoristan. Jer uvijek se nađe netko tko beskorisno laprda i iznosi svoje zastarjele ideološke koncepte.

I baš me briga jesu li naši gospodarski problemi ciklične ili strukturalne prirode. Mi smo u gospodarskoj krizi i recesiji. A ima li kod nas dovoljno potražnje i ekonomskih aktivnosti ili nema, više me to ne brine i ne zabrinjava. I kako to pokrenuti, još me to manje brine. Sve dok imamo one koji žive iznad naših mogućnosti, povećavaju deficit proračuna i platne bilance. Pa kupuju skupe, državne automobile, vojnu tehniku i zrakoplove i sve dok se ne obuzdava javni sektor i smanjuju rashodi, bit će nam, kako nam bude. I zato sam ja pesimist i zato se ja na ništa ne odlučujem. Nemam entuzijazma, hrabrosti i volje ni za što. Jednostavno, nisam ni za što. Beskoristan sam, glup, tup i neupotrebljiv.

I zato ja ne zadržavam svoju ženu kod sebe. Pa neću valjda krenuti u povećanje penisa ili svog spolovila. Ja sam zadovoljan veličinom svog penisa. Uopće nisam time opsjednut. Meni je on dovoljan, a onome kome nije, to je njegov ili njen problem. Ne treba meni nikakvo samopouzdanje, ja sam se izliječio od mog kompleksa malog ili nedovoljnog penisa. Kažu da svi ili gotovo svi muškarci od toga boluju. Boje se loše izvedbe u krevetu i boje se da im njihove partnerice neće reći da imaju maloga. Pa nemam ja dodatnih 20.000 kuna. I neka samo moja žena ide na povećanje ili oblikovanje grudi, bokova i stražnjice. Neka samo ide na sužavanje svoje vagine. Kažu da se vagina može produžiti ili raširiti na 50 centimetara.

Ja bih jedino mogao produžiti svoj penis, ako bih išao u Japan na penis – festival ili festival plodnosti. Nema te žene koja bi me na to nagovorila. A kažu da 85% žena nije zadovoljno penisom svog partnera i muškim proporcijama. Još kažu da je po nečijoj definiciji mali penis ispod 7 centimetara i da takve penise imaju upravo Japanci. Pa nisam ja Japanac, kažem sebi i drugima. Međutim mene to ne brine, kako nemam novac za to, onda ni ne pomišljam povećati svoj penis. I nisam nezadovoljan. Moj penis je takav, kakav je. Nemam zbog njega nikakve komplekse. Sve sam to prihvatio onako kako jeste. A kažu da su ti kompleksi nastali zbog pornografskih filmova. No, ja ni njih ne gledam. Mogu pogledati

neku zgodnu ženu, nekad se uzbudim, a nekad ne, i to je to. I to je sve. Pornografija me ne zanima.

Ali ja sam u zadnje vrijeme imao problema sa svojom ženom. Ona je birala poze koje meni nisu odgovarale i u kojima nisam uživao. Ne znam zašto, ali nisam volio seks u kadi, jer je u kadi tijesno i tvrdo. Nisam volio ni seks u stojećem položaju, jer nisam baš bio u tjelesnoj spremi. A kad je moja žena zahtijevala položaj žlice, ja bih poludio. Ništa ne vidiš, moraš se uzbuditi, i moraš raditi kao konj. Uz to primjećuješ alergiju na seks. Naime, moja žena je imala simptome teškog disanja, svrbeža, osipa i pojačanog znojenja. U početku sam to smatrao normalnim, ali kad je to počelo prelaziti na mene, kad je to i meni počinjalo stvarati probleme, više mi to nije bilo normalno, bilo mi je abnormalno.

Moja žena je bila dijete rastavljenih roditelja i oni nisu ostali u dobrim odnosima. Dakle, bila je turbo nesretna. Stoga je ona za mladog i punog mjeseca izlazila van, plesala na mjesecini i molila: „Mjesече mladi, dođi mi dragi. Ja sam ti sama, k'o suha grana. Ti dođi k meni, pa me oženi. Učini svoju ženu od mene.“

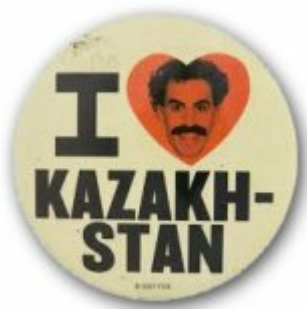
I naravno da sam se ja nakon tih molitvi pojavio i naravno da sam je ja oženio. Ali kako ni ja baš nisam bio sretan, naime moja majka mi je zaboravila staviti crvenu maramu na glavu i crvenu amajliju na ruku, pa sam tako i ja bio nesretan i ostao . A dvije nesreće mogu donijeti samo turbo nesreću i nesreću na kvadrat. I kako to može završiti nego rastavom i razvodom.

Inače, moja bivša žena je bila nesigurna kroz cijeli svoj život. Kad sam ja dobio otkaz i više nisam pronalazio posao, mislila je da sam se njoj uvalio, da sam se uvalio na njenu trpezu i da sam došao na njenu grbaču, ali nije bilo tako, ona je živjela u mojoj kući, a ja sam imao dovoljne financijske zalihe do mirovine. I dobro da je na sve to pukla na živce, jer se u posljednje vrijeme čudno ponašala i otišla je od mene. Dobro da mi nije pripremila nekakvu krvavu dramu, jer

znalo joj se smračiti i nije se znala kontrolirati. A ja bih se morao očajnički braniti od njenih suludih nasrtaja. Kažu da je postala patološki tip žene u tom našem patološkom društvu, a naše društvo nije naučeno na ništa reagirati. Nama se uvijek dogodi nešto zlo i neplanirano.

Ljudi kažu da je otišla kriminalcu, naime taj njen ljubavnik je bio u zatvoru, pa ima kriminalni dosje. Tko zna čime se bavi? Ja ne pitam i ne zanima me to. Najradije bih tražio i zabranio joj prilazak, ali ne znam kako to funkcionira. Koga god pitam, taj mi ne zna odgovoriti. U našem društvu ne postoje institucije koje daju informacije, snađi se sam ako možeš, a ako ne možeš čekaj svoju kob, svoje nasilje i svoju sudbinu. Jer moja žena prelazi iz normalne patologije u patološku abnormalnost. Gotovo je kao Karamarko i Hasanbegović koji odobravaju nasilje i razbijanje ploča na ćirilici, a ljudi kada vide nasilje, onda na sve reagiraju nasilno. I ja zato vjerujem svojoj intuiciji i ja zato vjerujem da bi me uz tu ženu snašlo nekakvo zlo.

Baš me briga, što me ona vara s drugim muškarcem. Mogu se i na to navići, ali samo da ode što dalje od mene. Nisam ja stoga upalio svoja zvona za uzbunu, ne prigovaram joj ništa i ne dajem nikome znakove upozorenja. Uopće me ne tangira što me ona vara s muškarcem koji ima kriminalnu prošlost. Nisam ja slijep, vidim i zaključujem ja dobro. No, ne vjerujem ja, nerazumnoj ženi, ženi koja je imala problematično i nesigurno djetinjstvo, koja je promijenila svoje ponašanje, koja troši kao luda, koja sve polaže na svoj izgled i koja je ovisna o seksu. I uopće ne želim ništa s njom riješiti riješiti razgovorom, dogovaranjima i pregovaranjima. To nam naime savjetuje njena psihijatrica i naša savjetnica za bračne odnose. Trebali bi poboljšati naše odnose, oni kažu, a meni je moje žene dosta i ja želim da ode od mene. Naime, ona grakće kao nekakva svraka.

POGLAVLJE 6

Dear Joe,

Ja se i dalje pitam, a ne bih trebao:

„Što zapravo žele neke žene od mene? Ja im to i tako više ne mogu ponuditi. Mene više ne zanima žensko sladostrašće, mene više ne zanimaju ženski vrhunci, za mene to više nije nikakav misterij. Z mene je to prošla svršena stvar. Uopće više ne pratim grčenje ženskih vaginalnih mišića, jesu li joj se grudi pocrvenjele, je li se ona pocrvenjela, da li žena dahće, da li uzdiše, da li joj se ubrzao puls i želi li se ona smiriti. I baš me briga za seksualne statistike i to da 30 % žena redovito doživljava svoje sladostrašće, 45 % ga glumi, a 25 % žena ga ne doživljava i ne glumi. Meni više ništa ne koristi moje iskustvo i moja tehnika, nemam ja nikakvu sigurnost, ni volju, a ni želju. I brige me za ženski post seks blues.

I briga me jesu li žene sretne ili nesretne ako se seksaju ili se ne seksaju. Briga me jesu li otpustile svoj endorfin, hormon sreće i raspoloženja. Jesam li im potaknuo cirkulaciju. Ostario sam, tijelo mi je staro, nemoćno i krhko, a um, potencija, libido i duša su mi još stariji. Ne osjećam se mlad i pun snage. I što god radio žene to tumače kao neprijateljsku gestu. A ja se ni ne pitam mogu li ozdraviti i izliječiti se. I više to ne želim. Paraliziran sam i od lijekova, ali i od alkohola i nemam nikakvog razloga za život. I moja bivša žena se tako osjećala, i ona je bila sklona samoubojstvu, ali se od toga izliječila. Ja ne vjerujem u svoje izlječenje. Nema nade i budućnosti za mene. U meni nema inicijalnog seksualnog uzbuđenja, i to ti je. A kada toga nema, onda nema ni volje i želje za životom.“

„Zar nema ničega što bi te moglo zadržati na ovom svijetu? Zar ne bi htio biti s nekom zgodnom ženom?“ – pita me Pero, a ja mu odgovaram:

„Nisam ja kao moja žena, nisam joj ni sličan. Ona je otišla na te svoje plastične operacije i vratila joj se želja za seksom i životom. Ona je izliječila to svoje ludilo i krenula u normalne vode. Krenula je iz tog svog bolesnog stanja u nekakvo zdravo stanje. Krenula je iz te svoje marginalne pozicije u nekakvu važnu poziciju. “

„Nisi odgovorio: što žene žele od nas?“

„Žene nas žele uškopiti i kastrirati, a kada to učine, onda nas žele odbaciti kao stare krpe. Jer one kažu; ako me ne može taj služiti, biti mi pokoran, onda ću ga uškopiti, da ga druga ne može koristiti. Neka bude neučinkovit i beskoristan, kako sebi, tako i drugima.“

„Zato ti više ne voliš žene. Zato ti one više nisu drage i zanimljive. Zato si ti pobornik Kazahstanske ili Boratove konvencije, a ne one Istanbulske. Samo ne vidim što ti imaš zajedničko s Željkom Markić i njenom udrugom „U ime obitelji“? To uopće nisu iste vrijednosti.“

„Naš čovjek je naučio nijekati svoje zlo i svoje zločine. Jedni niječu zločine i s njima ostaju njihove riječi, a drugi to niječu, ali i čine. Socijalizam je propao jer je samo nešto pričao i idealizirao, a nije ništa dobro činio.“

I ja sam se pomislio na sve to. Briga mene i za socijalističku, ali i ovu neoliberalnu ideologiju. Ako nisam pobornik Istanbulske konvencije, nego one Kazahstanske ili Boratove, što ja imam sa Željkom Markić. Prijatelj mog prijatelja bi trebao biti i moj prijatelj, a isto tako je i sa neprijateljem. Trebao bih govoriti:

„Grlim ti koljeno, moja gospo. Jesi li ti Boginja ili si žena obična?“

Ali ja to ne govorim. Pa, ne mogu to govoriti jednoj Željki Markić. Sve je to nekakav:

„Šuć – muć, pa prolj.“

Nešto nerazumljivo. Stoga, nisam ni ja za žensku neposlušnost, nisam ni ja za jednakost s ženama i ja žene smatram drugotnima, a muškarce prvotnima.

I u stanju sam ženama nuditi svoje nemoralne ponude i tražiti od njih da mi budu ljubavnice. Jedino još to im mogu ponuditi. Želim biti normalna osoba, imati prave moralne vrijednosti, a sada jesu li to one Kazahstanske ili Istanbulske vrijednosti, neka netko o tome odluči. Neće mene nitko vrtjeti oko malog prsta i manipulirati sa mnom kako hoće. Ipak sam ja svjesno, logično i racionalno biće. Ne dam se ja nikakvim sljedbenicima konzervativne revolucije, ne dam se ja onima koji šire antivjerske stavove, koji su isključivi i koji zloupotrebljuju naše kršćanstvo. Koji vrijeđaju one koji se zdravorazumski ponašaju, ne dam se ja onima koji šire nazadnu politiku, ne dam se ja onima koji drže do Kazahstanske revolucije.

No i ja ću se zalagati da se masturbacija proglasi grijehom. Da se iz našeg života odstrane homoseksualci. Zalagat ću se da se djevojčice obrezuju, da im se iščupaju dražice, da kao žene ne uživaju u seksualnim nasladama, da ne mogu ići na pobačaj, da se ne smiju samozadovoljavati i da redovito primaju svoje sakramente. I naravno da neću ženama dozvoljavati plastične i estetske operacije i neću im dozvoljavati da idu na mamografiju. I morat će one Zemlju prihvatiti kao ravnu ploču, a ustaše za svece. I morat će prihvatiti našu Crkvu kao autoritet na Zemlji, bez obzira crkveni grabež, makinacije sa zemljištem i bez obzira na pedofiliju. Time ćemo valjda spasiti našu čast i čast Katoličke crkve i spriječiti progon perverzних svećenika i svećenika pedofila.

Osuđivat ću grijehe običnog naroda, a opravdavati ću grijehe svećenika, nacionalistički izolacionizam i vjerski fundamentalizam. Biti ću licemjer nad licemjerima, biti ću kralj svih hulja. Piti ću vino, a propovijedat ću da je to voda. Zamijenit ću ondašnje socijalističke

teze, pa ću se baviti našom lažnom duhovnošću, i zamijenit ću komunističku partiju, a braniteljima ću omogućiti da budu naš SUBNOR. I naša Crkva će plivati u dotacijama, donacijama i novcu. Ako nema puk i običan narod, imat će ga naša Crkva. I osnovat ću udruge „U ime obitelji“ i „Vigilare“ koje će širiti svoje antivjerske stavove i svoju represiju. Koji će vrijeđati ljude dobre volje i koji će širiti svoje negativno evanđelje. No, ja bih se najradije na sve to nasmijao i glupavo našalio na račun moje bivše žene. Rekao bih joj:

„Još si tako mlada, kao rosa u podne, a već imaš silikone.“

Samo ni to se ne smije, može me ona optužiti za dodatne traume i duševne patnje, a na to je naše pravosuđe jako osjetljivo. Zato se ja bavim tim Boratovim naslijeđem, tim našim nakaznim tradicijama, primitivizmom, predrasudama i našim običajima. I zaključujem da smo mi moralno i duhovno bliži Kazahstanu, nego Europi i Europskoj zajednici. I kod nas se ističu lokalni silovatelji, nasilnici i kriminalci. Oni nama vladaju, a naše žene su štrace ili prostitutke, a kada to nekome dojadi, onda ih netko ubije za dobar primjer i tek toliko da netko nešto dokaže. I tako barem jedna žena mjesečno. I to je valjda u ime morala kojeg promiču Željke Markić i slični.

A naše žene znaju biti nepodnošljive i ići nam na živce. Ali što ja imam s tim, nemam ništa. Ja sam tolerantan, ja sam Europejac. I htio bih da i mene naše ministarstvo informacija, kulture i prosvjete pošalje u Ameriku radi prikupljanja informacija i kulturnih običaja Amerikanaca kao tog Borata. I ja želim postići boljitak za našu kulturu. I htio bih i ja gledati seriju Baywatcha i upoznati Pamelu Anderson. Ne znam bi li se u nju zaljubio, ali bih je htio upoznati. I sve bi to htio u ime napretka. U ime Istanbulske ili Kazahstanske konvencije. Još se nisam odlučio ni za jednu, a ni za drugu konvenciju. Ova Kazahstanska mi je bliža i razumljivija, a ovu Istanbulsku promiče Europska zajednica.

Ja ću i dalje širiti patrijarhalni nazor i svjetonazor, ksenofobiju, šovinizam, mizogoniju i homofobiju. Širit ću svoj patrijarhalno klero – fašistički svjetonazor. Nikad neću biti Europejac, demokrat i liberalan. Valjda sam takav jer su me takvim školovali, jer me takvim moje društvo i okruženje stvorilo. Koristim jezik mržnje, laži i uvreda, mrzim različitosti, držim do svojih duplih standarda i neizlječiv sam ksenofob, homofob i šovinst. I mrzim sve psihološke bolesnike, strance, homoseksualce i njihov pederluk. I nikad neću ništa napraviti od svog života. Držim do svoje nazadne plemensko – patrijarhalne svijesti i ona dominira nada mnom.

I uopće ne držim do kulta, svijesti i strategije zvane Šeherezada. Brige me za cara Šahrijaha i njegove probleme sa djevicama i ženama. I što me briga što je on razočaran u svoju ženu koja ga prevarila i što on ubija sve te djevice i žene. Ako je to u skladu sa Kazahstanskom konvencijom, a čuo sam da je kod nas većina podržava, onda je to sve što se našeg naroda tiče u redu. Jedino ne znam što je sa onima koji podržavaju Istanbulsku konvenciju? Valjda će zbog njih Šeherezada nastaviti pričati svoju 1001 priču. Valjda će ona tog cara ukrotiti i izroditi mu djecu. Ona ima bujnu maštu i dobro laže. I valjda će sa njima biti sve u redu. Mene više brine to što naše žene gledaju seriju „Šeherezada“ i zapostavljaju svoje dužnosti i obaveze. Djeci ne daju jesti, a muškima uskraćuju seks dok traje ta serija, pa su naši ljudi razočarani i često ih viđam po kafićima.

POGLAVLJE 7

Dear Joe,

Vi Amerikanci imate predsjednika, Donalda Trumpa, koji je stalno u medijima i koji je stalno u centru pažnje. On inače ima lakrdijaško ponašanje jer ne zna dali bi kakio ili bi piškio ili bi se seksao ili ne bi ništa od toga radio. I to mu proistječe iz njegove prirode, iz njegove naravi ili iz njegovog mentaliteta. A taj mentalitet je nekako blizak nama Balkancima ili barem onima koji nad nama vladaju. Naime, on je tašt, on je ohol, nije kritičan prema sebi, umišljen je, despotskog je ponašanja, pretjeruje kad stigne, nadmen je, parader je, ne priznaje svoje pogreške, ustvari on je bezgrješan. Ne trpi protivljenja, sklon je lažima i obmanama i najradije bi rekao: „Poslije mene potop.“

Ali to ne govori, ne usudi se.

No, jedno mu se ne može osporiti, on zna ili ne zna sa ženama, za razliku od mene. I on tim aferama sa ženama valjda skreće pozornost od važnijih i gorućih tema i dilema ili mu je to stil ponašanja. Priče o njemu spadaju u sočne priče, pa nam on dođe umjesto šećera za kavu, dođe nam kao nekakav zaslađivač. Ali njegove priče znaju biti i jezive i znaju šokirati. Mnogi kažu: ako se on dočepa Bijele kuće, nadrapali smo, ali on se dočepao Bijele kuće, pa nam je tako, kako nam je. Ali njegove jezive i manje jezive izjave ostaju. Njegove nebuloze, prijetnje i opasne najave ostaju. Pa je tako navodno izjavio:

„Da Ivanka nije moja kćer, vjerojatno bih s njom izlazio.“

I sve je to sa ciljem tog njegovog seksizma, šovinizma, mizogonije, rasizma i ksenofobije. Sve je to sa ciljem njegovog nikakvog suosjećanja s onim napaćenima i siromašnima. On vodi stalne i

vječne ratove, a u ratu je sa cijelim svijetom, sa svima i svakime. Ili se sukobljava s Rusima, s Korejcima, s Kinezima, s Meksikancima, s muslimanima ili s Europskom unijom. Sukobljava se s kim stigne, a da ga svi ogovaraju, svi ga ogovaraju. On uveseljava našu svakidašnjicu, naše društvo i ne znam do kada će tako. Jer mi ga ogovaramo, bezazleno ili zlonamjerno se šalimo na njegov račun, olajavamo ga, pakosno ga klevećemo, govorimo istine, poluistine ili laži o njemu i time uveseljavamo i nasmijavamo naše društvo. Dovoljan je samo jedan skandal i od toga nastaju legende u zavisnosti koliko je tko dobronamjeren, osvetoljubiv, zloban ili zlonamjeren. Pa tako ima i onih koji Donaldu Trumpu laskaju, a od laskanja i klevetanja nema velike razlike.

I to će vjerojatno trajati sve dok on ne pokrene tužbu za nekakvu klevetu protiv svog ugleda i dostojanstva i zahtijeva veliku odštetu za duševne boli. Jer po našim zakonima, a vjerojatno i američkim, on je nekakva žrtva, samo ja ne znam koja i kakva. Jer jednom kažu da je bio sa narkomanskim kurvama, drugi puta kažu da je bio sa sponzorušama, treći puta da je bio sa ženama sumnjiva morala, a četvrti puta da samo sa takvim ženama on ima posla. I općenito da voli biti i zabavljati se sa nepristojnim i bezobraznim ženama, a one tvrde da je on stari i olinjali perverznejak i da će samo s njim biti ako to on dobro plati. Jer ni jedna od njih ne voli čudovište, ali ako se plati, onda će ga voljeti. Valjda je takav život i valjda na svijetu život tako funkcionira.

Naime, o njemu se ružno i zlobno govori i prepričavaju se pojedinosti iz njegovog života, a on je samo volio žene koje su bile opsjednute seksom i koje su bile nezasićene. One su palile njegov libido, njegov dopamin i njegove testostosterone. I zbog toga ga ljudi ocrnjuju i olajavaju, a ja imam osjećaj da on u svemu tome uživa. On uživa kad za njim besposleni popovi jariće krste. I smatra „da se za dobrim konjem treba prašina dizati“, a on se baš takvim pokazuje i prikazuje. I nije važno što se govori, nego tko to govori. Ali ide mu na živce kada ga neke i nekakve porno glumice naknadno

uznemiravaju i tuže za nešto što je on učinio ili nije učinio. Navodno je kod njih proradila naknadna pamet, pa su se sjetile da je on njih uznemirio, iskoristio i poseksao, a njima se to ili nije svidjelo ili im se svidjelo, pa bi to sada iskoristile.

I tako one sada tuže Trumpa za to seksualno djelo ili nedjelo. Za nekakvo post festum uznemiravanje i zlostavljanje. Jedna Playbojeva zečica ide tako daleko da govori o novoj gadosti ili novoj seks aferi:

„Seksala sam se s Trumpom dok nas je promatrala moja prijateljica. On je izvrstan ljubavnik i veliki džentlmen, no tretirao me kao prostitutku. Pojma nisam imala da se on druži i sa drugim damama. I sada me je to jako pogodilo.“

Prijateljicu valjda spominje kao svjedokinju. I ona valjda to sada post festum govori i otvara svoju dušu da izmuze nekakve novce, a novci uvijek u tom našem liberalnom kapitalizmu trebaju. Uz put govori da joj je netko prijetio i rekao joj da šuti. Stoga zaključujem da je baš tužna njena sudbina.

Postoje razne priče i afere o njegovoj ženi Melaniji, ledenoj kraljici i Slovenki. Njoj je neki slovenski novinar povrijedio ugled i dostojanstvo. Rekao je da je bila elitna escort dama, da je radila u kupleraju ili u klubu za finu gospodu i naravno da se taj novinar morao ispričati za te klevete, jer gospođa Melanija štiti svoja prava i interese. Ja samo na to nervozno kažem:

„Nije govno, nego se pas pokakao. Nije ona žena sumnjivog porijekla nego je sponzoruša i manekenka koja je u Americi radila ilegalno, a njen sadašnji muž se borio i bori se protiv ilegalne emigracije. Samo nije dosljedan, nekome tolerira ilegalan rad, a nekome ne tolerira.“

Navodno, uz sve to, Prva dama Amerike nikada nije nikada savladala engleski jezik. Uz to je plitka, nesigurna, zatvorena i tašta i ne drži do državnih protokola. Možda je to zbog toga što to ne razumije ili joj to teže ide, pa je ona zbog toga usporena i teže shvaća. Pa je ona predmet sprdnje, raznih kleveta i raznih poruga. No, nitko joj ne može zamijeniti ili nadomjestiti njenog muža ili Donalda Trumpa. On je stalno u nekakvom seks – skandalu, a njegova Melanie bi mu nekako uzvratila. No, uvijek se nađe neka žena sumnjiva morala koja tvrdi da je bila Trumpova ljubavnica. On nije kao naš predsjednik pa da je uspostavio tajkunsku vlast 200 obitelji, on je bio puno skromniji pa je administrativne poslove podijelio na 20 njemu bliskih i odanih obitelji. Na savjetnička mjesta je postavio svoje bliske i dalje rođake i srodnike. Uspostavio je kod nas poznate obiteljske kriterije i nepotizam u kadrovskim križaljka.

Sve ostaje u obitelji i iz nje ništa ne odlazi i ne izlazi. Pa je tako zaposlio i svoju kći mezimicu ili Ivanka, a i zeta je zaposlio kao suradnika. Također i njegovi sinovi Donald Junior, Erih i snaha Lara su dobili poslove u njegovoj administraciji. Nije on uskratio ni one koji su mu pomogli u kampanji, pa je tako zaposlio i Betsy DeVos, Dicka DeVosa, Pamellu DeVos, Uttama Dhillona, njegovu suprugu Janet i sve ostale. I nitko mu ništa ne može, tako je, kako je. Valjda se on drži toga ako je to mogao predsjednik naše države, onda to može i on. To je valjda nekakvo pomirenje sa sobom, sa poviješću i sa prošlošću. I nema mu se što zamjeriti i prigovoriti. Šuti i trpi. Tako se vodi ta velika politika i ti državnički poslovi. Ne može se biti veliki donator, veliki reformator, svjetski glasnogovornik, mirotvorac i Ujak Sam. I naravno da to moraš raditi i obavljati sa tebi bliskim ljudima, rodbinom i srođnicima.

No, pustimo to sada na miru. Ono što obilježava Donalda Trumpa su njegove izjave o seksu, o ženama i sponzoršama. On žene ili sponzoruše tretira kao govna, ali to za njega nije bitno dok su one mlade i imaju lijepe stražnjice. Barem tako on kaže. On se smatra nekakvim Christianom Greyem iz „50 nijansi sive“. Samo autorica

tog djela je zamislila nekog mnogo mlađeg i zavodljivijeg muškarca, a ne nekog starog, olinjalog perverznjaka i psihopatu. Njemu još možemo tolerirati sadomazohističko robovanje seksu, a za Donalda Trumpa nemamo ni vremena, a ni razumijevanja. I izgleda da Melanija nema više razumijevanja za Donalda, pa kaže:

„Dosta mi je njegove nakaznosti i njegovog nakaznog ponašanja. Ledeno ću ga ignorirati i neću mu pružiti ruku. On će htjeti izmijeniti nježnosti, a ja mu to neću dozvoliti i neću na njih reagirati. Biti ću hladna prema njemu. On će me pitati zašto sam takva, a ja ću mu odgovoriti: „Znaš ti dobro.“ I valjda će me ostaviti na miru. Shvatit će da se ne šalim i da se sa mnom ne može tako ponašati.“ A Donald Trump će je pitati:

„Zašto si takva sebična kurva. Ako to već nećeš učiniti zbog nas, onda to učini zbog javnosti.“

„Zašto valjaš gluposti i zašto u slobodno vrijeme čitaš „50 nijansi sive“?

„To svi čitaju.“

„To je pornografija ili pornografski sadržaj. Ti si zbog toga emotivno bolestan. Ti si sadomazohistični rob i imaš stalnu potrebu nekog zavoditi, nekome se uvlačiti u donje rublje i nekoga odvoditi u krevet. Ja to više ne mogu tolerirati i trpjeti. Tražim nekog normalnog i sebi prikladnog. Tražim sakrament ljubavi i dostojanstvo. Tražim krijepost i čistoću. Tražim nekakav smisao u svemu tome za sebe. Ne trebam tvoje skandale i šokove.“

„Nisam ja kriv za sve to. I ja bih te htio tretirati kao svoju ženu, majku i kraljicu, želim te na svom tronu, ali to jednostavno ne ide. Takav je život, takve su okolnosti koje nas okružuju. Ne mogu protiv sebe, a ni protiv drugih.“

„Onda ti ja više ne želim biti žena, majka i kraljica. Više neću biti vesela i nasmijana. Više neću držati do svoje karijere, više ti neću biti oslonac i podrška. Želim reagirati burno i eksplozivno. Želim biti optimistična. Ne želim biti ničija žrtva, patnica, a ni mučenica. Do sada sam se to trudila biti, ali od sada više neću.“

„Zahtijevaš previše od mene, pa ja sam predsjednik USA. Ne mogu ja svoje negativne karakteristike otklanjati. Takav sam, kakav sam. Dominantan sam, šovinist sam i patrijarhalan sam. I volim pasivne, nevine i submisivne žene.“

„Ali ja više to ne želim biti.“

„Tko ti je kriv? Ja ne mogu odustati od sebe.“

I još na sve to Donald Trump bez dlake na jeziku kaže da se seksao s tri djevojke ili opajdare te ne bilo kakve žene, nego najpoznatije svjetske ljepotice, ali kao dobar kršćanin nije zaboravio na prezervative, pa ih je upotrebljavao. Tada je još bio naivan i neiskusn i htio im je biti rob. Ni ne znam kome je to bilo grozno i bizarno iskustvo. Navodno dok je Trumpu žena radala, on se uvaljivao tim trima opajdarama, a dali ih je sve tri seksao, ne znam, jer nema svjedoka. Sve mi to izgleda psihopatološki, s jedne strane netko rađa, a s druge on nekoga zove na seks i s nekime vodi ljubav. Što ćemo kad smo takvi, stalno smo u potrazi za ženama našeg života.

A jeli on brbljavi hvalisavac ili je to istina, ne znam. Pa, nisam mu ja držao svijeću. Samo na sve to i meni rastu zazubice, ili mi stvara komplekse ili mi stvara malodušnost i beznađe jer kako on to može, takav ružan, a ja ne mogu. Inače tješim se time da političari pojačano luče dopamin i testosteron, da to utječe na njihovu razinu moći i na njihovu potenciju. Da je to nekakav Weinsteinov efekt, pa se zbog njega političari nedolično ponašaju i nekoga seksualno zlostavljaju. I lako je za njega, on plaća nagodbe i lako zastrašuje te

zlostavljane žene ili jadnice. Nije on kao Bill Clinton, pa da ga Monica Lewinski dođe glave. A sada je li to nekome odvratno i gadno, i jesu li te žene bile s njim iz nekakvog svog interesa i koristi, nije na meni da sudim.

Također, nije na meni da sudim i osuđujem newyorške policajce. Oni su morali čuvati newyorški red i mir, trebali su držati do poštenja, rješavati najkompliciranije zločine, a oni su mlatili građane, silovali po gradu i bavili se kriminalom i korupcijom. I tko im što može, kad se njihov predsjednik bavi gradnjom zida prema Meksiku na račun poreznih obveznika. I ljudi kažu da će to Ameriku stajati 20 milijardi dolara. Za nešto se ima novaca, a za nešto se nema. Naravno da se ima za sprječavanje dolaska ilegalnih useljenika i za krijumčarenje droge. Ne podsjeća li nas to, na nas i na našu tešku situaciju. I mi nešto gradimo što nam ne treba i što nam je nepotrebno.

I mi nekome sudimo i nekoga osuđujemo. Uskoro ćemo suditi za svaku seksualnu sitnicu i sve ćemo proglašavati seksualnim napastovanjem. Potrebni su nekakvi dokazi, oni stari ili oni novi, potreban je okrivljenik i već se zakazuju sudovi i suđenja. I bez obzira što će okrivljenik govoriti:

„Nisam kriv.“

Nekome će se suditi, nekoga će se saslušavati, nekoga će se optuživati i osuđivati ga. Jer se stvorila nekakva društvena hajka vezana uz sve to. Treba osuditi nečiju pohotu. To je društveno zlo i naopako. I svima nama će biti neugodno zbog toga. I ne može se više trpjeti nečije predatorstvo.

Ne možeš ti više nikoga mamiti, izazivati i zavoditi. Ne možeš ti nikoga napastvovati i uznemiravati. Kažu da će uskoro biti donesen zakon gdje žena eksplicitno mora pristati na seks, ako to eksplicitno ne pristane, onda se to kažnjava. A naše žene su užasno komplicirane. Kad kažu ne, to ne mora značiti ne. Ali kad kažu da,

onda je to valjda taj da. Ali one rijetko govore da, češće govore ne. Pa ti sad znaj. Ti trebaš čitati govor njenog tijela, pa ako su joj se grudi ukrutile, ako se dolje ovlačila, onda je to valjda da, ali ona mora izreći taj da. Ništa ne znači ako žena dublje diše, ako su joj se ramena spustila, ako njiše bokovima, ako sa mnom razgovara i zavodi me. No kod žena postoji i razočarenje izvedbom. Neke očekuju višestruka sladostrašća, a ako to ne dožive, na sve to mogu reći ne i optužiti nas za uzaludno napastvovanje, bez učinka i bez sladostrašća.

Žene nas mogu optužiti za silovanje i seksualni napad. I sada se u Švedskoj donosi taj zakon o pristanku na seks, a uskoro će to doći i do nas. I ti ne možeš biti neodlučan u svemu tome, moraš znati što želiš. Moraš znati želiš li seks s tom tvojom partnericom ili ne želiš, i moraš joj to jasno dati do znanja, a na njoj je da te još jasnije odbije ili ti da pristanak. Ne smije u svemu tome biti nasilja, samo dobrovoljnost ili dragovoljnost. Inače je sve protuzakonito, nije dozvoljeno i kažnjivo je. I sve će se to elektronski pratiti i biti će ustrojen poseban odred pri policiji – odred za seksualno nasilje i pristanak na seks. Pa onda valjda neće biti predatora kakav je bio i ostao Donald Trump. I što je problem s njim? Njemu naime svi obećavaju izbavljenje iz tih pravnih nevolja.

Ali ja ne znam, mogu li to oni. Donald Trump ima odvjetnika Michaela Cohena i ovaj mu je obećao izbavljenje iz tih pravnih nevolja, ali nije ništa učinio u vezi seksa s tom porno glumicom ili nije mogao ništa učiniti. Izgleda da su toj porno glumici sjeli novci, a navodno se radi o 130.000 dolara, no ona nije s tim zadovoljna, ona ne šuti i ne nijeće taj odnos, pa i dalje izaziva. I što se još kaže za Donalda Trumpa? Kaže se da se i on ponaša kao mafijaški boss, da nije psihički zdrav, da je sociopat, da je mentalno bolestan, da je sklon teorijama zavjere, da je narcisoidan i da je paranoičan. Ali mogu reći da i mi imamo konje za utrku. Imamo i mi razne Dikane i prikane, oni bi se rado pored sponzoruša i eskort dama bavili i s nama. I oni bi rado bili naši predsjednici. Ali nije lako predsjednik

biti. Trebaš biti pomalo ili dosta narcis i samoljubiv. Trebaš ti tek tako i bez posljedica istupiti iz nuklearnog sporazuma s Iranom.

POGLAVLJE 8

Dear Joe,

Naš prvi predsjednik se volio okruživati mafijašima, gangsterima, kriminalcima, odabranicima podzemlja, gospodarima rata, prinčevima tame, huljama svih hulja i ljudima sumnjivog moralnog podrijetla. Među njima je pronalazio časne ljude i često puta je govorio da i među kriminalcima ima časnih ljudi i da će kod nas s njima stvoriti tradicionalne obitelji i tradicionalne vrijednosti. Ali nije s njima stvorio tradicionalne obitelji, nego je stvorio kod nas kriminalnu sredinu, kriminalne odnose i kriminalne vrijednosti. Stvorio je kod nas konzervativne i reakcionarne vrijednosti s lažnom religioznošću. Gdje se svaki mjesec ubije žena ili dvije, gdje su nam lažni branitelji stupovi društva, i gdje su nam obiteljski nasilnici moralne vertikale.

I ustvari naš prvi predsjednik je bio poznat po tome. Stvorio je taj naš parazitski i klijentelistički kapitalizam, gdje se određenim ljudima pogoduje i gdje im se namještaju poslovi na račun društva. Stvorio je taj naš nepravedan sustav i uhljebljivao je svoje ljude po i sa stranačkim iskaznicama. Tražio je podobne ljude, a ne stručne. On je proveo i sproveo našu konzervativnu i kriminalnu revoluciju, i još goru pretvorbu i nepravednu privatizaciju. On je htio izmijeniti naš genetski kod i naše hormone. On nam je govorio da njemu vjerujemo bez obzira na naše misli, naše uši i naše oči. I s njime smo doživjeli i užasan kraj i užas bez kraja. S njime smo doživjeli rak sa najgorim metastazama. A reformi nema i ne naziru se.

On je stvorio taj naš antifeminizam i to naše mužjačko ponašanje. On je stvorio to naše licemjerje, lažne vrijednosti i dvostruki moral. Jedno pričaš, drugo misliš, a treće radiš. On je stvorio tu našu odbojnu i pesimističnu klimu bez budućnosti. On lomi naše žene i od njih želi napraviti krotke i poslušne osobe. Ali u ime tog svog tradicionalnog morala i liberalne demokracije umjesto naših

normalnih majki, žena i kraljica, umjesto tih njegovih vjernica i bogomoljki, stvorio je kult sponzoruša i štraca. A mi muškarci ili mužjaci nismo postali gazde u kući, a žene nas ne slušaju i ne uvažavaju. One rade po svom i to ti je naša tradicionalna ili plemenska obitelj.

I valjda zbog svega toga ili zato što je nešto krenulo po krivu, nas je do tada ispravne građane, nas liberale ili nekakve marksiste naš prvi predsjednik nije držao sebi ravnima, nas je vrijeđao, nas je proglašavao stokom sitnog zuba, i mi smo mu ostali kao narodni neprijatelji, nešto nazadno i nešto što treba iskorijeniti i uništiti jer se nismo promijenili i prilagodili. Mi nismo postali strastveni i predani vjernici i fanatici. Mi smo i dalje ostali strastveni grešnici i poročni ljudi. Jer nismo prihvatili te nazadne plemenske običaje, plemenske potrebe i ta nazadna plemenska pravila. I pitam se tko je tu išta izgubio? Izgubili smo svi mi. No bitno je da se držimo naših sakramenata: patrijarhata, Očenaša, pričesti, krizme, svadbe, krštenja, i obećanja da ćemo s nekim živjeti dok nas smrt ne rastavi.

Ali te kriminalce je naš prvi predsjednik uvažavao i držao sebi ravnima i otklanjao je on razne lezbijske i perverzne opasnosti od naše tradicionalne obitelji. Govorio im je kao sveti Augustin:

„Nema sveca bez prošlosti, ni grešnika bez budućnosti.“

Aleluja mu i slava Gospodinu i Bogorodici. To mu je bilo u krvi ili jače od njega. Za jedne ljude je imao krunice i molitve, bez obzira što ovi više voljeli piti i ljubiti, a za druge je imao bijedu i prokletstvo. Jedne ljude je držao daleko od sebe i smatrao ih je nepoćudnima, a drugi su valjda bili poćudni i njemu bliski. Najčešće u te poćudne su spadali pizza majstori, gostioničari i kamiondžije, ali ljubav prema korupcionašima, kradljivcima, razbojnicima i kriminalcima je bila trajna i vječna.

Nikako ih nije mogao poslati u neakvu povijesnu ropotarnicu, nikako ih nije uspio zatvoriti i staviti im lisice ili barem poslati na psihijatrijsko liječenje. A neki kažu da je naša povijest nauka o našoj nesreći. Sreće kod nas nema ili sreća više ne živi i ne stanuje kod nas. Mi smo je ubili našom kulturom nasilja, a valjda nas je na to potaklo američko istrebljenje Indijanaca i američko crnačko ropstvo. Mi nismo htjeli postati kapitalističke sluge, nego kapitalistički gospodari. Nama se urezalo u pamćenje: „Mi ne vodimo rat protiv nekih osoba posebno. Mi istrjebljujemo buržoaziju kao klasu. Stoga, ne tražite, u istrazi, dokumente i dokaze što je optuženi uradio. Nego pitajte kojoj klasi optuženi pripada, odakle potječe, kakav mu je odgoj, obrazovanje i profesija.“

I nije se on zapitao o zločinima protiv čovječnosti:

-20 do 30 milijuna ubijenih u komunističkom SSSR-u

-65 do 70 milijuna ubijenih u komunističkoj Kini

-milijun ubijenih u Vijetnamu

-2 milijuna ubijenih u Sjevernoj Koreji

-3 milijuna ubijenih u Kambodži

–nekoliko milijuna ubijenih u ostaloj Istočnoj Europi

-2 milijuna ubijenih u Afganistanu

-2 milijuna ubijenih u Africi

A naš prvi predsjednik je od tih svojih časnih ljudi, stvorio zloglasne kumove, klanove, zločinačka udruženja i zločinačke organizacije, nositelje organiziranog kriminala ili su si oni sami stvorili i bavili

su se nasilničkim ponašanjem, prodajom narkotika, švercom ukradenim automobilima, protupravnom naplatom, iznudama, lihvarstvom, međusobnim ubijanjem i kriminalom jednom riječju. Inače, naš prvi predsjednik ih je kao i nas mogao poslati u mirovinu. Dovoljno da policijski službenici Policijskog nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta kažu: „Stvaramo rođačku državu. Pođite s nama na informativni razgovor! Želimo vas umiroviti. Dobit ćete povlaštenu mirovinu i nećete ništa morati raditi.“

No, izgleda da se ti dobri i časni ljudi nisu dali umiroviti. I dalje su radili što su radili. I dalje su kupovali luksuzne automobile i živjeli u luksuzu. Pa, ne znam jeli naš predsjednik odustao od transformacije našeg društva ili ju je odgodio za neka bolja vremena. No ti kriminalci su se transformirali. Postali su moćni poduzetnici i formirali svoje paralelno gospodarstvo. Pravovremeno su se operjeli i došli do početnog kapitala i sada mogu postati ugledni hotelijeri, građevinci, turistički djelatnici i što već ne. A naš prvi predsjednik je poslao marksizam i socijalizam u povijesnu ropotarnicu. Te mafijaše i moćne poduzetnike nije to mogao nikako. Inače, jedno vrijeme je on bio pobornik dijalektičkog materijalizma i ondašnjeg režima. A valjda sa tim globalnim promjenama, recesijama i krizama, valjda sa tim nekakvim narodnim nezadovoljstvom, postao je on mrzitelj i neprijatelj svega toga, pa se priključio tim našim militantnim klerikalcima i nacionalistima. A morao je on, svjesno ili nesvjesno nekad govoriti:

„Mi smo smrtni neprijatelji građanskog društva. Sveta dužnost svakog poštenog komunista je borba protiv kapitalističkog društva do zadnjeg daha: mislima, riječju, djelom, a ako je potrebno i s oružjem u ruci. Da, naša propaganda bit će pogubna za vas imperijaliste. Povijesna je misija Komunističke internacionale da bude grobar građanskog društva.“

I od kuda sada sva ta promjena kod našeg prvog predsjednika? Moram otići na tavan i potražiti moje knjige sa ekonomskog fakulteta i iz gimnazijskog marksizma. Želim doznati nešto o eksploataciji čovjeka po čovjeku, o privatnom vlasništvu i o slobodnoj razmjeni roba i usluga. Želim doznati zašto smo mi nekome dali naše tvornice, naše društveno vlasništvo, naše resurse i našu zemlju bud zašto.

Zašto više nismo samoupravljači i ne odlučujemo o svojoj sudbini, zašto više ne radimo, zašto nemamo besplatno školovanje, liječenje i zašto nemamo sigurnu mirovinu, osim onih koji su u povlaštenim mirovinama. A o tome jesmo li Zapad ili Istok i imamo li svoj put, ostavio sam za drugi put. I naravno da sam te knjige pronašao, ali nisam u njima ništa pronašao o onome što nas je snašlo, a snašlo nas je zlo i naopako. Maštali smo o kapitalizmu, kapitalističkoj pravdi i zakonu, o tome da će nam trgovine biti pune zapadnom robom, pa sada to i imamo, trgovine su nam pune uvoznom robom, ali smo nezaposleni, pa ne možemo ništa kupiti. Ili radimo za minimalac ili nas naše gazde ne plaćaju, pa nam je sve to badava.

Uostalom, kod nas se dogodilo nešto posve drugačije. Kod nas kad je netko zaželio postati gazda i tajkun, obratio se Tuđmanu i HDZ-u i ovaj mu je to odobrio ili nije odobrio, u zavisnosti od njegove nekakve procjene. Samo ni sa tim nije bilo sreće na dugačke steze, pa se naša stranka na vlasti dosjetila: zaposlit će svoje glasače. I valjda zato imamo skupu i neefikasnu državu, mnoštvo gradova i općina, valjda zato imamo disbalans javnih financija i fiskalne manjkove, valjda stoga nam je i kvaliteta usluga niska. Jer među tim glasačima je ostala ili preostala žgadija koja ništa ne zna, koja rasipa javni novac i koja ništa neće raditi i stalno se drži svojih netransparentnih javnih natječaja, skupih automobila i velikih troškova. Oni žive za sebe, oni su društvo za sebe, neosjetljivi su za druge i drugačije.

Ti si mogao dubiti na glavi, mogao si biti najbolji odlikaš u školi, mogao si biti najbolji poduzetnik, ali nisi mogao ništa dobiti po povlaštenim uvjetima ili po normalnim uvjetima. Jednostavno nisi bio dovoljno katolik, nisi slao djecu na vjeronauk, nisi među prvim lijepio HDZ plakate po drveću, nisi bio dovoljan nacionalista i domoljub. I morao si ulaziti u skupe kredite, hipoteke, posuđivati novce od zelenaša ili od bankara i trošiti svoju ušteđevinu. I naravno da si nedugo zatim propadao jer ti se navalo lokalni ogranak HDZ-a. Ali sada doznajem da propadaju i ti preostali tajkuni i bježe iz zemlje. I ne misle se više vratiti ili misle? Nitko ih ni ne uspije pitati jesu li za nešto krivi, pa bježe od naše spore pravde ili su oni udbaši pa se boje lustracije, ili se otkrilo da su komunjare pa se boje nečije osvete, ili su nacionalisti ili to nisu, ili su kontrarevolucionari ili revolucionari ili su protivnici ovog našeg nakaradnog režima ili naši razočarani ljudi jednostavno odlaze trbuhom za kruhom.

I naravno da je u to naše nesretno vrijeme naš prvi predsjednik napravio svoj salto mortale, sve je okrenuo i izokrenuo. Okrenuo se on svemu tradicijskom i ognjištarskom. Dobro da nam nije uveo krvnu osvetu i Hamurabijev zakon zub za zub. Na svakom mjestu i koraku je pokazao i dokazivao svoj autoritarni karakter. Prilagodio se novim vremenima i više nije bio partijac, nego vjernik, militaristički klerikalac i revni nacionalista. Pa je tako mrzio svoje nekadašnje prijatelje: liberale, intelektualce i marksiste. Njih nije mogao smisliti. Oni nisu mogli ni doći u njegov doticaj. Ili su dolazili, ali ih on nije slušao. Tko će slušati nekoga tko govori o konfliktima i kontradikcijama kapitalističkog gospodarskog sustava? Tko govori o financijskim i gospodarskim krizama ili krizama sustava? Tko govori loše o našoj tranziciji, pretvorbi i privatizaciji? Tko govori o našim socijalnim problemima?

Tko govori o našem uništenju gospodarstva, o našem zaostajanju za svijetom i našoj nezaposlenosti. Sve je to tako vulgarno, nedolično i nedostojno. Ne može se to uzimati zdravo za gotovo. To uopće nije tema za raspravu. Kod nas nema eksploatacije čovjeka po čovjeku,

kod nas je sve dobro i sve se odvija dobro. Odvojili smo mi naše žito od kukolja. Mi ćemo jednog dana biti Švicarska i imat ćemo sve kao Švicarska. Mi imamo svoju razvojnu paradigmu i nje se držimo i pridržavamo i što će nama oni koji govore drugačije ili suprotno. Tko spaja nespojivo. Prvo će se on obračunati sa srpskim lažima, pronaći će im on argumente i protuargumente, a onda će se on obračunati sa stokom sitnog zuba, marksistima, liberalima i ateistima. Očistit će on zemlju od svih takvih. Oni mu ne trebaju. Njemu trebaju časni ljudi, a što su oni kriminalci, nikome ništa. Takvi su, kakvi su. Već će on urediti taj mentalni i metafizički nered.

Već će on urediti svoje odnose sa ljutim braniteljima, jer on im je mozak, njihov predvodnik i duhovni vođa. Dat će on njima povlaštene mirovine. Neće on njih ostaviti na cjedilu. Ako su sanjali Hrvatsku slobodnu i oslobođenu, dat će on to njima i mirovine od 10.000 ili 20.000 kuna. Pružit će on njima sve materijalno i sve financijsko. Ako je prosječna plaća u Hrvatskoj 5.000 kuna, poduplat će on njima njihove mirovine. Još će on njima ublažiti njihove patnje, frustracije i njihove snove i biti će sve u redu što se toga tiče. Biti će oni njegovi zadovoljni glasači i vodit će ih on na proslave, godišnjice i obljetnice. Jednima povlaštene i visoke mirovine, a drugima poslovi u javnim službama. Svima prema potrebama i zaslugama.

Pa je tako naš prvi predsjednik nastavio s tom velikom ljubavi za one disfunkcionalne, neprilagodljive i patološke tipove. A ti mu tipovi i nisu mogli nedostajati i nije ih bilo teško naći. Pa mi imamo te balkanske osjećaje, tu balkansku patologiju i tu balkansko – osmansku tradiciju, taj grabežljivi mentalitet i oblik agresivnog nemorala. Oni su svi zakon, oni su zakonik za sebe ili su izvan svih zakona. I naš ih je predsjednik trebao kao nasušno zlato. Trebao je njihove usluge pri nabavi oružja, hrane i svega što mu je nedostajalo. Držao se on poznatog aksioma kapitalizma:

„Svi lopovi, gangsteri i kriminalci su časni ljudi dok im se ne dokaže suprotno, ali svi časni ljudi nisu lopovi, gangsteri i kriminalci i tko im je za to kriv. Oni poštteni su žrtve tog hranidbenog lanca i oni poštteni uvijek najebu.“

I onda je on tim gangsterima i kriminalcima udijelio visoke funkcije u državnoj i javnoj upravi, a oni su je već znali zloupotrijebiti. Znali su oni kako će istaći svoj osobni interes u odnosu na interes političke zajednice. Pa su svoje rodijake zapošljavali zlu ne trebalo. Proradile su naše veze i poznanstva prilikom daljnjeg zapošljavanja i uhljebljivanja i to nije stalo do dana današnjeg. To nam je valjda ostalo za sva vremena. I tako nam je, kako nam je. Raširila se naša korupcija i nesposobnost državnog aparata. Raširila se kupnja naše društvene imovine za jednu kunu ili nešto malo više. I još kad su se ti dublje uključili u našu tranziciju, našu pretvorbu i privatizaciju, gdje im je bio kraj. Sve su kontrolirali. Upravljali su našim gospodarstvom i uplitali su državu u naš gospodarski život. I umjesto da smo krenuli dalje i napredovali, mi smo s njima nazadovali. I sada imamo to što imamo.

Jedino što se ti kriminalci bore za vlast, za svoje utjecaje, za svoj profit i za svoje položaje, pa ubijaju jedni druge. Dovoljno je da jedan drugoga proglase druckerom ili velikim smradom, i znalo se što će sa time biti. I nisu to bile nikakve socijalističke olovne godine, ovo su naše olovne godine. Godine organiziranog, dugovječnog zločina i kriminala. Gdje oni na vlasti, s lokalnim kriminalcima kradu od glasnog naroda. Prvo im oduzimaju društveno vlasništvo, pa industrijsku proizvodnju, a onda radna mjesta i zaposlenja. I onda ti siromašni ljudi kopaju po otpacima i kontejnerima. I netko kaže da je ova zemlja gnojni čir, a kada on pukne, smrdljivi gnoj će nas podaviti. Jedino što nam to stanje naša Crkva i naši političari uljepšavaju i nude nam raj na onome svijetu. A ja sam za njih sumnjivo lice.

Za njih nisu sumnjivi svi oni koji se ponašaju po njihovim normama ponašanja. Koji su nacionalisti i koji drže do nacionalne i nacionalističke ideologije. I naravno da se nitko tada ne može i ne smije baviti društvenim strukturnim reformama, nekakvom našom konkurentnošću, nekakvim našim tržištem rada i javnim financijama. Nekakvom našom funkcionalnošću i našom neefikasnom javnom upravom. Prvo se moraju riješiti državni neprijatelji i sumnjiva lica, a onda ako ostane vremena za nešto drugo, onda ćemo se baviti i nečim drugim. Koga brige što nam je gospodarstvo usporeno, što doživljavamo neuspjeh za neuspjehom, što zaostajemo za svojim okruženjem, što nam pada industrijska proizvodnja, što nam padaju ključni ekonomski pokazatelji, što nam pada BDP, bitno je odstraniti lažne ili prave neprijatelje u našim redovima.

I tko nam je kriv što smo mi i dalje na nivou beskrajnih ideoloških rasprava? Što ne shvaćamo uzroke našeg neuspjeha i pitamo se jesmo li mi antifašisti, ili smo ustašoidni? I mi od toga svega nismo za reforme i zbog toga smo strašno neuspješni. I imamo našu mračnu Crkvu, koja bi sve vratila na početak i proglasili bi Zemlju kao ravnu ploču. Spominju nekakve šaptače zmijama, proizvođače magle i lažne proroke koji nas zavode na krivi put. I ne prihvaćaju Istanbulsku konvenciju, smatraju ju nekakvim zastranjenjem. A jesu li i oni proizođači magle, jeli nam oni namjerno skreću pažnju s pravih potreba društva, ja ne znam. Uopće ne znam jeli nam oni samo skreću misli s pravih tema.

I to me više ne zanima. Uopće zbog toga ne očajavam. Ne zanima me nečiji cinizam i vjerodostojnost. ne zanimaju me nečije predstave i cirkusi. Ne zanimaju me ničije geste i nečiji neprofesionalni sadržaji. Uopće me više ne zanima je li nešto magla, pičkin dim ili nekakvo skretanje s pravih tema. Je li nešto nazadno i natražnjačko ili nije. Je li nešto napredno i progresivno ili nije. Ali da smo sinonim neuspjele države, to jesmo. Da nas vode neznalice i to je istina. I da je te nebriga za sve nas i to je činjenica. Neki idu i dalje od toga, ali ja sada neću o tome. Ja ću govoriti o nekadašnjoj pjesmi

o gangsterima iz Chicaga. Jura Stublić za njih kaže da su opljačkali narod cijeli i da će vratiti ono što su ukrali:

*Uzmi BMW i Mercedes, uzmi vilu s pet čuvara.
Uzmi firme i tvornice, ljubi naše ljubavnice,
ali šuti, Jure mali, da te ne bi upucali.
I od tada Jure šuti, a gangsteri nisu ljudi,
i od tada ljubav vlada ulicama mog Chicaga.
Ulicama mog Chicaga, sve od tada ljubav vlada,*

Međutim, ja ne vjerujem u tu idilu. Ti naši gangsteri ne vraćaju naš društveni novac. On je zamračen u stilu onih mafijaša iz Coppolinog filma „Kum“. I nitko da kaže popu pop i bobu bob. Nitko da već kaže tko je kod nas Don Corleone. Valjda nam zato stalno na našoj televiziji i prikazuju taj film da se taj sam otkrije i valjda očekuju od mafijaša da vrate novce. Ali oni ih ne vraćaju, to nije po njihovom mafijaškom kodu, kodu mafijaške časti i po pravilima tih mafijaških obitelji. I to je, taj film je vrlo dobar, ogledni primjer što nam se dogodilo u našoj tranziciji, privatizaciji i pretvorbi, sa predsjednikom koji voli mafijaše i kriminalce. Možda je samo od toga gore, ako nam predsjednik postane mafijaš i kriminalac ili glava mafijaške hobotnice pa se upusti u unosne poslove sa tko zna kim.

A jesu to učinili ili zamračili novce vjernici iz prvih crkvenih redova, ja ne znam, ali novac i dalje drže na Paklenim otocima. Stoga smo svi mi razočarani, i stalno nam iznose zabrinjavajuće podatke o našoj bijedi i našem siromaštvu. Uz to nam ni naše članstvo u Europskoj uniji i nije baš nečemu koristilo. I sve više ima euroskeptika, sve je više onih koji pokazuju javni bunt protiv vladajućih, sve je više i onih koji iseljavaju iz zemlje i sve ih je više onih koji bi izišli iz Europske unije i koji nam to sugeriraju. Sve je više onih koji su preko noći htjeli postati ono što nismo postali. I čini mi se da ljudi ne znaju što čine.

No briga me za sve to. Briga me za posljedice svega toga.

Mene brine Joe. Ponovo mi se javio i kaže:

„Pusti ti veliku i malu politiku. Bavi se ti biznisom.“

„Nisam ti ja maloumni idiot. Kod nas se ništa ne isplati i sve država kontrolira. Visoke su obaveze, porezi, naknade i prirezi. Osuđen sam na neuspjeh odmah u startu. Odmah na početku ti dođe nekakav inspektor pa traži minimalne tehničke uvjete, za njim stiže sanitarni inspektor, pa inspektor zaštite okoliša, pa inspektor za rad na crno, pa građevinski inspektor i svaki traži svoje, inače naplaćuju kazne. I ništa nije slučajno, sve ima svoj smisao. Kad nešto ne štima, država formira nekakvu komisiju ili odbor, a ti ljudi donesu nekakve zakone i uredbe protivne zdravoj pameti i zdravoj logici. I nikome ništa ne možeš. Nemaš se kome ni žaliti.“

„Ali ipak netko funkcionira i u tim uvjetima?“

„Funkcioniraju oni koji su u dogovoru s državom, nekakvi poslušnici. Ostale čeka agonija, recesija, kolaps i propast. Stope rasta su simbolične, a nezaposlenost je velika. Nema pomoći ni od koga. Kod nas je poduzetnik osoba sumnjivih namjera s nečasnim motivima, a ne netko tko dinamizira i pokreće ekonomske aktivnosti. Dok se poslovna i gospodarska klima ne promjeni, dok se vodi ova neodgovorna politika i politikanstvo, nema ništa od našeg biznisa. Egzistencijalni uvjeti su teški, da ne mogu biti teži. Znaš li ti da naši građani ne uspijevaju podmiriti životne troškove, da su u dubiozama i da su blokirani?“

„I kod nas je tako. Ja nemam ni za osnovne potrebe, a kamoli za potrebne lijekove.“

„Zato kod nas postoje prevaranti, lažni branitelji, lažni umirovljenici i ratni profiteri. Svi varaju ovu državu i državne institucije. Tko može i tko stigne. Kod nas su laž, prevara i krađa posve legalni. Oni su

temelj ove države. Izašli smo iz ralja propalog komunističkog sustava i velikosrpskog terora, a sada se drugo zlo na nas nadvilo. Navodno je dovoljno izjaviti da nisi bio svjestan što činiš, da nekoga varaš i već će te netko opravdati, pogotovo ako kažeš da si vjernik i branitelj.“

„Vidim da si ogorčen.“

„Kako ne bih bio ogorčen? Jedni sve dobivaju, a drugi ništa. Jedni su dobivali metak, a drugi imetak.“

Ja sam među onima koji ništa ne dobivaju.“

„Znači dobit ćeš metak.“

„Nisam ostvario svoja braniteljska prava, nisam ostvario mirovinu i ne primam socijalnu pomoć.“

„Ne primaš ništa nezakonito, sve je kod tebe po zakonu i zakonito.“

„Recimo da je tako.“

„Nisi uspio, kao što Tuđman nije uspio u pomirbi ustaša i partizana, a tko je tu pobijedio, ne zna se.“

„Recimo da je tako.“

„Kod nas vlada reže gdje može. Uzima od sirotinje i daje bogatima. Smanjuje nam plaće, ali svoje poreze i prireze ne smanjuju nego povećavaju. Naši ljudi su stoga ljuti. Ne daj mi Bože ljutog kupca ili klijenta. Nema ništa goreg od toga. Dok sam radio moji kupci su stalno bili ljuti na mene, stalno su mi prijetili da će otići konkurenciji. Zato mi se ne da tražiti nove ljute kupce. To me je iscrpljivalo, stvaralo mi bolesti i izazivalo stres. I stalno su padali ti moji veliki kupci, a sa njima i nekoliko malih. Malo malo pa netko stavi ključ u

bravu. Malo malo pa netko zakaže i proglasi bankrot. I nema izvora početnog kapitala, nitko ti ne daje kredit. Nitko nema razumijevanja za tebe. A političari su nedodirljivi, vode brigu o sebi, svojim prijateljima i rođacima. Zlorabe svoje položaje i nitko im ništa ne može.“

Našim političarima, našim parazitima i dijelu braniteljske populacije je bitna ideološka kontrola države, stalno pričanje o našoj svijetloj prošlosti, o ustašama i partizanima, i o domovinskom ratu. Ako je s tim u redu, onda, oni misle da je sve u redu. Brige njih za državu, za narod i industriju. Mi smo i tako narod i nacija trgovaca na veliko i malo i uvoznika. Jedino ne znam zašto se ti trgovci ne dogovore i ne povećaju svoju maržu. Naime, oni jadni rade s maržom od 3 ili 4 %. Ali sve uvoze, naše proizvodnje nema, pa nema. Ne koristimo svoje znanje, kao što sam rekao sve uvozimo, nema izvoza. I struktura našeg gospodarstva je nepovoljna.

Našim vlastitoj državi je bitno da se ubiru državni, županijski, općinski, gradski i drugi zajednički porezi, da se naplaćuju uvozne carine, da narod plaća svoje režije i da se sve odvija kako su oni zamislili. Da uhljebi imaju dovoljno za plaće i da se ima dovoljno za javne rashode. Brige njih za naše socijalne probleme, našu nezaposlenost, naše suicidalne situacije i naše siromaštvo. Država je krava muzara i za njih ima dovoljno i preko toga, samo sve treba ideološki kontrolirati. I treba male i velike privatnike opterećivati poreznim, inspekcijskim i drugim nametima. Valjda tu treba biti reda i sustava, ako ga već nigdje drugdje nema. Nad nama su ti kriminalci i mafijaši uspostavili svoju omertu, svoj mafijaški zakon prešutne ili neprešutne šutnje.

Briga nekoga za nekadašnju i ondašnju našu plemenitu ideju o hrvatskoj državi, o našem tisućljetnom snu za nezavisnom i slobodnom državom, o našoj tisućljetnoj uljudbi, o hrvatskom novčaniku u hrvatskom džepu. Njima je do izazivanja stalnih političkih kriza, pogroma i sukoba sa susjedima i susjednim

državama. I stalno nas uvlače u sve to. A mi sirotinja više nemamo ni novčanik, ni džep, a ni novac. Sve nam je otišlo i iscurilo. Sve nam je oduzeto. I uopće nema plemenitosti u svemu tome. I briga nas za ideologiju, politiku i razna politička prepucavanja. Nismo istomišljenici s onima na vlasti. Nismo više pristojni i uljuđeni građani, postali smo neobuzdana i nefunkcionalna rulja.

Ničeg se ne držimo, a morali bi držati jezik za zubima i šutjeti jer šutnja je naše zlato. Takva nam je sudbina u ovom neoliberalnom kapitalizmu. Šuti i trpi svoju sudbinu. Ne treba bespotrebno ili bez puke potrebe otvarati usta. Ne treba pretjerivati sa pričama ili pogrešno govoriti. I tako nad nama vladaju oni moćnici koji promiču tradicionalne i plemenske vrijednosti. I uopće se ne vrijedi boriti protiv njih i protiv tih tvrdoglavih činjenica. Valja držati jezik za zubima, drugi će umjesto nas pametno i pametnije govoriti, a to su oni na vlasti, oni u opoziciji, razne naše domoljubne udruge i naši biskupi i svećenici. Svi su oni navodno pametniji od nas. Mi i tako govorimo gluposti i naše probleme s našim siromaštvom i nezaposlenošću.

POGLAVLJE 9

Dear Joe,

Mnogi naši ljudi bi htjeli prošetati New Yorkom, Los Angelesom, Chicagom ili Detroitom, ali malo kome se to ostvari. Naime, to je skupo za naš džep. No, mnogi bi htjeli vidjeti neonska svjetla Times Square, njegov toranj Longacre Square, Broadway, Centar Rockefeller, Petu aveniju na Manhattanu, Empire State Building, Central Park, Kip Slobode, Brooklyn Bridge, Muzej Metropolitan, Usljenički muzej na otoku Ellis, Guggenheimov muzej i još mnogo toga. A kad bih se od svega toga zasitili krenuli bi tada Routom 66 ili žilom kucavicom Amerike, od Chicaga do Los Angelesa, 2939 kilometara. Kažu da se tom cestom nekad putovalo u potrazi za boljom budućnosti, a sada se traži bolja prošlost i dah ondašnjih vremena kauboja i Indijanaca.

Ja znam da mi je to nedostupno i daleko, ali ja znam izvantjelesno putovati. No, kako si me ti nazvao, kako si me uznemirio sa tim svojim strojem, vratio se moj bipolarni meteorološki poremećaj i moj problem da ne mogu obaviti veliku nuždu. Što god učinio, što god primijenio, velike nužde nema pa nema. Ti si me uznemirio, uznemirio si moja crijeva, nemam potrebnu peristaltiku i imam kronični zatvor. Sjedim tako na zahodu i ništa iz mene ne izlazi. Tješim se time da svi mi imamo loše i crne dane, ali svakim danom mi je sve gore. Sve me umara, pa i javljanje na mail. Hoću ti reći da me prestaneš gnjaviti, a i podesio sam sekretaricu na mobitelu.

Kad me nazoveš, ona kaže: „Korisnik trenutačno nije dostupan i ne može odgovoriti na poziv.“

I to ta sekretarica kaže na hrvatskom i engleskom jeziku.

Naime, ja ne želim biti najnesretnija i najdepresivnija osoba na svijetu. Umoran sam od života i ne želim da mi život bude božja kazna, nego božji dar. I naravno da to moja telefonska sekretarica kaže jer sam ja u stresu. Pijem crni apsint za taj moj zatvor i tu tvrdnu stolicu. Za te moje metaboličke tegobe. Ne može se taj apsint kod nas redovnim putem nabaviti, nego ga moraš sam pripremiti. U alkohol moraš dodati pelina, anisa, komorača i šećera. No, ni to mi baš ne pomaže, moj zatvor je uporan, ali zato to potiče nekakve moje halucinacije. No, osnovnu halucinaciju i moje izvantjelesno putovanje u Ameriku se nikako ne događa. Zadnji puta sam bio u Austriji, pa u Njemačkoj, ali u Ameriku ne uspijevam otići. Nikako da nađem tunel i svjetlost u tunelu u toj mojoj američkoj avanturi. Nikako da nađem izlaz iz tih mojih mučnih problema.

Lebdim iznad vlastitog tijela i hodam prema svjetlu, ali nikako da stignem do Amerike. Amerika mi je daleko ili predaleko. Koliko god bio lucidan taj moj san, jednostavno se na ne mogu koncentrirati na Ameriku. Moj mozak se na to ne može koncentrirati. Imam poremećaj u radu mog parijetalnog i frontalnog režnja i izgubio sam svoj dodir sa stvarnošću, sa halucinacijama i izvantjelesnim putovanjem. Nedostaje mi kisika u mozgu, a sve je to krivnja tog mog zatvora i tog mog nedostatka velike nužde. Pa zaključujem da i za izvantjelesno putovanje moraš biti 100 % zdrav. Ne možeš se bolestan odvojiti od svog tijela i osjetiti onu ugodnu i jarku svjetlost. I zato mi valjda ne uspijeva odlazak u Ameriku. Nešto me usisava i vuče u moj tamni tunel, već vidim jarku svjetlost, ali ne odlazim u Ameriku. Amerika mi je i dalje daleka.

Trudim se izvantjelesno putovati u Ameriku, ali osim glavobolja, ništa drugo ne doživljavam. Jednostavno sam zarobljen u svom tijelu i nikuda se ne mičem. Kao da sam pojeo neku opasnu bakteriju, kao da sam dobio listeriju od filea dimljene pastrve, pa sada ta bakterija nešto opasno radi u mom organizmu. Morat ću ići na nekakav gastro i neurološki pregled. Samo bojim se da će me netko nepokretnog spojiti na respirator i da ću se tada boriti za vlastiti život. Bojim se da

ću doživjeti iskustvo tik do smrti, bojim se da će mi duša napustiti tijelo i otići tko zna gdje. Možda mi duša ode u nekakav zagrobni život ili u nekakav onozemni. Ja se inače ne bojim smrti, ali što ako mi se smrt dogodi?

A nisam ja ni za kakvu rehabilitaciju, kad jednom umrem, onda sam mrtav i nema više trte mrte. Prošao sam svoj mračni i dugački tunel, prišla su mi ona nedavno umrla bića, prišli su mi umrli rođaci, ili njihovi duhovi i sada očekujem svoje svjetlosno biće. I možda imam moždanu disfunkciju, ali mi nikako ne prilazi to svjetlosno biće i nalazim se tu u blizini, samo u drugom vremenu. To je moja realna ili irealna antropologija. I ništa ne izmišljam. Dekorporirao sam se, levitiram, lebdim iznad tla, doživio sam svoju mističnu transformaciju, ali nisam stigao u Ameriku. Jednostavno to ne mogu. Stoga mi Joe kaže:

„Hoćeš li doći i donijeti mi novce, znaš da mi oni trebaju. Moram kupiti antidepresive.“ „Imam strah od zrakoplova i prekooceanskog putovanja. Jesi li čuo da se zrakoplovi u posljednje vrijeme nekontrolirano tresu, a da putnici doživljavaju paniku. Jesi li čuo da pucaju pilotska i vjetrobrijska stakla, da u zrakoplov zna udariti grom ili ptica i da tada piloti jedva prizemlje zrakoplov ili ga ne prizemlje.“

„Ne moraš ti ništa brinuti zbog zrakoplova i vjetrobrijskog stakla, ti uplati novce na moj račun, a ne moraš dolaziti.“

„Moram uskladiti moju astrologiju s destinacijom putovanja. Moram se uskladiti sa svojim horoskopskim znakom.“

„Koji ti je horoskopski znak?“

„Ja sam blizanac.“

„Zato si valjda toliko zajeban.“

„Za blizance kažu da su znatiželjni, veselog duha i komunikativni. I blizanci traže veliki grad ispunjen zabavnim sadržajima.“

„Sve to imaš kod mene, ako i nama zabave, ja ću ti je naći i priuštiti. Samo ti dođi i ponesi novce.“

Što na to reći nego da mene i dalje nešto magnetski privlači i zasljepljuje prema Americi. Doživio sam svoje izvantjelesno iskustvo, ali nisam dospio u Ameriku. Nešto je krenulo po zlu, a ja ne znam što. Gledam i provjeravam je li danas petak 13, pa nije. I ne znam što ću sa sobom, na izmaku sam svojih snaga, na rubu sam živčanog sloma. Teleportirao bih se u Ameriku, ali ne mogu. Želim saznati što je krenulo po zlu u mom životu. Je li to krivnja mojih predaka, je li mi to genetski predodređeno i koji je smisao toga svega. Tražim izlaz, ali ga ne nalazim. Samo da mi ne dođe nekakav inspektor i traži minimalne tehničke uvjete, ateste za vodu, struju, ventilaciju. Od toga svega bih poludio. Još od toga osjećam nekakav iskonski ili praiskonski strah.

Inače, bavio sam se bankarskim kreditima, unajmljivanjem i uređenjem prostora, papirologijom, certificiranjem, dobivanjem raznih dozvola, unajmljivanjem i kupovanjem opreme, sirovinama, djelatnicima, kupcima, završnim računima i bilancama, povratom investicije i od toga svega mi se zavrtjelo u glavi. Zaključio sam da nikad neću vratiti uložena sredstva, a sada mi je taj inspektor došao kao sol na ranu. Pa nisam ja Isus Krist da govorim:

„Tko moli za moje rane, sve što moli, dobit će! Ja te odabrah da probudiš pobožnost mojoj svetoj mucu u ovim nesretnim vremenima, u kojim živite.“

I kome da se ja žalim? Za one na vlasti, to su glupava pitanje, što oni imaju s time, oni nisu nezaposleni, pa ih se to ne tiče. Njih to možda malo zaškaklja, možda im je malo neugodno, ali ništa više i ništa manje. Oni pređu preko toga, kao da ničega nije ni bilo.

Odem li u Crkvu, tamo će prvo nesuvislo pričati o koječemu i još nerazgovjetnije odgovarati na moja pitanja. Pitat će me jesam li redovan vjernik, jesam li se pokrstio i jesam li bio na prvoj pričesti. Kao da će to riješiti moje probleme. A kad vide da ništa ne odgovaram, onda će me plašiti mislima o paklu, sudnjem danu i trovati nekakvom mržnjom, zato tamo ni ne idem. Političari nam govore o našoj prošlosti, sadašnjost i budućnost nam ne spominju, pa sam se prestao i sa njima družiti. Sve me živcira i nervira i dovodi do ruba živčanog sloma. I zato istražujem ta naša prošla vremena. To mi savjetuje moj prefrontalni korteks u mozgu, to mi valjda savjetuje moja amigdala. Nikako da se opustim, stalno sagledavam moje životne ožiljke, pa zbog toga gubim samopouzdanje, ne mogu spavati, obuzima me tjeskoba i napadaji panike i nikako da sve pošaljem k vragu i do đavola.

Stoga se i ja okrećem sebi. Ja sam mjerilo nekakvih stvari. Sposoban sam za svašta, ali mi to nitko ne priznaje, takvo je naše društvo, za sve trebaju veze i poznanstva. Stoga, mi koji nemamo te veze i poznanstva, imamo osjećaj manje vrijednosti i nedostatak samopouzdanja. I tražimo nove perspektive za sebe. Ne želimo biti bespomoćni i neuspješni, ne želimo biti pasivni, a ni zaglavljani u lošim situacijama, ni svjesno, a ni nesvjesno. Ne prihvaćamo to kao naše naučeno ponašanje. Ne prihvaćamo da nam nema napretka, da je sve crno da ne može biti crnije. A ja se ne osjećam krivim. Ni za što nisam kriv, jednostavno se nisam snašao u danim okolnostima. Drugi su mi uništili koncepciju, strategiju, moju poslovnu logiku i smisao života. Ja se nisam ni snašao, a našao sam se na nekakvoj vjetrometini ili u svom bespuću povijesne zbiljnosti, ma što to bilo i ma što to značilo.

Ja još nisam sa sobom i u sebi raščistio i prelomio: zašto smo napuštali socijalizam i uveli te tržišne utakmice i ta tržišna natjecanja? Jeli nam to trebalo ili nije? Ja to nisam učinio svojevoljno, ali netko jeste. Možda je ono socijalističko vrijeme bilo nesretno vrijeme, ali ni sada nema sreće za sve, samo za neke. Za mene to i nije bila ružna prošlost, nije to bilo ružno poimanje stvarnosti i ružna ideologija. Sada živim bez ikakve ideologije, no razne ideologije mi određuju život, pa ne mogu reći da mi je lijepo. I nije mi bitno jesu li na vlasti oni desni ili oni lijevi, kad mi ni jedni ni drugi, ništa dobroga ne donose. Svi uhljebljuju svoje ljude, svoje poslušnike i podobnike, a ja to nisam i ne želim postati.

Jednostavno ne vidim budućnost za sebe, a ni za druge. Naše gospodarstvo se ne oporavlja, mi ne izlazimo iz recesije i stalno ćemo živjeti u krizi, a dobili smo Crkvu, kao našeg parazita, umjesto ondašnje Partije. Dobili smo ih da nam govore što valja, a što ne valja. Nisu oni nikakvi čuvari reda i našeg duha, našeg evanđelja, oni samo izazivaju dodatni nered i anarhiju u ovo naše podijeljeno društvo. Kažem podijeljeno jer se mi ideološki ne dijelimo i suprotstavljamo, nego se dijelimo na one koji imaju sve i više od toga, i one koji nemaju ništa, nezaposleni su i bez ikakvih primanja. I ništa ovdje ne valja. Nema više ni nekakve funkcionalnosti, ni nekakve nade i nekakvog poštovanja. Evo ja, nikoga i ništa ne poštujem, sve mi je svejedno i htio bih da sve ovo završi. Jer nema smisla tako živjeti.

Nezaposlen sam, ne funkcioniram na pravi način i jednostavno sam društveno beskoristan. Da nisam ostario i onemoćao i ja bih morao razmišljati nekuda seliti i odseliti se. Ja sam stoka sitnog zuba i jednostavno sam za nečiji odstrijel. I više u svojoj glavi, ja ne ratujem ni protiv vidljivih, ali i nevidljivih neprijatelja. Više ne živim u 90 - tim godinama i više ne ratujem protiv Srba, JNA, komunista ili četnika. Istina je da ne znam što hoću, ne znam krenuti u nešto dobro i poduzetno, ali znam ono što neću i ne može mi nitko prodavati muda pod bubrege. Imam svoju svojevrsnu psihoterapiju i nje se

držim i pridržavam, a ta je psihoterapija to moje astralno putovanje, to moje teleportiranje u neko drugo vrijeme i na neko drugo mjesto. I izgleda se ne mogu teleportirati u Ameriku, nego se teleportiram u tko zna gdje. Jedino mi je to još preostalo.

Mi smo ostali uspavani u našem, prošlom, socijalističkom svijetu u kojem su drugi sve obavljali za nas, a probudili smo se u svijetu gdje sve moramo obavljati i raditi sami. I naravno da svi nismo na to spremni. Ustvari većina od nas to nije. I tu je naš osnovni konflikt. I naravno da zbog svog mentalnog zdravlja, zovemo i dozivamo ono za nas bezazleno i pređašnje vrijeme, smatramo ga boljim i da smo imali više šansi i mogućnosti i netko je to imao, a netko nije. Samo onda se švercalo sa svime i svačime. Išlo se u Trst i Graz, a prodavalo ovdje, u Mađarskoj, Češkoj, Poljskoj ili Slovačkoj. Sada toga više nema i to mi nedostaje. Nikako da povučemo kočnicu i kažemo dosta tom i takvom životu i htjeli bi da se to vrati. Nikako da pronađemo svoje evanđelje, svoj izlaz i svoj smisao.

No ja pronalazim taj smisao i izlaz u tom svom spiritizmu, okultizmu i astralnom svijetu. To je izlaz iz mog lusterstva, nezaposlenosti i marginalizacije. Ne želim ni ja živjeti na rubu života, na dnu ili na dnu dna. Ne želim ni ja biti slab i ponižen. Ne želim biti opsesivan. I ne želim se odavati alkoholu. Dosta mi je te moje malodušnost i depresije. Ne želim više ni ja piti, a ni cugati. Od nas četvoro koji smo nekad pekli rakiju i kartali belu, samo sam ja ostao. Prvo je umro Mađar Kiš, pa električar Drago i sada na kraju moj automehaničar Josip. Nisam se ni snašao, a njih više nema. Uopće ne znam gdje ću peći rakiju ove godine i s kim ću kartati belu? Uopće ne znam što me čeka u životu i kakve ću još doživjeti strahote. Ne želim strahote, ali one mi se stalno događaju i ponavljaju. Sve je zlo i strahovito.

Više nisam za neakve promjene u životu jer ne vidim boljitak na kraju tunela. Više nemam ni svojih snova, više nemam ni neakvih mogućnosti, a moja životna tehnika, logika i filozofija ne

funkcioniraju. Znam da evolucionisti govore da ne preživljavaju najjači pripadnici vrste, ni oni najpametniji, nego oni koji se najbolje prilagođavaju, a ja mislim da sam se najbolje prilagodio. Teško mi je bez tih mojih prijatelja, uopće ne znam gdje ću peći rakiju i s kim ću igrati belu, ali što je tu je, moram se nekako snaći. I nije da sam pronašao svoj nekakav blagoslov, ali nisam pronašao ni nekakvo prokletstvo. Negdje sam između toga dvoga. I izgleda da sam Stari Slaven, ili Japod, tražim svoj raj ili nav, mjesto gdje odlaze pravednici i dobre duše. A ja se smatram nekakvim pravednikom i dobrom dušom.

No, izgleda da se i ja bavim našim zagrobnim životom. Svakako moram dospjeti s druge strane mora i na drugu obalu. Ako umrem i kad umrem, u svojoj oporuci ću zahtijevati da me se smjesti u nekakav čamac i odgurne u more. No, mogu reći da ja još nisam ili jesam shvatio ključne probleme svijeta u kojem živim, ali sam bolestan, stalno mi se vrti u glavi i apatičan sam na sve oko sebe. No treba za nekakvu invalidsku mirovinu dokazati da ti se vrti u glavi, jer kod nas ima toliko foliranata i zabušanata i onih koji nešto glume ili glumataju, da to nije normalno, a naši problemi ostaju, ne rješavaju se. Ostaje nam naša korupcija, sporo i neefikasno pravosuđe, kriminal, nepotizam i ideološke podjele. Ostaju nam naši istinski i lažni umirovljenici, naši istinski i lažni umirovljeni branitelji, naše parazitske udruge za zaštitu koje čega i naši politički uhljebi. I nema nam svjetle budućnosti sa svim tim. No, mene muči što svaki dan slušam nekakve isprazne demagogije. Što slušam pitanje: „Gdje si ti bio 1991. godine?“

Kao da je to nešto bitno. Kao da ćemo od toga živjeti. Ja samo želim biti ili postati nekakav gospodar svog života i pronaći svoju os, svoju srž i svoje središte. Želim se odhrvati besmislu starih obrazaca i društvenih prisila. Ali to je smion pothvat za mene i nikad neće procvasti moja pustinja. Nikad se neću riješiti potisnutih obiteljskih tajni. Nikad moja prošlost i moja budućnost, neće postati moja

sadašnjost. Ostat ćemo samljeveni u mlinu svog života. Stoga ja ponovo čitam Williama Blake i njegova vrata percepcije:

„Ako se vrata percepcije pročiste, sve bi pred čovjekom bilo kakvo jest; beskonačno. Jer sam je čovjek sebe toliko zatvorio da sve stvari vidi samo kroz uske pukotine špilje.“ I u fazi sam traženja svojih vrata i svog ključa koji će ta vrata otvoriti. Time ću valjda pronaći i sebe.

Toga se ne mogu nikako riješiti. I još su mi neizdrživi i pritisci kamatara, stalne opomene, blokade mog nepostojećeg računa, neplaćeni računi i ovrhe. Sve me to tjera da se ponašam kako se ponašam. Ne mogu nikuda pobjeći, ne mogu nikuda ići i iseliti se, pa onda astralno putujem i postajem vremenski putnik. I sve to uvjetuje naše siromaštvo i naša bijeda. Naša vjera nam kaže:

„Blago siromašnima, njihovo je kraljevstvo nebesko.“

Ali bez obzira na to, ne znam zašto se osjećam kao nekakav sovjetski građanin ili građanin SSSR- a. Iako mi je puno toga blizu, a na našim trgovačkim policama štošta nalazimo, i što želimo i što trebamo, badava to meni ili nekome, kad ja to ne mogu kupiti i nije mi dostupno. Badava što postoje stanovi, novi automobili, ljetovanja, skijanja, zimovanja, putovanja u inozemstvo, kada si ja to ne mogu priuštiti. Nekad u socijalizmu mi je to bilo dostupno, a sada u tom neoliberalnom kapitalizmu to nije.

Pa ja sam građanin drugog reda. Nešto želim, a to i nije nešto skupo, ali mi je to nedostupno i nedostižno. Badava što nam to netko nudi, kada je to nama nedostižno. I onda nam netko govori da je to naše siromaštvo, naša prednost i naša vrlina. Kakva vrlina, ja to doživljavam kao naše prokletstvo, naš porok, naš kriminal i naš banditizam. Ja sam posve drugačije odgojen, uopće nisam u tom duhu odgojen. Ne težim i ne stremim siromaštvu ni na ovome, a ni na onome svijetu. Ja u tome ne vidim naš nikakav maksimum, nego

našu mizeriju i minimum. Nas su tom doktrinom šoka i kaosa ubili u pojam i usadili su nam uvjerenje da nismo ni za što, da smo beskorisni, tupi, glupi i neupotrebljivi. Samo ja se ne dam, naučio sam se teleportirati, naučio sam astralno putovati, vremenski sam putnik i ja astralno putujem kroz vrijeme, najčešće kroz našu prošlost i našu povijest.

Inače, ne dam se ja, pa kažem da putujem kroz vrijeme, moja duša se hrani onim što je veseli. No, ne znam što je sa mnom nikako ne znam putovati u budućnost, nego putujem u prošlost. To je valjda stoga što smo mi Hrvati oduvijek bili opterećeni našom prošlošću, a ne budućnošću. Na primjer, to je moja psihoterapija i nikako se toga ne mogu osloboditi. Tako rješavam sve moje probleme. Naime, ja sam astralni, vremenski putnik, ili putnik kroz vrijeme. Mnogo puta sam gledao film „Žena vremenskog putnika“, pa sam i sam učinio ono što je za mene nužno, a to je teleportirao sam se u neko drugo vrijeme i na neko drugo mjesto. No, kažem sa mnom je problem taj što se ne mogu teleportirati u budućnost, nego samo u prošlost. Jednostavno nisam naučio drugačije. Zavolio sam svoje neuroze kakve god bile i svoje frustracije i nikako ih se ne mogu riješiti.

No, ljut sam, tjeskoban sam i loše raspoložen. I to je sve tako, jer su naši političari prodane duše, pohlepni, sebični, bez suosjećanja, pokvareni, primitivni i zli, sve nam uništavaju, stvaraju nam dnevne i noćne more i traume. I stalno nam nameću teme iz prošlosti, a i ja se bavim našom prošlošću, a ne našom sadašnjosti i našom budućnošću. Ne znam zašto ne mogu ostaviti svoju i tuđu prošlost iza sebe? Morat ću stoga obaviti inventuru svojih misli, svojih djela i svojih emocija, pa se možda nešto rodi iz toga. Moram se nekako duhovno obnoviti. Moram postati drugi čovjek. Moram mijenjati svoj um, jer on je početak i izvor svih mojih problema. Ali ipak, ja sam biće navike, svaki dan ponavljam svoje ponašanje i radnje iz prethodnog dana. To je tako, jer ne znam za drugačije. Ne mogu naći put ili prečicu k mojoj sreći, zadovoljstvu i blagostanju.

Ja se inače ne želim nigdje seliti, pa upražnjavam to što upražnjavam. Meni je svega toga dosta, ne želim živjeti u ovoj svojoj ružnoj i tužnoj sadašnjosti i zato se odlučujem za to svoje teleportiranje i vremensko putovanje. Samo kako sam vidio i doživio ni drugdje nije bolje. Naime, ja se ne znam teleportirati u našu budućnost, nego u prošlost. Ja putujem samo kroz prošlo vrijeme. Naučio sam astralno putovati ili sam naučio lucidno sanjati. Kažu da je to pod utjecajem mojih hormona, ali i mojih predaka. I kad me snađu nedaće, kad me snađe nekakvo zlo, ja lucidno sanjam, upravljam zbivanjima u mom snu i tako imam privid da upravljam i svojim životom. Ne zapisujem svoje snove i razne događaje u bilježnicu, nego to zapisujem direktno u svoj lap top. I prije nego započnem lucidno sanjati, ja se opustim, počnem duboko disati, zamislim neko lijepo mjesto i onda se na njega nekako preselim.

Samo nekad imam problem s mojim lucidnim snovima, svojim lucidnim sanjanjem i astralnim putovanjima. U meni se događaju nekontrolirane turbulencije, s kojima ne znam što da radim. Kod mene je došlo do klasičnog zamora i premora materijala. Međutim tim astralnim putovanjima, ja tjeram od sebe svoja teška stanja i teška razdoblja. Samo mojim lošim danima nikako da dođe kraj jer ja sam kronično nesretna i nestabilna osoba. S ničim nisam zadovoljan, a nitko nije ni sa mnom. Stalno nešto gundam i grintam i smatram se žrtvom i gubitnikom u svom životu. Nikako da se svrstam među pobjednike, a to je možda stoga što u početku ne vjerujem ljudima, što se ne fokusiram na ono dobro u ljudima, što sam mnogima zavidan, što živim u prošlosti, u onom dobrom iz te prošlosti, pa stalno tračam i gundam i što sam nepovjerljiv prema svima i prema svakome. I zato me mnogi ne vole, a ni ja njih. Što ću kad sam takav, pa to moram nekome reći i izreći.

Pa tako imam česte ispade tjeskobe, ljubomore i zavisti i nikako da dođem do svoje istinske sreće. Pun sam toksičnih emocija, frustracija, osjećaja, strahova i uspomena i kronično sam nezadovoljan. Jednostavno ne uspijevam kontrolirati svoj bijes i

ljutnju prema svojoj bivšoj ženi. Što joj je trebalo to njeno zaduživanje kod kamatara i zelenaša? To mi je dodatno smanjilo potrebnu energiju i koncentraciju, pojačalo stres i jednostavno sam sklon nasilju i nasilnim metodama u rješavanju svega.

No, život je prekratak i treba ga nekako živjeti, proživjeti i preživjeti. Međutim, ja stalno vidim nepregledne planine na svom putu, a nisam spreman biti i postati penjač na stijenje. Jednostavno se na to ne odlučujem. Nemam ni hrabrosti, a ni volje za tako nešto. I stoga mi je život pun problema, raznih premostivih i nepremostivih prepreka i ograničavajućih faktora.

Naime, u svojim snovima stalno želimo nešto konstruirati i rekonstruirati. Nešto obnoviti i dati mu smisao. Želimo iz te naše nesvjesne dimenzije, doći na nešto svjesno i na nešto razumljivo, a moj problem je što stalno svojim astralnim putovanjima odlazim u Srednji vijek. Odvojim svoju dušu od svog tijela, nekako neobjašnjivo izađem iz njega i zaspim, ali ne stižem na neko ugodno mjesto, nego u naš crni, tamni i mračni Srednji vijek. U naš tamni i mračni ondašnji vilajet. Na sukobe s Turcima, njihovo protjerivanje i dolazak naših novih gospodara. I umjesto nekakve radosti, nova bol i nova tuga. Iz nekog svog današnjeg crnog trenutka, odlazim u tu našu još tamniju prošlost i povijest. I nikako da izađem iz tog mog kozmičkog problema. Nisam dovoljno pametan, da bih nešto razlučio i otkrio.

Kad već čačkam po tom našem zagrobnom životu, kad već moram doživjet moždanu disfunkciju ili disfunkciju mog korteksa, kad se već bavim nekakvim nadnaravnim fenomenima, htio bih dospjeti u raj i tamo bih htio doživjeti svoju sreću, svoje blagostanje i puninu, a ne bih u pakao i ne bih se susretao s svojim demonima. A izgleda da me samo još čeka pakao i naša okrutna prošlost i povijest. I kad već moram doživjeti taj mračan i dugački tunel, onda bih htio doživjeti nekakvu sreću i blaženstvo, nekakav „Ulazak blaženika u raj“, kao na slici Hieronymusa Boscha, a ne da želim da se vratim i nekakav povratak. Želim Da me Isus Krist pozove i kaže:

„Dođite k meni svi vi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga.“

Moje tijelo više nije ni u kakvom prostoru, a ni u bilo kakvom vremenu. Zato moja duša to jeste. I ona doživljava i proživljava neizrecive patnje i užase. Želim doživjeti svoju nekakvu katarzu. Ja patim, ali ne želim o tome razmišljati. Ja sam ipak duhovno psihosomatsko biće i želim vidjeti što ima s druge strane našeg života i naše smrti. Posjedujem tu duhovnu želju i dimenziju. Kažu da vjera počiva na čudima, a ja se nadam nekakvom svom čudu. Očekujem nekakva ukazanja i mistične fenomene. A već ću ja od toga sastaviti svoj racionalistički, teistički ili ateistički svijet, nekakvu ideologiju i nekakvo vjerovanje. Već ću ja uspostaviti nekakvo vjerovanje u uskrснуće naše duše i život vječni. Nije važno kamo idem i kome idem, jer uvijek sretnem sebe samog, svoje probleme i svoje neprilike. Izgleda da od toga se ne može pobjeći.

Ne Slušaj narodnjake!

Umri prirodnom smrću!

POGLAVLJE 10

Dear Joe,

Naš narod, barem naši muškarci, vole sisate i guzate ženske. Vole prirodne, ali i one neprirodne ženske, sa umjetnim sisama i silikonima. Ne znam zašto nam one trebaju, ali one nam održavaju i potiču našu muškost, naš libido i našu potenciju. A našem čovjeku je bitno slati nekakvu seksi poruku i vibraciju o sebi. Tada nam vjera i religija nije baš lakša i opravdavajuća strana. Jer mi lako od nekakvih strastvenih vjernika i svetaca postajemo strastveni grešnici. Lako je nama nakon Očenaša i Zdravomarija preći na vino, rakiju, brlju i naše sisate i guzate žene. Lako je nama prepustiti se iskušenju, porocima i seksualnom razvratu. Jer kad kažem razvrat, a što bi drugo bila ta naša borba, taj naš ljubavni klinč s tim sisatim i guzatim, tim prirodnim i neprirodnim, ženama ili stvorenjima sa umjetnim sisama i silikonima.

I nema te časti i ponosa, nema tog domoljublja koji bi nadomjestio taj naš ispusni ventil i taj naš zanosni dernek. Želi se biti zavodljiv, nekoga zavoditi i biti zaveden od tih sisatih, guzatih, prirodnih, neprirodnih žena i ženturača. I odjednom nestane ljubavi i za svoju zemlju i za svoju vjeru i svoj svjetonazor. Odjednom prestanemo pjevati i slaviti naše pobjede, našu vojno redarstvenu operaciju „Oluju“. I odmah nestane naš ponos i slava. I takvi se onda prepuštamo kompleksima i grijesima iz prošlosti, svom nekakvom genskom kodu i posrnuću i tada takvi počnemo nekoga seksualno zlostavljati. Dobro da su nam poslije turbo folk radija, omogućili i turbo folk televiziju. Dobro da možemo gledati Cecu, Karleušu ili lijepu Brenu. I kažu da tome svemu raste broj fanova. U početku su se ljudi zgražali neukusu, a sada su se na njega navikli i u tome uživaju.

Stoga se mi nekome sa strane, nekome iz Europske unije, doimljemo kao poremećeni perverzncijaci, poremećeni psihomanijaci ili najblaže rečeno kao nešto neprimjereno i asocijalno. Zagovaramo jedno, pričamo drugo, a u potaji ili javno slušamo posve drugo. Mora da

nam je to stoga tako jer s jedne strane imamo neučinkovite i goleme javna uprave, relikte našeg socijalizma, naše prošlosti i korupcije, s druge strane smo ortodokсни vjernici i bogomoljci, redovito se molimo i guramo u prve crkvene redove, a s treće strane nam treba nešto za opuštanje i relaksiranje ili taj naš turbo folk. I sve je to kod nas u prividnoj ravnoteži i u prividnom skladu ili je u prividnoj neravnoteži i u prividnom neskladu. Ni ne znam što bi na sve to rekao.

Jer mi živimo i žalimo za vremenima naše umrle prošlosti. Nikad nismo, i nikad nećemo postići i dostići ondašnji gospodarski rast, a uvijek spominjemo dvije naše pošasti: rat i privatizacijsku pljačku. Stoga mnogi žele se vratiti na ono staro od prije 25 ili 30 godina. Pogotovo za tim nekadašnjim vremenima žale oni u Bosni. Oni su naime, nakon rata, doživjeli svoj nekakav slom i na rubu su opstanka. Ali svi smo mi bolesni i bolesnici, jedni više, a drugi manje. I s jedne strane se borimo s porocima, s našom mračnom stranom, a s druge strane im se licemjerno odajemo. No, i genetika nam nije baš dobra strana, naime, rađamo se i ostajemo s malim ili kako netko kaže s prosječnim oružjem, pa se moramo snalaziti kako znamo i umijemo. A te i takve žene, koje nam pjevaju turbo folk su u principu žene slonice, imaju veliku i široku guzicu, ali istu takvu vaginu, pa je s njima borba neizbježna. One su za svakog našeg muškarca izazov, pa neki takav muškarac iz tog boja izlazi kao junak, a neki kao nepovratni kukavica.

I što još kažu za te žene? Kažu da im je veličina našeg oružja i našeg ponosa važna, pa ne treba pred njih izlaziti ako nisi obdaren, inače se možeš obrukati do kraja života. Inače, ima i žena koje baš ne vole obdarene muškarce, plaše ih se, ali te su rijetke i nećemo o njima. Samo treba znati da je veza između muškarca zeca i žene košute, muškarca bika i žene kobile, muškarca konja i žene slonice dobrodošla i da su to u principu ugodne veze i nije potrebna nekakva mašta i tehnika. Ali to nije predmet i tema ovog mog pisanja. Ja pišem o turbo folku, o ženama koje ga izvode i o muškarcima koji u svemu tome uživaju. I brige me i uopće ne zavidim tim ženama s

velikim sisama, zanosnim butinama i ogromnim guzovima. I ne pokušavam ih uništiti, pokoriti i sebi dozvati. Ali ni one se ne daju baš tako lako. Pa mi trošimo i svoje novce i svoje resurse. A tko je koga zaveo, ne zna se. Jednom te žene nas zavedu, a drugi puta mi njih. Nitko ne spominje žrtve koje se tu prinašaju, ili netko i to spominje.

I zato se naš muškarac ponaša kao zaljubljeni slon ili kao zaljubljeni tetrijeb. Svima pokazuje svoju intimu i svoje osjećaje i pita se gdje griješi. A znate da se zaljubljeni i nesretni tetrijeb zna baciti pod naš auto. Tako je to sa tim pticama. Znaju one što je sramota, što je nečije prljavo rublje i nečije odbijanje. I ne razumiju one odbijanje. Ne dovode oni u pitanje svoje proporcije. Naime, još u Kama Sutri se govori da muškarac može biti zec, bik ili konj, a žene košute, kobile ili slonice. I da se ne uparuju zečevi i slonice, košute i konji. Da žene mogu imati preveliku ili preširoku vaginu, a muškarci premali i nedovoljni penis. Ali baš zato i nastaju problemi. Naši zečevi i bikovi bi skakali na te slonice. I baš zato im je trud uzaludan, a efekti minorni.

A statistike kažu da 90 % naših muškaraca imaju prosječnu duljinu i debljinu svoga oružja, no mi nismo zadovoljni s prosjekom, mi bi htjeli nešto više. Nikad nismo zadovoljni, pa bi se oprobali i borili s tim ženama slonicama, sa tim ženama sa velikim i širokim vaginama. Navodno, ako se potiču i podstiču naši hormoni: testosteron i hormon rasta, tada nam možda penis i naraste. A kažu da postoje i neke nove metode rasta penisa. Nitko ne želi biti prosjek ili prosječan. Nitko ne želi biti slabo obdaren. Svako bi se držao one latinske: „Penis bonus pax in domus.“

Ili dobar ili dovoljno velik penis, mir u kući. I svatko valjda zbog toga istražuje i informira se o svom obiteljskom stablu, o našem naslijeđu, o našoj prošlosti i o našem malom penisu. Pitamo se jeli sve po zlu krenulo sa mojim ocem ili sa njegovim djedom. I u čemu je baš kod njega zakazala genetika.

Naime, svi kod nas nastoje biti seksi zavodnici, seksi frajeri ili macho muškarci. Svi na ovim prostorima nastoje održavati taj mit i tu mitologiju. I nikad nećeš čuti da netko naš ima mali penis. Možeš čuti da je tehničar, ali da ima maloga, to nećeš čuti. Ali genetika na ovim prostorima nam ne ide na ruku. I nema tog našeg muškarca koji na takav način ne razmišlja. To mu je životna filozofija, brige njega što su te turbo folk pjesme, nekakav četnički ili srpski dernek. Brige toga što kod nas nema američkih ili njemačkih ulaganja ili investicija, što nema posla i što nema zaposlenja. Daj ti tom našem muškarcu rakije, po mogućnosti brlje, daj mu veliko oružje i pusti mu tu turbo folk glazbu, taj četnički ili srpski dernek i uz njega će naš muškarac sve zaboraviti. Zaboravit će na sve boli, poniženja, na našu bijedu i našu nezaposlenost.

A i naše žene žele im se pridružiti. I one žele biti seks bombe, seksi boginje ili princeze. Žele biti ono što nisu. Žele biti nešto drugo i drugačije. Sve naše žene misle da imaju seksualnu i senzualnu auru i da su fatalne za nas. A kada ih to prođe, onda shvate da ustvari nisu bile za nas, nego za nekoga dugoga. Nekoga tko nije s ovih naših prostora. No, tada je već kasno. Biologija i kemija više nije na njihovoj strani. Nestalo je zaljubljenosti i ljubavnog ludila. One su postale žene od svojih 40 ili 50 godina, one su žene u menopauzi, one su žene sa dvoje ili troje odrasle djece ili ljudi. One su žene s obavezama i dužnostima. One su stare i prestare za bilo što. One više nisu nigdje dobrodošle.

Stoga se mi borimo s aktivnostima našeg mozga. Kad nas drži to ludilo, onda je sve u redu, ali kad nas to popusti, onda nastaju problemi. Onda nam treba alkohol, droge ili nekakvi lijekovi, jer želimo živjeti u toj našoj euforiji i u tim našim intenzivnim osjećajima. Nikako ne smijemo klonuti i umoriti se. Sustižu nas nepravde, bolesti i razna zla, ali se mi ne damo. Želimo živjeti u tim našim precijenjenim stanjima, želimo živjeti u tim našim vrhuncima, a to je sve osuđeno na propast. Pa bi stoga trebali tri puta razmisliti o svemu, razmisliti o tome da nam se sve to događa s razlogom i onda donijeti nekakvu razumnu i racionalnu odluku.

Međutim, mi nismo takvi. Mi smo pod utjecajem nečeg neracionalnog i nerazumnog. Nečeg divljeg i prirodnog. Naše prirode, naših nagona i nečeg nekontroliranog.

Stoga nam je bitno to druženje s ženama sumnjiva morala i da nam one pjevaju svoju šund glazbu ili turbo folk. Stoga smo mi u sukobu interesa ili u sukobu čega već ne. Takvi smo i ne damo se mijenjati i promijeniti. A i ženske nam nisu puno bolje, one vole plesati ili đuskati te zarazne istočnjačke ili balkanske ritmove. I uz to valjda idu cajke, rezanje vena, alkohol, harmonike, zavijajuće pjevanje, razbijanje čaša, turbo folk i wertherherovske patnje. To nam je valjda u genima i u krvi. To nam je ta naša bajna tradicija i naši običaji. To nam je valjda taj Balkan, Balkan u nama, dio Balkana i ti naši balkanizmi. To je valjda to naše balkansko blato i kaljuža. Na to smo naučili u djetinjstvu, gacamo u svojoj kaljuži i blatu i toga se ne odričemo. To nam je ostalo i u krvi, ali i u genima.

Pa tako naši muškarci vole takve nemoralne žene ili kurveštare, žene obučene u tigraste haljine, žene koje im zanosno pjevaju ili zavijaju, pocikuju i dahću, koje nose šljokice, visoke pete ili štikle i njima neumorno gaze. Naš muškarac je u stanju doživjeti amneziju svog katoličkog svjetonazora i svoj zaborav, kada krenu ti istočnjački ritmovi. Neki, dobronamjerni, idu na te cajke sa znanstvenim ciljem, neki su cinici, uživaju u tome, ali govore da to proučavaju, i zgražaju se nad tim. A ima i onih koji u svemu tome javno uživaju, pogodilo ih je to u srce i umornu dušu i prepuštaju se svemu. I ti ni ne znaš tko je kakav. Samo vidiš te naše muškarce da uživaju i da se prepuštaju tim istočnjačkim ritmovima.

Jedino znaš da od malena, naši muškarci imaju problema sa potencijom i erekcijom. To im je valjda usađeno u krvi ili u genima. Jednostavno rečeno, neće im se dizati ona stvar, imaju problema sa dizanjem, ili se ona teško diže, pa onda naši muškarci rade to što rade, a sve sa zadovoljenjem adekvatnog spolnog odnosa i zadovoljenjem seksualnih aktivnosti. A i naše žene su problematične, nikad ne znaš s njima da kada kažu ne, znači li to ne ili znači možda ne, možda ili znači da. One znaju nešto reći, a ne misle tako. One

tako funkcioniraju. Sve je to zbirka ili zbrka nekakvih isprika, molbi za oprost i nekakvih pomirenja i izmirenja. Nekome proradi nečista ili čista savjest. I to je sve tako zbog naših tradicija i običaja. Zbog tih naših tradicija i osjećaja doživljavamo našu duhovnu i duševnu amneziju i duhovnu narkolepsiju.

I teško je kod nas naći ženu s čvrstim osjećajima i stavovima. Teško je naći ženu s kojom ćeš umjesto predigre doživjeti pustolovinu i igru. Ja sam svoju ženu jedino shvatio da kada ne želi seks da tada kaže da je boli glava i tu je bila naša svršena priča. Sve je kod nas bilo jednostavno. Ili je nečeg iz nekog razloga bilo seksa ili ga nije bilo. Jedino što je svoju bivšu ženu u naše posljednje vrijeme jako boljela glava i mi se nismo uopće seksali. Inače, je s nama bilo sve u najboljem redu i nekako smo živjeli ili životarili. Naime, ja nisam paničario zbog uskrate seksa, a nije ni moja žena. A jesmo li bili u krizi srednjih godina, jesmo li bili u seksualnoj krizi, jesmo li bili u krizi naše vjere ili naših načela, ja ne znam. Nešto je bilo od toga svega ili je bilo sve to.

Ja sam uvažavao i to, da naše žene imaju drugačiji mozak od nas muških. Da su naše žene psihološki, biološki i tjelesno različite od nas. I shvatio sam da je to razlog cijelog našeg nerazumijevanja. Pa tako ako si ti pažljiv prema svojoj ženi, ona odmah misli da se mora podati, to kod nje stvara otpor i najčešće ništa ne bude. Ako joj kažeš da je neraspoložena, ona odmah na sebe stavlja masku neraspoloženja. Ako joj kažeš da je voliš, ona odmah traži da joj nešto kupiš. I sve ide od nesporedazuma do nesporedazuma. Od međusobnog nerazumijevanja do nerazumijevanja. A ti ne želiš zakazati kod ženskog spola. Jer kod nas je to zakazivanje sramota i odmah se odražava na probleme u braku, na probleme izvan braka, na naš razvod, na naše depresije i naše prevare. I sve se čini da je tu u pitanju naša anatomija, veličina našeg spolovila i naše usađeno ili neusađeno uzbuđenje. I koliko god naši muškarci išli na razne operacije, koliko god oni uzimali plave tablete, koliko god radili na svojoj erekttilnoj funkciji ili disfunkciji, koliko god povećavali svoje spolovilo, nema boljeg rasporedženja, od turbo folk glazbe.

Barem tako neki tvrde. A i taj turbo folk je naš prirodni afrodizijak, ubrizgava nam testostosterone, stimulira hormone, poboljšava nam cirkulaciju u našim spolnim organima i daje nam potrebnu erekciju. To je naš prirodni spiritus movens, začetnik naše akcije ili reakcije. Naš duhovni pokretač. I kod našeg čovjeka se dogodio spoj nespojivog, javno govore protiv cajki i turbofolka, a tajno u tome uživaju. To je gotovo kao u socijalizmu, kad smo jedno mislili, drugo pričali, a treće radili. Pa tako ima naših ljudi koji vole tamburice, klape, gusle, operu, reru, gangu, ali i cajke i turbo folk. To je kažu i tako stvar i pitanje percepcije. Još ako netko našem čovjeku zapjeva: „Izdao me prijatelj, izdao me brat“,

tada se znaju otkinuti i poludjeti. I nema uopće razlike između onog tko ide u Crkvu, tko je vjernik, tko je nacionalist, tko je branitelj, onog koji voli operu i onog tko voli cajke i turbo folk. Naš ti čovjek sve to voli i preferira. Sve je to naš oblik percepcije. I nema nikog namргоđenog, svi raspoloženi, ljudi, raspoјasani i veseli.

Pa se tako uz rujno vino ili neki žešći alkohol, znaju ti naši ljudi uz raskriljene ruke, pridružiti pjevačici, toј nemoralnoj osobi sumnjiva morala. To ih sve valјda asocira na naš seksualni nagon i seks, nešto duboko, atavističko, iskonsko i praiskonsko u nama. Pa ako je ta ženska ili kurveštara slobodna, slobodno obučena i raspoložena, zašto joj se ne bi pridružili, misle tako naši muškarci. Ili ih sve to podsjeća na majčine grudi, kada bi se najeli, podrignuli, pomalo i prdnuli, nastavili bi zadovolјno spavati. I sve to netko zove turbofolk, narodnjacima ili cajkama, a ja to ne znam drugačije opisati jer to uopće ne razumijem. To mi je nekako strano i daleko i uopće mi ne priliči. Kad kažem nekome da to ne razumijem, da to nije za mene, tada nastaju moјi nesporazumi s ljudima, jer mi onda netko odgovara:

„Što se tu ima ne razumјeti? Ili to voliš ili to ne voliš? Dovolјno je reći: Jelena Karleuša, Sandra Afrika, Dara Bubamara, Brena, Seka ili Svetlana Ražnatović Ceca i sve ti je tu razumlјivo. Prepusti se toј

zavodničkoj glazbi, prepusti se osjećajima i opusti se. I tvoji ventili će se osloboditi.“

„Ne razumijem to i uopće u tome ne uživam. Iako nemam nikakav standard, iako sam nezaposlen, nisam ljubitelj cajki. Ne zgražavam se nad njima, ali ih ne slušam. Nemam vremena za to.“

„Znači ti ne voliš: „Lomim čaše, ruke mi krvave“, i „Otišla si i odvela dijete, suzama sam lijepio tapete“?

„To je za proste, primitivne i vulgarne ljude i to se svira i pjeva u raznim rupčagama. Time se valjda bavi kriminalni i polukriminalni svijet ili polusvijet. To je nekakva subkultura.“

„Gotovo kao hip – hop. Gotovo kao Rihanna, Shakira ili Madonna.“

„Gotovo kao hip – hop. Gotovo kao Rihanna, Shakira i Madonna.“

„No, ti se moraš socijalizirati i moraš to slušati.“

„Više ništa ja ne moram. Pa se ne moram ni socijalizirati. Neću slušati ni hip – hop, ni rap, a ni cajke i turbo folk. Ni Rihannu, ni Shakiru, a ni Madonnu. Uopće se ne želim baviti time jeli to šund ili nije.“

„Ali nekad to ipak moraš poslušati, da budeš u glazbenom tijeku.“

„Nemam namjeru to slušati.“

„Tek toliko da znaš što nam neprijatelji misli i o čemu razmišlja.“

„Nikad neću slušati to smeće. Uopće me to ne opušta. Polako mi to ide na živce. I briga me što naši vjekovni neprijatelji misle i o čemu razmišljaju.“

„Daj popi lozu ili dvije. Konjak ili dva i opusti se. Sve će doći na svoje mjesto.“

„Ali još uvijek mi se to ne sviđa i to ne razumijem“

I kao što kažem i dalje to ne razumijem. Ne ulaze mi u uši te pjesme. One nekadašnje narodne pjesme, kao: „Dotak'o sam dno života“, „Mali mrav“, „Umoran sam od života“, „Prokleta je Amerika“, „I tebe sam sit kafano“, „Jedan dan života“, „Najljepša si kad se smeješ“ i

„Pozdravi je pozdravi“, još bi nekako i prošle, ali ovo sada novo i moderno kod mene ne prolazi. Pa nisam ja ni desničar, a ni vjernik, jer naime desničari i vjernici su najveći ljubitelji cajki i turbofolka. Nemam ja za to glazbenih afiniteta i vjerojatno sam ostario. Ili sam ja konzerva ili mi je ta glazba daleka ili sam u međuvremenu izgradio ukus ili imam ukusa. I ne želim nikome braniti što će slušati, neka svatko sluša što hoće. Dosta je bilo zabrana u mom životu. Neću ja glorificirat rock, a sotonizirati narodnu glazbu i turbo folk. Neka svatko sluša što voli. Pa ne mogu ja utjecati na nečiji emocionalni, kognitivni i socijalni svijet. Ne mogu ja utjecati na nečiju osobnost i glazbene preferencije.

Netko na to kaže da je to naše duhovno i mentalno blago ili stanje nacije, jer navodno 60 % i više desničara to voli i prakticira, 50 % vjernika to voli i 40 % ljevičara. Ako uz to dodamo naše mafijaše, kriminalce i zlatnu mladež gdje su nam onda granice i gdje nam je onda kraj. Svi na ovim prostorima traže svoj ispušni ventil, a za turbo folk kažu da to najbolje nudi. I može se reći da je to duh naše nacije i mentalitet ljudi. Naši ljudi se raspamete na pjesmu „Marakana“ i to ti je. To je naš mainsream, ako ćemo po stranski, ali kuda ćemo sa onim nacionalističkim u nama? Naime, naši nacionalisti i branitelji imaju odbojan stav prema cajkama, narodnjacima i prema turbo folku. Oni još uvijek krvare za nas, oni se još uvijek bore za nas, ali ponekad i oni to u tajnosti ili u javnosti rado poslušaju.

Sve je tu u pitanju da li to netko osuđuje ili ne osuđuje, jeli netko kaže da je to seljački ili nije. Ali kad dođe vikend naš čovjek traži nekakav ispušni ventil ili nešto za umorno tijelo, još umornije srce i još umorniju dušu i nalazi sve to u turbo folku. Spušta svoje umjetničke kriterije, prestaje biti kritičar, zatomi svoje osjetilo ukusa za glazbu i pije i trese se uz cajke i turbo glazbu. I predaju svoja osjetila okusa za glazbu. Predaju se toj epici, lirici i drami. Predaju se toj poštasti, toj epidemiji i toj bolesti. Ne slušaju tamburice, popijevke, klape, reru, gangu ili sevdah, nego nekakvo kulturološko smeće zvano cajke ili turbo folk. Pa tako nakon crkvene

mise, naš čovjek skrene ili navrati u svoj omiljeni narodnjački klub. I da ne duljim, našao se ja sa Perom i on me pita:

„Voliš li ti još uvijek onu tvoju američku glazbu. Voliš li ti američki blues? Što ti ustvari slušaš? Što ti slušaš u svoje slobodno vrijeme?“

„Naravno da ne slušam cajke i turbo folk. Naravno da se uz to ne raspametim. Naravno da ne kažem:

„Gdje me nađe?“

„Pa što onda slušaš?“

„Ja sam ti tradicionalist. Što sam nekad slušao, to slušam i sada.“

„Da, a što je to?“

„Slušam The Allman Brothers Band, Jima Hendrixa, The Doorse, The Grateful Dead i Steve Ray Vaughana.“

„I ništa drugo?“

„Ponekad poslušam ponešto drugo.“

„Slušaš li Bob Dylana, Neal Younga, Springsteena, Van Morrisona ili Velvet Underground?“

„Ponekad poslušam Bob Dylana i Neal Younga. Radije poslušam klasiku. To mi je nekako prikladnije i više mi se sviđa.“

„Što slušaš od klasike?“

„Što mi se otvori na Youtubu, na primjer Šostakovičev II valcer, Handlova Sarabandu, Mendessonov koncert u E molu ili nešto od Beethovena ili Prokofjeva.“

„I samo to?“

„Nekad slušam progresivnu glazbu. To su ti oni koji sviraju na dugačko i na široko. Nektar, Camil, King Crimson, stari Genesisi, Eloy i mnogi drugi. Brige me jesu li buntovnici s razlogom ili su buntovnici bez razloga. Jesu li oni koji bježe od stvarnosti ili su oni za stvarnost samu.“

„Znaš li da je nedavno umro Gregg Almmann?“

„Eto to ti kažem. Ni mi nismo vječni i nama se bliži kraj, ali prije kraja bih posjetio grad Savannah u Georgiji, gdje se on rodio. On je jedan od onih koji su promijenili povijest glazbe. Ne smatram „Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band“ baš nekom pločom koja je promijenila povijest glazbe, ali The Allman Brothers Band to smatram. I smatram da je 1967. godina, hippy pokret i Woodstock mnogo učinili za rock glazbu.“

„A Pink Floyd?“

„Ja sam više volio Genesis i njihove albume „Foxtrott“, „Nursery Cryme“, „Live“ iz 1973. godine, „The Lamb Lies Down on Broadway“ i „Selling England by the Pound.“

A možda bih pored svega toga i ja zacičao, širio ruke i zanosno podvrisnuo, samo ne nalazim razloge za to. Ne nalazim razlog za moje mračne užitke i ispušne ventile, nezaposlen sam, nitko mi ne odgovara na moj zahtjev za prijevremenom mirovinom, nitko mi ne daje socijalnu pomoć i ne znam što ću sa sobom i sa mojim nekretninama koje ne mogu prodati, a koje su razlog zašto ništa ne primam. Možda, kada bih dobivao normalnu mirovinu, možda bih tada bio licemjer i javno govorio protiv turbo folka, a tajno ga prakticirao. Možda bih tada turbo folk bila i moja tajna strast. Možda bi tada on bio moj svjetonazor. S jedne strane bih bio deklarirani katolik, nacionalni vjernik, a s druge strane bih bio ljubitelj cajki i turbo folka. Zalagao bih se za predbračnu čistoću, držao bih do deset Božjih zapovijedi, bio bih protiv abortusa i Istanbulske konvencije, a s druge strane bih slušao narodnjake i turbo folk.

Kažu da narodnjake ili novokomponiranu narodnu glazbu slušaju i uživaju u tome starije generacije, a turbo folk i cajke one mlađe, pa se i oko toga moram odlučiti. Volimo li turbo folk ili narodnjake? Ipak meni ne treba takav ispušni ventil, ne trebaju meni pjesme s banalnim riječima i nemam ja srce i dušu za to. Jednostavno to ne razumijem i jednostavno me to ne privlači. Nije to za mene nikakvo

zabranjeno voće. Nije to za mene nikakva sramota. Ja sam cijepljen na sve to. Meni inače više ne odgovaraju riječi i tekstovi:

„Gdje baš mene crnog nađe, da ti zdravu pamet solim,
i potopim tvoje lađe kad ti noćas ne odolim.“

Prerastao sam ja to.

I valjda zbog svega toga imam želju ići u Ameriku. Želim vidjeti rodni dom mojih glazbenih junaka: Jima Hendrixa, Jima Morrisona i Gregg Allmana. Briga me za domaće grupe i rock junake. Briga me za Parni valjak, Prljavo kazalište, Azru, Bijelo dugme, Indexe, Smak, Yu grupu, Riblju čorbu i Ekaterinu veliku. Briga me za punk i punk glazbu. Nekad sam nešto od toga volio, ali sada više ništa. Više mi to nije pogonsko gorivo. Pivo može, rakija može, ali rock & roll može u manjim količinama i to strani rock & roll. Neću ja ići u rodni grad Michaela Jacksona i neću tamo plesati u ritmu Thrillera. Ja samo želim odati počast Jimu Hendrixu, Jimu Morrisonu i Greggu Allmanu.

Neću se ja baviti njihovim umiranjem i preranim usmrćivanjem. Nemam ja vremena za to. Neću se ja baviti time jesu li oni bili žrtve lijekova ili droga. Jesu li umrli zbog predoziranja heroinom, LSD-om ili barbituratom? Ili su pili Lorazepam, Valium, Xanax ili lijekove za spavanje? Jesu li izgledali izgubljeno i neraspoloženo? Jesu li se mogli kontrolirati ili nisu? Pa i drugi ljudi umiru od posljedica lijekova i droge i nikome ništa. Dođe mrtvozornik i konstatira prestanak nečijeg života ili smrt. I drugi ljudi su ovisnici o lijekovima i drogama, i drugi ljudi umiru, ali oni nisu važni. Važni su samo ovi poznati i priznati. I naše bolesnike koji boluju od PTSP-a liječe raznim lijekovima i ovi nakon kraćeg vremena umiru kao muhe. Takva im je valjda sudbina, netko će reći ili nitko neće ništa reći.

POGLAVLJE 11

Ali da se zanosim odlaskom u Ameriku, zanosim se. Bez obzira na sve, to me još i dalje privlači. I ako jednom odem, vratiti se neću. Prodat ću dušu zbog prokletog novca, iako ni u Americi baš nema novaca i tamo ima sirotinje koliko hoćeš. Tamo su gotovo svi Crnci siromašni, pesimistični i obespravljeni. Tamo su gotovo svi Hispanoamerikanci siromašni ili na rubu siromaštva. Briga me što netko Ameriku proklinje i smatra je izvorom kapitalističkog sna ili zla, briga me što netko ne voli njihovog predsjednika Donalda Trumpa i njegovu ženu, Slovenku, Melaniju. Odlučio sam, ja ću se od svega toga izdići. Izaći ću ja iz tog vrzinog kola žrtava i ubojica. Prepustit ću se svom misticizmu i poganskom okultizmu. Briga me za američki visoki standard, za njihovu krvoločnost i zato što oni nemaju srca prema nama ostalima. I što tamo žive sinovi i kćeri tame, a ne svjetlosti. Što i oni žive u svom svijetu laži i obmane.

Stoga ću se ja odreći naših etabliranih institucija, među ostalim Crkve i zvanične religije i preći ću na svoj ateizam. Svoj život ću podrediti prirodi, magiji i skrivenoj energiji. Svoj mozak ću ugasiti prema tom novom konzumerizmu, prema kapitalizmu, neoliberalizmu i potrošačkom društvu. I ja ću pronaći svoju životnu ljepotu, svoju paralelnu stvarnost i ja ću naći i pronaći ono što ću slaviti. I brige me za vojne intervencije u Iraku, Siriji, Libiji i Iranu. I ja ću stvoriti svoju komunu u kojoj ću sretno, slobodno i zadovoljno živjeti. I ja ću stvoriti svoj svjetonazor. Biti ću slobodan u ljubavi i seksu. Prepustit ću se slikanju cvjetnih aranžmana i pejzaža žarkih boja i prakticirat ću pravdu, toleranciju, nenasilje i sotonizam. Ja još i dalje i bez obzira na sve želim čuti pjesmu „Hotel Californija“. Želim da mi netko otpjeva i odsvira „Hotel Californiju“. Želim još jednom čuti:

*Na mračnom pustinjskom autoputu, hladan vjetar u mojoj kosi,
Topli miris pupoljaka marihuane, diže se kroz zrak,
Malo dalje ispred, vidio sam trepćuće svjetlo.*

*Glava mi je postala teška i vid mi se zamutio,
Morao sam stati da prenoćim, ona je stajala tamo na ulazu,
Čuo sam misionarsko zvono, i mislio sam u sebi:
„Ovo bi mogao biti raj, a mogao bi biti i pakao.”
Žena je svijećom osvijetlila i pokazala mi put.
Čuo sam zvukove dolje niz hodnik, učinilo mi se da kaže:
Dobro došao u „Hotel Californiju, tako divno mjesto.
Tako divno lice. Ima mnogo soba u „Hotelu Californija”.
U svako doba godine, možeš ih naći ovdje.
Nju zanima samo moć i lova, imala je Mercedes Benz.
Imala je puno lijepih momaka, koje je zvala prijateljima.
Koji plešu u dvorištu, uz slatki ljetni znoj,
neki plešu da se podsjetite, neki plešu da zaborave.
Pa sam pozvao glavnog konobara: „Molim vas donesite mi vino”,
On je rekao: „Nismo imali to piće još od 1968.”
I još uvijek su se glasovi čuli iz daleka, probude te usred noći.
Samo da bi čuo kako kažu:
Dobro došao u „Hotel Californiu”, tako divno mjesto.
Tako divno lice. Oni se provode u „Hotelu California”,
kakvo lijepo iznenađenje, ponesi svoje alibije.
Ogledalo je na plafonu, šampanjac je u ledu.
I ona je rekla: „Mi smo ovdje zarobljenici, našeg vlastitog izuma”,
I u glavnoj dvorani okupili smo se na gozbi.
Ubadali su sa čeličnim noževima, ali jednostavno, nisu mogli ubiti
zvijer.
Posljednje čega se sjećam, bježao sam prema vratima,*

Morao sam naći put nazad, do mjesta gdje sam prije bio.

„Opusti se“, rekao je noćni čuvar, „Mi smo ovdje da te primimo.

Možeš se odjaviti kad god želiš, ali ne možeš otići.“

I sada ti to možeš analizirati koliko hoćeš. Možeš iznositi osobne stavove, nečije tuđe stavove, možeš iznositi najgnjusnije političke istine ili laži i možeš promovirati lijeve i desne ideje, politike i svjetonazore. Ali ljudi kažu da se moraš pridržavati i moraš poštivati pozitivne zakonske propise Republike Hrvatske. Možeš propovijedati svoj povijesni revizionizam kakav on god bio i kakav god on izgledao, ali samo do određene mjere. Možeš propovijedati o pobačaju, o tome prihvaćaš li ga ili ga ne prihvaćaš. Možeš pričati za i protiv Istanbulske i Kazahstanske konvencije. Možeš pričati o omiljenoj temi naših novinara, o spolnom odgoju ili o pedofiliji.

Možeš pronalaziti značenja kakva želiš, ili ti to možeš jednostavno prihvatiti. To je valjda u skladu sa generacijom djece cvijeća ili sa djecom globalizacije, rata, agresije i konzumerizma. Jer kažu da su s generacije cvijeća odavno otpale sve latice i da od njih nije ništa ostalo. Nestala je od njih ezoterija i psihodelija jer odali smo se kultu potrošnje i konzumerizma. Kažu da se na Broadwayu ponovo daje „Kosa“, ali što to vrijedi kada je pravilno ne slušamo i ne primjenjujemo. Možemo mi protestirati protiv bilo čega, možemo mi nositi, koliko god hoćemo našu parku ili naš znak mira, ali mi bi se najradije borili za pravedniju podjelu gospodarskog kolača, nego postali hippy ili dijete cvijeća. Nikako da to otkrijemo u sebi i damo tome potrebno značenje. Zato pitam Joa:

„Znaš li ti da je prošlo 50 godina od Ljeta ljubavi, od Woodstocka, od hippy pokreta i od Djece cvijeća? Znaš li da je prošlo 50 godina od naše mladosti? Mi smo sada postali zaboravni starci i stare prdonje.“

„To je nekad bilo, sada se spominjalo. Neki ljudi žele nam prenijeti feeling onog vremena, žele nam prenijeti ondašnje vrijednosti i što je bilo važno u ono vrijeme. Samo nama to ništa ne znači, nas su pobijedili djeca nasilja, djeca profita, djeca konzumerizma, agresije,

anarhije i rata. Oni su zavládali našim osjećajima, našim mislima i našim životima. Kažu da je pogan narod kome nijedna generacija nije prošla bez rata, a mi stalno ratujemo. Sada smo u ratu sa Iranom, Arapima, Rusima i Kinezima, sa cijelim svijetom.“

„I kod nas je isto tako. održavaju se nekakvi imbecilni običaji. Ja sam u svemu tome do sada uspješno plivao, nisam se dao, a onda sam od toga odustao. Postao sam nezaposlen i bez primanja i sada mi je važno ono od prije 50 godina.“

„Djeca rata, potrošačkog društva i globalnog svijeta stalno uzvraćaju svoje neumoljive udarce djeci cvijeća. Uopće nema nikoga tko bi branio djecu cvijeća. Nema više podjele na prosvijećene i neprosvijećene. Nema više bratstva među ljudima. Nema više nasilja. Nema onoga tko bi odbacio materijalistički sustav vrijednosti, nema onoga tko želi spoznati sebe i druge, nema onoga tko bi napustio svoje radno mjesto i otišao živjeti sa istomišljenicima. Nema onoga tko bi rekao: „Vodite ljubav, a ne rat.“ Nema onoga tko nosi dugu kosu ukrašenu cvijećem i traku na čelu.“

„I nema nikoga tko bi nam pričao o socijalnom, gospodarskom, političkom i seksualnom oslobođenju. Nema nikoga tko bi nam organizirao rock festivale u Montereyu, Woodstocku i u Wightu. Svi su se od toga umorili. Svi su to ostavili u ropotarnici povijesti. Sada je to organizirani biznis, gotovo kao organizirani kriminal i korupcija. Nema više takvih ideala.“

„I to je naša politička i gospodarska realnost. Izgleda da smo se uozbiljili i postali smo realisti. Moramo zarađivati za život. Sve se komercijaliziralo, pa su tako nestali i taj naš hippy pokret i ta naša djeca cvijeća.“

Ponekad ćemo poslušati The Allman Brothers Band i njihov „Rambling man“, ponekad ćemo poslušati Lynard Skynard i njihov „Sweet Home Alabama“, a ponekad Bruce Springsteena i njegov „Born in the USA“, ali sada imamo druge zabave, na primjer pjesmu Eurovizije. Ja ni to baš ne razumijem. Za mene to nije nikakav glazbeni spektakl i ja ne razumijem pobjedničku pjesmu na Euroviziji.

Kažem za nju niti je razumiješ, a niti se ima što razumjeti. Tako je napisana, ni sebi ni svom, nerazumljivo. Ni pas s maslom to ne bi polizao, jer netko tebi govori nerazumljivim jezikom i uz put ti kokodače. I što tu ima atraktivno i zanimljivo? Nema ništa.

Ovdje u pjesmi Hotel California je barem sve jasno. Voziš se autocestom i to je tvoj simbol slobode i nesputanosti, a ti si psihički i fizički slobodan. Gotovo kao neki hippy ili kao dijete cvjeća. No nešto te ipak mami, pa ne odustaješ. Ne znaš je li put u pakao popločen dobrim namjerama ili nije. Pa te stoga mami tvoja želja za bogaćenjem i moraš proći kroz vrata koja ti se otvaraju. Moraš proći i preći iz jednog svijeta u drugi, iz raja u pakao ili iz pakla u raj, kako se uzme. Nitko to nije definirao. I zato moraš zapaliti svoju svijeću i dolaziš tamo gdje dolaziš, pred vrata Hotela California. U najbolje i najsavršenije mjesto u Americi. Gdje ima soba i za tebe. Gdje ima soba za sve. Gdje ima draguljarnica Tiffany i gdje ima Mercedesa. Gdje ima svega što ti je srcu milo i drago.

I tu možeš plesati do mile volje, da se nečeg sjetiš ili da nešto zaboraviš. I onda tražiš vino, a oni ga nemaju još od 1969. godine ili od Woodstocka, no tu ima stropnih zrcala i ružičastog šampanjca. No tebi je svega dosta i tražiš svoja vrata i želiš otići. Čuvar ti kaže da se opustiš, da je teško zauvijek otići. Da je teško napustiti svoj život. I tada ti shvaćaš, da si negdje ušao, odakle se ne odlazi i ne izlazi. Gotovo kao naš život. Netko je uzeo za pravo odlučiti u naše ime i doveo nas je u ovu situaciju, bijede, nezaposlenosti i siromaštva. I ni u snovima više ne možeš pobjeći u Ameriku i imati svoj američki san. Taj američki san je za neke druge ljude. Tebi ostaje tvoja bespomoćnost, tvoj gubitak iluzija i tvoj pesimizam. I nemaš novaca da pomogneš svom starom prijatelju, da se odlučiš za poduzetništvo i kreneš poduzetničkim vodama.

I to nam je valjda sudbina. Tako je, kako je. Nikako da se odrekemo te naše korupcije, tog našeg kriminala i tog našeg kriminalnog naslijeđa. To je naš circulus vitiosus ili začarani krug. Svatko želi iscijediti što više novca iz društva. To je valjda nekakva kapitalistička zakonitost. To je ta nova paradigma, nova sofisticiranost i ta nova

kapitalistička pohlepa. Nema tu nikakve pravne države, zakona i političke volje. Ti od drveća ne vidiš šumu, ili nam to naši manipulatori i demagozi ne daju. Slijep si pored svojih vlastitih očiju. I ništa ti ne znače niže cijene, ne trebaju ti takve nuspojave, ništa ti ne znači ako netko sreže troškove, ti mu ne vjeruješ. Imaš takvu prirodu. Nepovjerljiv si. Ne vidiš i ne vjeruješ ni u kakvu perspektivu.

Jer ili si neizmjereno bogat ili si neizmjereno siromašan. Nema ti druge. Nekad je rukovoditelj zarađivao 20 puta više od prosječnog radnika, a danas on zarađuje 1.000 puta više i nikome ništa. To je neopravdano, nepravedno i patološki i ne može vječno trajati. Sve će to jednog dana završiti nasiljem i revolucijom. Valjda kada se stvori društvena svijest i kada se stvori potreban kritični trenutak. Nema više zarade prema zasluzi, poduzetnik ti da onoliko koliko ti je potrebno da preživiš, a ti se s time pomiriš ili ne pomiriš, pa odlaziš glavom bez obzira i u inozemstvo. Ne možeš na duže vrijeme tako funkcionirati i izdržati tu patologiju, tu ovisnost o tom poduzetniku i te i takve društvene odnose. Zato valjda ti naši poslovi ne traju duže od 10 godina. Sve ima svoj uzlet, svoju razradu i svoj kraj.

I nema u svemu tome ni malo filozofije, a kažu da je filozofija ljubav prema mudrosti. Nema u njoj mističizma i mitologije. Sve je tu egzaktno, realno i suhoparno. Ali sve je tu kod nas pod uplivom i djelovanjem bankara i bjelosvjetskih hohštaplera. Ali ni njima ponekad ne ide, ponekad i oni imaju dobre namjere, pa im se dogodi Murphyjev zakon, ni ne znam sad koji, ali neki se dogodi. Međutim, svi nešto presipaju iz šupljeg u prazno bez razloga. Nema razložnih argumenata i rješenja općih problema. Naš život je sarkazam i događaju nam se Murphijevi zakoni, kao:

„Napokon smo uštedjeli za novi auto, ali smo dobili otkaz.“

„Sve što može ili je moglo ili će moći poći krivo, krenut će krivo u isto vrijeme.“

„Nikad nije toliko loše, da ne bi moglo biti gore.“

Ali problem je da se mi ničega ne držimo. Nemamo mi ni strategiju, a ni koncepciju. Mi samo pričamo o strukturnim promjenama i reformama, ali nismo spremni ništa mijenjati. I sve ostavljamo po starom. Kad se naučimo ponašati po nekim pravilima, ona se mijenjaju. To nam je naša borba i taj naš neoliberalizam dao. Ništa nije stalno ili konstantno. A mi bi da se ništa ne mijenja, da sve, kao u socijalizmu, bude zacementirano. Inače to stvara i potiče našu paranoju. Imamo ono što ne želimo, a ne možemo dobiti ono, što želimo. I uvijek smo u raskoraku naših želja, naših potreba i onog što imamo. Nikako da nađemo svoje svjetlo na kraju tunela, a sve što trebamo je protuzakonito i nemoralno.

I zato kažem da nijedna naša akcija ne završava bez kobnih posljedica po nas. I ako bih se odlučio za kupnju tog Joovog stroja već naslućujem posljedice. Samo bih privukao lihware, kriminalce i reketaše k sebi. Oni se u posljednje vrijeme bave sortiranjem, recikliranjem i odlaganjem otpada, a ti svoj otpad trebaš dati reciklirati i to pod visoku cijenu. Inače, ti stiže nekakva inspekcija i nekakvi izmišljeni porezi i računi. Nekakav ZAMP i nekakva visoka kazna ili ti netko sprema tvoju luđačku košulju, tvoju financijsku propast, tvoju financijsku blokadu i tvoju financijsku kataklizmu. I ti se onda odlučuješ staviti ključ u bravu svog poduzetništva i svoje poduzetničke karijere.

Više ne možeš igrati taj teatar apsurd. Netko ti nudi 50.000 kuna poticajnih sredstava za tvoje samozapošljavanje, ali ti ih netko i ukida, jer ti ne zadovoljavaš potrebne uvjete. Jer se od tebe traži nekakvo zbrinjavanje otpada, a to rade kriminalci i onda odmah stupaš pod njihove ralje i pod njihov nadzor. Najgore je u svemu tome što oni znaju nelegalno istovariti tvoj komunalni otpad tko zna gdje, netko to otkrije, pa te sastavi nekakva inspekcija. Ustvari, najgore je kad nekakvi uhljebi govore da ovdje kod nas teče med i mlijeko. Da mi svakim danom ne nazadujemo i tonemo dolje. Da smo mi crna rupa beznađa. Da kod nas nije svakim danom gore, besperspektivnije i negativnije. I od tebe se traže stalno nekakve

dozvole i licence. I stalno se donose novi zakoni i novi nameti s njima.

Stalno ti netko iz navodne javne uprave opsesivno nameće svoja mišljenja, svoje monologe, svoje stavove i svoje ponašanje. Stalno bi te netko kontrolirao, a ako bi se ti tome suprotstavio, odmah je tu svađa i konflikt. Oni bi da i dalje za njih i teče med i mlijeko, ali da za nas nikako ne teče, nego tuga i jad. Stoga se pokušavam osloboditi tiranije njihovog nametnutog mišljenja, njihove autoritarnosti, njihovog apsolutizma, njihove netolerantnosti, njihovih mana, njihove isključivosti i neuvažavanja našeg mišljenja. Ali što više činim, to sam više opterećen, to sam više uznemiren, to sam socijalno izoliraniji, to sam osamljeniji, to sam nefunkcionalniji i od društva otuđeniji. To sam sve više kao nekakav šalterski radnik koji drži do sebe, do svojih prava i koji je u stalnom i trajnom sukobu sa onima koji čekaju u redu. Tako da i sam, pod utjecajem svega, postajem isključiv. Ne inatim se s nikim, nemam problem s teorijom zavjere, ali sam sve više isključiv.

Namećem svoje mišljenje, ne uvažavam tuđa mišljenja, iskazujem svoj autoritet i apsolutizam. I to je danak tom našem neoliberalnom društvu i toj našoj demokraciji. To smo valjda naučili od stranke na vlasti i tih njihovih apologeta. Naime, učiš samo ono negativno i nikako se ne držiš zlatne sredine. I sve ti je na principu ili-ili. Ili si uz nekoga, ili si protiv toga. A ja sam sada protiv Joa, protiv Detroita, protiv njihove automobilske industrije, protiv njihove gospodarske politike i protiv cijele Amerike. Što ćeš kad sam isključiv i želim biti u pravu po svaku cijenu. Nikog i ništa ne propitujem. Ne tražim rješenja. Ne propitkujem se. Moja istina je apsolutna i pripada samo meni. Samouvjeren sam, ne osjećam nikakav strah i ne sumnjam u svoja uvjerenja. Dosljedan sam i principijelan. Zatvorenog sam uma. Briga me za sve. Ne želim ništa riskirati. Nisam tolerantan i ne želim to postati.

POGLAVLJE 12

Dear Joe,

Naravno da uz cajke i turbo folk glazbu idu i ostale naše mane, poroci, nedostaci i grijesi. Naime, mi se uopće ne stidimo naše tranzicije, naše privatizacije, naše pretvorbe i nekažnjenog nasilja i otimačine. Sve je to bilo u redu i ispravno, i nitko nema zamjerki. Kao što nitko nema ništa protiv visokih državnih troškova, režija, poreza, nameta, prireza, što nitko nema ništa protiv što skupo plaća misu, blagoslov kuće, vjenčanje, sprovod, krizmu, krštenje, pričest. Što ostavlja u crkvi lemozine i milodare. Sve bi to trebalo biti besplatno, ali nije besplatno. Jer nitko ne želi biti kukolj u žitu, pa plaća li ga plaća. A ja jednostavno nemam, ne radim, nezaposlen sam i ništa ne dobivam. A računi stižu, režije stižu, svećenik me redovito obilazi i sve to treba platiti. Nitko te pita odakle? A ja jednostavno nemam.

Inače, to je tako jer mi vrlina baš i nemamo ili ja nisam upoznat s njima. Jedan od tih naših grijehova i poroka je taj što se želimo obogatiti i to odmah ili sada, a kako ćemo to učiniti? Više nitko normalan ne vjeruje u financijske piramide, iako ima i onih koji trguju bitcoinom i kripto valutama. Naš čovjek se stoga odlučuje krenuti u pljačku, ili dizanje bankomata u zrak. I kud će drugdje naš čovjek nego u pljačku banke ili kladionice. Tamo ima novaca. Ako budeš toliko navaljivao, obećavam ti da ću i ja krenuti u pljačku banke, pa kad je opljačkam, a ne otkrij u me, možda onda kupim i taj tvoj stroj. Prije to ne mogu. Nemam financijske uvjete ni za što, pa ni za kupnju tog tvog stroja.

Što ćeš kad mi je sudbina živjeti na brdovitom Balkanu. A za nas kažu da smo uljezi u tu našu Europsku kuću. Primili su nas i požalili. No, mi imamo jedan od najmanjih BDP-a u Europi i jedni smo od najsiromašnijih u Europi. A koji su razlozi za to? Naša tranzicija, naše uništavanje gospodarstva i industrije, naša privatizacija, grabež društvene imovine i naša pretvorba. Netko govori o našem dugogodišnjem robovanju Turcima, našem kriminalu, našim tradicijama i našem ognjištarenju i naravno našem socijalizmu. Ja bih

radije govorio o tom našem kradljivom i grabežnom kapitalizmu. No, ne zna se što je bilo gore od drugoga. Sve je imalo pomalo ili poviše utjecaja, da smo takvi zaostali i da smo nerazvijeni. I kažu da nam je 350.000 građana u blokadi i dugu od 50 milijardi kuna, ako se doda one koji nisu prijavljeni, radi se o više od 10 % stanovništva ili 30 % stanovništva. Također nam je blokirano preko 25.000 tvrtki, a javni dug nam je dosegnuo 85 % BDP.

Onda ne čudi što ljudi odlučuju raznijeti bankomate. Naime, kod nas krađu političari, krađu tajkuni i krađe vlada. Tito je nekad krao, ali je i nama dao. Ovi sada krađu, ali nama ne dadu, krađa je na sve strane. Pa zašto to ne bi učinili i mi stoka sitnog zuba ili mali lopovi. I to je valjda neki vid demokracije, to je neki vid preživljavanja i našeg teškog života. To je ta naša borba protiv banaka, a ponekad se nešto od toga i zaradi i ušićari. Istina je da se mi s time skačemo u stomak, da žudimo da nas netko uhiti, zatvori i kazni, ali što ćemo kad za drugo ne znamo. Mi smo nevoljnici i od sustava i od Boga, ali i od naših vlastodržaca. I što da radimo kad nas ovi na vlasti sramote i zbunjuju, kada su nesposobni i nepošteni i donose zakone koje ne razumijemo.

Pa se zbog toga naš standard strmoglavljuje, vladaju nestašice i neimaština, a mi smo nezaposleni. I zato se gospodarski ne oporavljamo, zato ne privlačimo investitore, ulagače i investicije. Kažu da je kod nas pogoršana prosječna efikasnost ulaganja, i ako smo u čemu neefikasni, onda smo u tome. A jesu li tome krivi naši porezi, pravna nesigurnost, antipoduzetnička klima, naš mentalitet, naša politika i političari, ja ne znam. Naime, ja sam nekad išao od načelnika do gradonačelnika, molio ih za lokacije za investiranje, a oni nisu bili zainteresirani. I što bi se išta mijenjalo i sada je tako ako ne i gore. Od nas su investitori odustali, prekrížili nas i idu ulagati u druge zemlje. Potonuli smo što se toga tiče do krajnjih granica.

Nekad, kad se imalo, ulagalo se u autoceste, komunalnu infrastrukturu i sportske objekte. Bio je to bunar bez dna. Ili je to bilo na principu Marka Kraljevića. Naime Marko Kraljević je svoje

vino pio i dijelio sa svojim konjem Šarcem. Od tada se valjda kaže: „Pola pije, pola Šarcu daje.“

A ovi naši gospodari ni sa kime ništa ne dijele, nego prosipaju ili trpaju u svoje džepove. Ne zna se tu ni tko jaše, a ni tko je jahan, ili se zna. I umjesto financijske koristi, mi imamo financijski fijasko i bankrot. I kad to strani ulagač vidi, on od svega toga odustaje. Ne želi s nama raditi, ima loša i negativna iskustva ili s nama rade razni špekulanti, a ne pošten poduzetnički svijet.

I nikako da krenemo u te strukturne reforme i promjene. Nikako da dinamiziramo gospodarstvo. Nikako da smanjimo te naše velike poreze. Držimo se Europe i njihovih fondova. A to je također presipavanje iz šupljeg u prazno. Prvo im nešto uplatiš, onda moraš zaposliti konzultante, oni moraju pisati projekte i onda ili povučesh te svoje novce ili ih ne povučesh. A koristiš ih za nekakve beskorisne projekte. Za nekakvu „Zlatnu gredu“ i nekakav Kopački rit. Kažu da je tamo bespovratno ulupano 100 milijuna kuna, a što od toga imamo? Nikada nećemo vratiti uloženo, a imamo komarce koji nas preko ljeta maltretiraju i ne daju nam živjeti. Kažu da su kod nas prisutni i tigrasti komarci, a za njih se zna da prenose virus Ziku. Moj prijatelj je umro, a po svemu sudeći dobio je ZIKA virus. Naime, žalio se na bolove u zglobovima i teške glavobolje.

Žalio se on i na vrtoglavice, poremećaj s cirkulacijom, osjećaj ošamućenosti, na nedostatak daha, gubitak svijesti, visoku temperaturu i kočenje vrata. Ali najgora je bila nekakva viroza, meningokokna sepsa i na kraju koma. I ti se iz te kome budiš na Klinici za infektivne bolesti, jer navodno ti prilazi neki lik i kaže:

„Sad je vrijeme tvoje smrti“, a onda dođe Isus Krist i kaže: „Idi natrag.“

I tako nekoliko puta. Stanje ti se poboljša, pa pogorša. Liječnici te ponekad probude, daju ti nekakve lijekove, ali oni nemaju nikakvog efekta. Život je nepravedan, a bolest je pobijedila. A tebi je u biti loše, imaš visoku temperaturu i blagu prehladu. Često si u nesvijesti, ne znaš za sebe, ali te Bog nikako ne prima. Kao da u raj u paklu

nema mjesta, i kao da je netko neodlučan u vezi tvog odlaska i kao da se čeka da se nešto isprazni.

I zaključuješ da nad nama vlada mrak i sumrak zdrave pameti, i što će nam ti komarci. Europa ih se riješila, a mi se hvalimo da ih još imamo. A oni nas grizu, ne daju nam mira i od njih obolijevamo. Oni nam donose naš ZIKA virus. I što je još najgore, nikome ne smijemo ni reći da smo se od toga zarazili. Stoga su naši snovi uništeni, a naša vlada mulja i spašava ono, što se da ili ne da spasiti. Ja stvarno ne znam o čemu se radi jer vode nas antitalenti za dosljednu gospodarsku politiku. Ne mogu reći strategiju, jer strategije nema ni u povojima. Svi govore bez razumijevanja sadržaja. Pa je tako i meni sve nerazumljivo i mogu reći jao si ga nama. U prevelikim smo dugovima, u začaranim smo dugovima bankarskih naknada, kamata i otplate glavnice, grizu nas komarci, prenose nam ZIKU, a prihoda nema pa nema. Nema ni nekakvog suvislog financijskog plana. Kao da je sve odgođeno za neka bolja vremena koja neće nikada doći. I dalje trošimo više nego što imamo. A ne kaže li se:

„Bogu božje, a caru carevo.“

Ma što to bilo i ma što to značilo. A znači da treba slušati i uvažavati ekonomske zakone. I treba poštivati, imati razumijevanja i uvažavati našu policiju. Pogotovo što naša policija rijetko otkriva počinioca, oni su inače efikasni u naplatama prometnih prekršaja, drugo ih ne zanima i nije predmet njihove istrage. A ja bih stoga htio povikati bankarskim službenicima i službenicama:

„Ovo je pljačka! Odmah mi dajte sav novac!“

Ako se službenica ukipi, ponovo ću povikati:

„Otvaraj sef ili ću ti prosuti mozak.“

A ako službenica bude i dalje kao oduzeta, ponovit ću svoju prijetnju:

„Daj novac ili ću te upucati!“

Ako službenica ne bi poslušala ni tada i ako bude govorila:

„Što vam ovo treba. Mladi ste, vrijedni ste, a već ste skloni kriminalu, bolje odite raditi u Njemačku. Tamo ćete zaraditi novce. Uzeti ćete ove novce, riješiti ćete tekuće probleme, ali ćete završiti u zatvoru. Policija će vam ubrzo ući u trag i cijeli život ćete imati kriminalni dosje, cijeli život ćete biti kriminalac i nitkov.“

Morat ću joj reći brzo, drsko i žestoko:

„Daj novac i lezi dolje! I šuti, zaveži i začepi, babo! Crkni stara mrcino, krepaj babetino! Tko te još sluša? Osvetit ću ti se kat – tad. Kravo jedna odvratna. Vadi novce, daj pare!“

Samo ne smijem ni ja iznositi svoju sramotu na svoju ili tuđu grehotu, ne smijem biti neodgojena stoka, ponovo ću pročitati esej o odgoju Michela de Montaignea. Ne smijem ja uvećavati taj poremećeni sustav vrijednosti, taj sumrak civilizacije. Ne smijem vikati svoje psovke, da me ta stara žena ne bi tužila za duševne boli, da se žena ne bi psihijatrijski liječila od nastalih trauma, pa joj dodatno objašnjavam:

„Imam financijske probleme, trebaju mi novci i moram ih pod hitno riješiti. Ipak se radi o mojoj glavi, a ne o tvojoj.“

I onda ću preskočiti pult, a službenica će mi pokušati dati majčinski savjet i glumiti mi majku, Pokušat će me slomiti svojom sentimentalnošću i svojom ženskom logikom, pa će mi odgovoriti:.

„Trebate živjeti pošteno.“

No to me dodatno naljuti, proradi mi žuč, jetra i adrenalin, shvatim da ta stara žena nije dobra, suosjećajna, draga i puna ljubavi. Pokušava sa mnom uspostaviti nekakvu komunikaciju, odgovoriti me od mog nauma, pobuditi u meni nekakve nježne osjećaje. A ja sam znao da mi to ova žena nikad neće oprostiti, pa povičem:

„Zaveži babuskaro smrdljiva i prokleta! Otvaraj tu svoju smrdljivu blagajnu i vadi novce! I ne okreći se!“

Mislim u sebi, ako sam planirao ovu pljačku, onda sam je planirao. Ne mogu od toga svega odustati i pobjeći. Dovoljno sam zabrazdio. Ja sam sada naoružani razbojnik s kapuljačom na glavi.

Moram samo paziti da ova stara i nedokazana službenica ne uključi svoj alarm i ne dozove mi policiju. No, moram paziti i na njenu žensku histeriju i na njenu lutajuću maternicu. To je opasno, da ne može biti opasnije. Žene ako navečer ne dobiju što trebaju dobiti, budu namргоđene, neprilagođene, ljute i ne znaju se kontrolirati. One bi rado stenjale i uzdisale. Ali tko bi ovog starog akrapa, uopće dirao, brige nekoga za njenu lutajuću maternicu i histeriju, ostavit ću joj nešto novaca za vibrator, kažu da on pomaže. Ili ću joj ostaviti novac za shopping, plastičnu operaciju, masažu ili kupku. Žene i na taj način rješavaju svoje prirodne osjećaje. Naučene su na sputavanje i obuzdavanje, a neke i nisu. Nikad ne znaš nedostaje li ženi uzdisanje, stenjanje, jecanje i vrištanje od zadovoljstva i nikad ne znaš kako će one reagirati.

Njih treba kao svaku mašinu redovito servisirati, a ako je se ne servisira, onda joj treba dati genitalnu masažu da se ublaži njena histerija, da se ublaže njene erotične fantazije. Pitam se još jednom: zna li tko da li netko servisira ovog akrapa i ovu aždaju ovdje i što je ona u svom nekontroliranom stanju učiniti? Dobro da imam masku na sebi, pa ne pokazujem strah. Ja bih htio ženu ili službenicu koja je nasmiješena, sređena i dobro raspoložena. Samo ne može se birati žensko društvo i okolnosti s njima. Ako ju već netko ne seksa, onda ona treba koristiti jaki mlaz hladne vode kao terapiju za histeriju. Ako ona ni to ne čini, teško meni, jer ona pokazuje zvukove kao pokvarena ploča, a onda je sve moguće. I ja ću morati nešto poduzeti, smiriti je kako znam i umijem i omogućiti joj završetak života u neakvoj vreći na dnu mora.

No, starije žene ne znaju što čine, ne znaju se kontrolirati i u stanju su svašta nepredvidljivo učiniti. Više ih ne tuku hormoni i PMS, ali ih tuku valunzi i menopauza. Nikad neću s ženama izići na kraj i na zelenu granu. Nikad neću s njima imati mira. Takva mi je sudbina, uvijek naletim na žene s histerijom. Nekad one imaju veću, a nekad

manju histeriju, ali da je imaju, imaju je. Moje žene se unezvijere i povampire, nešto viču i nekontrolirano se ponašaju. Kažu da je najgore kad se žene ponašaju kao pokvarena ploča i kad potonu u svoju fugu. Ja se tog stanja više i ne sjećam, jer se koristim steakovima i cdeima. Ali da te moje žene imaju i osjećaju posttraumatski poremećaj, osjećaju. I dobro da sam joj utjerao strah u kosti i nekakav šok. Možda nakon svega zaboravi na tu svoju histeriju, seksualne snove i fantazije. A za mene bi ljudi mogli reći da sam posljednja osoba koja je sposobna ići u pljačku. I neka samo misle tako. Barem nisam nikome sumnjiv.

Usamljen sam, prezadužen sam, ne idem s prijateljima na čašicu razgovora, izgubljen sam, ne znam kud ću sa sobom, ali sam ovisnik o adrenalinu i idem u pljačku banke. Nadam se da će mi smanjenu ubrojjivost u tim trenucima uzeti u obzir kao olakotnu okolnost. Najvažnije od svega je to da pljačka ne završi krvavo, da nema pucnjeva, ranjenih i mrtvih. A ako treba ići na policijski poligraf ili detektor laži, ili kod nekog kriminaliste, ići ću i na poligraf i na detektor laži i kod tog kriminaliste. Pa neka mi postavljaju kaka god hoće pitanja, neka mi mjere disanje, krvni tlak, otkucaje srca i prokrvljenost, ja ću odgovarati kako znam i umijem. No ta istraživanja se ne uzimaju ili uzimaju kao relevantni dokaz na sudu. Bitno je da će već netko iz policije reći: „Policijske postrojbe će i dalje ispunjavati svoje zadaće na prostoru cijele države i kriminal će se pokušati svesti na najmanju moguću mjeru.“

Međutim, kriminal je zavladao na svakom uglu naše države, i nitko se u ovoj državi ne osjeća sigurnim. Kad naš čovjek voli pod utjecajem svog adrenalina povikati:

„Daj novce, daj pare, ovo je pljačka! Naoružan sam, isprazni blagajnu!“

Ti je jače od bilo čega. Kao ondašnje naše snalaženje. Naime, išli smo u ondašnju, socijalističku republiku Poljsku, pa smo u njoj mijenjali njemačke marke u zlote, zlote smo u Mađarskoj mijenjali u forinte i imali sam forinti koliko ti je srcu drago. Pa smo te forinte

mijenjali u ondašnje jugoslavenske dinare, a ove smo mijenjali u njemačke marke. I kad se sve, brat bratu zbroji, krenuli smo s petsto njemačkih maraka, a na kraju bi mi ostalo 1.500 ili 2.000 maraka. Kud ćeš više i kud ćeš bolje. Jednostavno, više mi i nije trebalo. Pogotovo što se onda po tvrtkama radilo za 300 ondašnjih, njemačkih maraka. Imao sam nekad i ja dosta i dovoljno. Sada više nema takvih unosnih poslova. Ja ih uopće ne pronalazim, ostario sam pa mi ništa i ne ide od ruke. Ili nema nikoga tko bi takve poslove izmislio. A Joe je neumoran i pita:

„Kad ćeš mi kupiti stroj?“

„Kad opljačkam banku ili kad postavim eksploziv ispod bankomata.“

„Kad će to biti?“

„Ne znam. Još nisam odlučio.“

Naime, teško se odlučujem za bilo što, ne napredujemo i držimo se svojih štetnih navika. Bojimo se sila zla i neakvih uroka. Nismo spremni za nove izazove, ne koristimo svoje potencijale i ne izvlačimo iz sebe ništa najbolje. Nije nam više do neakvih poslovnih uspjeha i do karijere. Ne iskorištavamo svoje prilike i sve nam je nedohvatljivo. Lijeni smo i izuzetno smo pasivni. Imamo problema sa našim boleštinama, imamo psihosomatske tegobe, povišeni šećer i tlak.

A nekada nije bilo tako. Imali smo socijalizam i kakve takve radne uvjete, kakva takva primanja, kakve takve uvjete za prijevremenu ili redovnu mirovinu. Stoga, proučavao li ja ondašnje vrijeme ili ne proučavao, isto mi se piše. Ja sam nezaposlen i bez primanja. Očajnik sam i osuđen sam da tu pljačku obavim. Kažu da je to potez očajnika, a ja jesam očajan i desperatan. Moji motivi su jasni: želim živjeti dostojno i dostojanstveno. I neću praviti kobne pogreške, neću se odavati pred videonadzorom i neću ostavljati otiske. I neću nikome predavati poruke da mi novci trebaju za operaciju djeteta, kad mi za to ne trebaju. Biti ću maskiran, brz, drzak i žestok. A novci mi trebaju

za Joa i njegov stroj, ali što se to nekoga tiče. Pa ću tako biti i grub i povikati bankarskoj službenici:

„Otvori blagajnu, legni dolje i ne okreći se!“

I uzet ću si novaca koliko budem trebao. Ništa više i ništa manje. I sve u stilu hadezeovske pljačke naše društvene imovine. Uzimaš onoliko koliko ti treba. Svatko krade i pljačka kako zna i umije. I nema tko će mi što prigovoriti. Ja se samo pridržavam načela našeg prvog predsjednika. Sve je časno i pošteno, ako imaš nekakav alibi, nekakvo opravdanje i ako te nitko ne otkrije. Briga te za godišnji proračunski manjak od dvije ili tri milijarde eura, briga te za mitomanski nacionalizam, briga te za domoljublje, briga te za tuđu grabežljivost, briga te za uništeno gospodarstvo, nezaposlenost, korupciju i kriminal. A ako me netko pita zašto to činim, zašto se ne bavim poštenim radom, reći ću mu reći da ja glumim poslovnog čovjeka i poduzetnika na hrvatski način. A ako se taj ne bude dao otjerati, reći ću mu da mrzi našeg prvog predsjednika i režim koji je ovaj uspostavio.

„A što ako netko u vezi pretvorbe i organizirane pljačke kaže da zastare neće i ne bi trebalo biti? Da se nekoga, kao žrtvenog janjca, treba retroaktivno kazniti. Ima nas svakakvih, a neki su pravdoljubivi i istinoljubivi. Što ako se nekome probudi nečista savjest? Netko može reći da se novi marifetluci više ne smiju činiti, a stare treba sankcionirati?“

„To su priče za malu djecu i neupućene. HDZ neće dozvoliti napad na sebe, pa nisu oni zločinačka organizacija ili oni tako tvrde. Uvijek će se netko naći tko će tvrditi da se tu nešto radi protiv našeg prvog predsjednika, a on je čist i besprijekoran i mnogi drže do njega. Uvijek će netko nekome odgovoriti da se tu radi o neopravdanoj mržnji, nekakvom revanšizmu i da treba zaboraviti stare ratove i stare borbe. Da treba učiniti pomirbu, sve zaboraviti i sve staviti ad acta. Sve se činilo iz ondašnjeg neznanja, a ne iz nekakvog koristoljublja.“

„E, vidiš to su priče za malu djecu. Nismo mi toliko naivni, ili jesmo?“

„Treba nekoga kazniti, da bi društvo doživjelo svoju očekivanu ili neočekivanu katarzu i da bi se vratila vjera u pošten rad, pravdu i poštenje. No nikoga nema tko će progoniti krivce za takvo stanje, tko će se zauzdati za našu pravdu i vratiti nam izgubljeno povjerenje i dostojanstvo.“

„Trebamo se obračunati s kriminalom, s našim bankama, s lažnim tajkunima i lažnim tehnomenadžerima, osposobiti pravosuđe, dati mu da profunkcionira i da diše, srušiti ove nesposobne političare i dovesti vizionare na vlast. Tek kada to učinimo, biti ćemo slobodni, tek tada će nam krenuti.“

Samo to nije lako. I pitanje je imamo li snage za to? Dosta nam je parola da trebamo pokrenuti gospodarstvo, a bez ikakvih efekata i učinaka. To su samo prazne priče na papiru ili u zraku, to su naše kule u zraku, a to gasi naše neurone u mozgu i stvara naš stari, ušančeni i nefunkcionalni mozak. Još ako imamo staru dušu, onda smo stvarno nadrapali, a najčešće je imamo. Zaboravio sam reći da nam oduvijek netko krši naša osnovna ljudska prava, a organizacije za zaštitu ljudskih prava to ne uvažavaju. Mi navodno živimo u neoliberalnoj demokraciji, barem je tako zovu oni na vlasti, ali u stvarnosti mi živimo u diktaturi i imamo diktatora. Naše stanje je alarmantno.

Jer Amnesty International i State Department govori da kod nas postoji stalno i trajno kršenje ljudskih prava, govor mržnje, nacionalizam, šovinizam, antisemitizam, nepotizam, socijalna, rasna i etnička diskriminacija. Navodno to sve činimo prema našim etničkim manjinama, ženama, LGBT zajednici, izbjeglicama, tražiteljima azila i seksualnim manjinama. I nismo ratificirali Konvenciju Vijeća Europe o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama ili Istanbulsku konvenciju. I isti ti nam zamjeraju pretrpanost zatvora i sporo pravosuđe. Ne može se kod nas ništa riješiti u 6 mjeseci ili godinu dana, kod nas to traje 10 ili 15 godina i nema rješenja. I još se kaže da kod nas ima preko pola milijuna neriješenih slučajeva, a da udruge za ljudska prava ništa ne rade ili rade jako

malo. I još nam zamjeraju da nismo riješili korupciju i kriminal u našim redovima.

Međutim, nismo mi najgori, nismo mi dno dna, iako neki kažu jesmo i da smo zemlja popova, lažnih tajkuna, sjecikesa i lopova. Kažu da su od nas gori Rusija, Kina, Iran, Sjeverna Koreja i Kuba. Sve američki protivnici, neprijatelji i suparnici. Sve oni koji imaju autoritarne političke sustave, koji ograničavaju političke slobode i slobodu govora i okupljanja, diskriminiraju manjine i guše civilne udruge. Valjda se i mi u dokolici možemo s njima poređivati i uspoređivati, valjda i mi imamo konja za utrku. Valjda ne moramo glumiti zahvalnost našim vlastodršcima i poslodavcima. Valjda se ne moramo onesvješćivati od umora na našem poslu koji nam ovi daju. A kada tražimo našu plaću, dobijemo 2.500 kuna ili ih ne dobijemo. To nam je naša borba dala, da imamo ili nemamo Tita za maršala.

Nad nama vladaju oni koji gledaju svoju korist, koji su sebični i egoisti. Kažu da je takav kapitalizam i kapitalisti, patološko društvo najgorih psihopata i da smo iz normalne patologije skrenuli u patološku normalnost. Da nam je sve patološko, ovisno i bolesno postalo normalno. Stoga, neartikulirano na stadionima vičemo ustaške povike, dodvoravamo se ustaštvu, razbijamo ćirilične ploče, zastrašujemo Rome, Srbe, LGBT zajednicu i naše žene. I nema nam u društvu kriterija i standarda, svatko i nitko nam može biti ministar i saborski zastupnik. I donositi tko zna kakve zakone. Jer sustav nam nepravilno i nefunkcionalno ne reagira. A je li to iz neznanja, iz nekakve inercije, ne zna se. Nema jasne razlike između dobra i zla.

I zato smo mi budale koje puno radimo za male pare ili nas se ne plati. Naš poslodavac bi najradije da i ne tražimo svoju plaću. Ako je nema nakon mjesec dana, onda je neće biti ni nakon 2,3 ili 6 mjeseci. To država tolerira i nikoga nije briga. Briga nekoga što nam se krše ljudska prava. Briga nekoga što u Bjelorusiji vlada smrtna kazna. Briga nekoga što nama ne dolaze investitori, što nemamo nikakvu strategiju i koncepciju gospodarskog razvoja, što nitko ne otvara nova radna mjesta i što nema zapošljavanja. Našim susjedima to uspijeva, ali ne i nama. Stoga smo mi stalno prinuđeni slušati

žalopojke, žalbe i nepotrebne razgovore. To nam uzrokuje štetu na našem cerebralnom tkivu, na našem mozgu i na našoj životnoj energiji. I sada smo tu gdje jesmo. Nigdje. I ne idemo nikamo.

Političari, demagozi, naši tajkuni i naši poslodavci su nas ubili u pojam i nismo ni za što. Oni svoju politiku prema nama ne mijenjaju. Nismo od koristi ni mi njima, a ni oni sebi, ili jesu oni prema sebi? A mi nismo više kreativni, nestala nam je inteligencija, nema je ili je mi više ne koristimo. Nismo svjesni svoje stvarnosti i svoje realnosti. U neravnoteži smo sa svijetom koji nas okružuje i u neravnoteži smo sa samim sobom. A i energija nas baš ne služi. Stalno nam nedostaje. A i stalno kao naši političari nekome nešto obećavamo, pričamo prazne priče, nikada nećemo pokrenuti reformu javnog sektora, jer to nismo u stanju. A naša rodilišta su sve praznija, kao i naši mirovinski fondovi, a naši ljudi više ne bježe od gladi, nego od silnih nepravdi, od klijentelizma i partijskog uhljebljivanja. I kažu da nas više nema ni 4milijuna.

Ali glavno je da smo isplatili i otplatili Agrokorove savjetnike. Kažu da nas je to koštalo pola milijarde kuna ili eura. I to je dodatan razlog zašto se neki ljudi pakiraju i odlaze iz zemlje. Za nekakve nazovi sposobne stručnjake se ima, navodno će oni restrukturirati Agrokor, a za nas sirotinju i bolesnu djecu nema i nikad neće biti. I nitko ne gleda i ne vidi naše patnje, pa ja sam na granici izdržljivosti. I nitko ništa ne mijenja. A što bi tko mijenjao, onima kojima je dobro je dobro, a onima kojima je loše je loše, I neka ti kojima je loše nekuda idu, blaženi im bili puti. Samo brinu li se oni na vlasti da će im nedostajati glasači, da će im nedostajati zaposleni, da će im netko nedostajati. Ovdje kod nas su puste kuće. Nema koga tko bi u njima živio.

POGLAVLJE 13

Dear Joe,

Ja se izgleda želim riješiti napornih i napasnih ljudi u svom životu, a ti si jedan takav. Živciraš me maksimalno. Postao si moj psicho i htio bih te otkaćiti iz mog života. Ti ne odustaješ od svoje namjere da mi prodaš stroj, a ovdje nije nikakva atmosfera za ulaganje. Stvorila se nekakva antipoduzetnička klima. Carine su visoke, porezi i nameti su visoki. Režije su prevelike, a razne inspekcije i kontrole ima previše. Uz sve to, naša potražnja nije nikakva. Naši robnonovčani ciklusi ne valjaju, a ja nemam volje i ambicije za posao. Nešto je puklo kod mene, nešto se prelomilo i ja čekam svoju prijevremenu mirovinu. Ni ne trudim se i ne nalazim kupce za te tvoje farove. Jednostavno nemam novaca za taj stroj.

Ustvari, moj poduzetnički put je prestao s time što se meni ne da ustati rano. Teško mi je to. U posljednje vrijeme sam se naučio prirodno buditi i da me priroda budi i jednostavno ne mogu bez toga. Probudim se i sve me boli, pa onda pokrećem svoju cirkulaciju i svoju volju za životom. Najlakše mi je kad popijem jutarnju kavu, nakon toga mi je sve lakše, ali tada bude 9 sati. I onda zaključim da sam na sve zakasnio. Na mene se ne odnosi ona naša stara poslovica:

„Tko rano rani, tri sreće grabi.“

Naime, ja uopće ne grabim sreću. Odavno je to prošlo. Pa nisam ja nikakav zemljoradnik ili poljoprivrednik. To nije moj nazor ili svjetonazor. Oduvijek sam se bavio trgovinom i ne mogu si pomoći.

Zato, nakon jutarnje kave ponovo legnem ili zadrijemam. Jer me sve oko mene ubija u pojam i čini mi štetu. I stoga niti ja koga zovem, a niti se odazivam na pozive. To mi ne treba. Takav sam, kakav sam. I najradije bih se bavio našim navikama i vrijednosnim sustavima. Najradije bih se bavio našom tradicijom, kulturom i naslijeđem. Samo ne znam kako to neki ljudi uspiju naplatiti, ti su valjda mudriji od mene, ja ništa ne uspijevam naplatiti. Mogu raditi besplatno, a to

mi se ne da. Naime, ja imam ženu ili bivšu ženu koja troši kao luda. Zadužuje se na sve strane, uzima zelenaške kredite i onda to redovno meni dolazi na naplatu. Ja se protiv toga bunim i borim, ali mi je izgleda uzaludan trud.

Naime, moja bivša žena je, u svom očaju ili svom zadovoljstvu, uzela zelenaški kredit sa bandere i zadužila me kod lokanih zelenaša. Uopće ne znam kako ću to riješiti. Ponudio sam im grafičku opremu, koja vrijedi 100.000 ili 200.000 Eura, ali to njih nikako ne zadovoljava. Moj dug ili ženin dug je puno veći. Ona se zadužila 20.000 maraka, a sada je dug sa kamatama preko 100.000 Eura. I ne znam tko je tu lud, moja bivša žena, ti zelenaši ili ja koji sam spreman to otplatiti. Stoga imam one dane u mjesecu. Upale mi se hormoni i nisam svoj. Gotovo sam kao žene koje imaju svoj predmenstrualni sindrom ili PMS. Ili sam gotovo kao one žene koje osjećaju postporođajnu tugu i ne znam što je gore i što teže doživljavam. Ne znam ,ne izazivaj me, loše ćeš završiti ili će to s nama loše završiti.

Stručnjaci kažu da svaka žena doživljava svoj predmenstrualni sindrom, pa zašto ga ne bi mogli i mi muškarci doživjeti. I mi se znamo ludo i nenormalno ponašati. I mi znamo biti napeti, nervozni i razdražljivi, neraspoloženi, nekoncentrirani, i mi znamo ne spavati i imati potrebu za slanom i masnom hranom. I nama znaju naticati gležnjevi i izbijati prištevi. I mi znamo imati bolove u zglobovima, glavobolje, zatvore, proljeve, mučnine i nesanice. I mi se znamo osjećati umorno i imati crne misli.

No, neki kažu da je postporođajna tuga nešto još gore. Tada žene ili plaću ili se smiju. Ili osjećaju tugu ili se vesele. Tada one osjećaju beznađe i nezadovoljstvo. Tada žene doživljavaju blage ili teške duševne poremećaje, genetske i hormonalne promjene.

Zašto i mi ne bi imali promjene raspoloženja, PMS, postporođajnu tugu, baby blues i smanjen seksualni nagon? Po čemu smo mi drugačiji od žena, osim što smo pali s Marsa, a one sa Venere? I sad se ti pojaviš i ponižavaš me, ostavljáš me bez poštovanja i bez

energije. No ti si samo dio te moje priče. Naime, ja živim u bolesnom društvu ili u metafori bolesnog društva. Borim se sa sustavom, ali on me svakim danom pobjeđuje. Sve više imam osjećaj da živim u našoj ludnici ili iznad svog kukavičjeg gnijezda, a osoblje ludnice je svakim danom sve gore, sve autoritativnije, sve više obavlja svoje represije i svakim danom je sve nepredvidljivo. Stoga, meni ništa drugo ne preostaje nego zapjevati:

„Jedna se istoka hvata, jedna zapadnih zvijezda,
a jedna poleti iznad kukavičjeg gnijezda.“

Pa bi tako i meni trebao nekakav kriminalac recidivist po imenu Randle Patrick McMurphy ili Jack Nicholson, da mi otkrije svijet slobode i borbu za moj um i život. Da me riješi te moje tlačiteljice ili moje bivše žene koja me i dalje kontrolira i koja je opsjednuta time. I uz tu svu moju muku i patnju javljaš se ti i govoriš:

„Kupi stroj, pa ćeš me se riješiti!“

A ja ti na to odgovaram da nemam financijskih sredstava. No, to tebe ne brine, ti si nešto odlučio i ti se toga držiš bez obzira na to što ti ja govorim. Kod nas bi rekli da si ti kreten uronjen u vlastiti svijet i vlastite probleme i briga te za druge ljude. Ti si kao ovi naši političari na vlasti. Nešto si odlučio u svojoj glavi i toga se držiš. I ja sada moram nekako neutralizirati to tvoje ponašanje i te tvoje otrove.

Inače ću doživjeti totalni raspad svog sustava. Ili ću ostatak života morati provesti na psihijatriji da ne bih postao opasnost za sebe i druge. Stoga moram izbjegavati psihološki kaos, ne smijem hraniti svoje trollove i praviti drame. No ne znam hoću li to moći, naime stalno nam najavljuju veće režije, a onda to preko noći i odobre. Navodno se time usklađujemo sa svijetom. Ali nemoćan sam na sve to, pa si stvaram virtualnu stvarnost, teleportiram se u neko drugo mjesto i neko drugo vrijeme i stvaram lažnu sliku svega. Pokušavam se teleportirati i u Ameriku, ali nekako ne uspijevam. Mislim da je u pitanju moje zdravstveno stanje, ne mogu obaviti veliku nuždu već 15 dana. Vratio se moj bipolarni meteorološki poremećaj, a on

uzrokuje to stanje bez velike nužde. Ali ipak ja tražim izlaz iz te moje loše i zle situacije. No, u našoj državi ništa ne funkcionira, pa nema ni izlaza iz te moje situacije. A život je dovoljno kompliciran, i ima ga tko dodatno komplicirati.

Ti si jedna osoba koji moj život dodatno kompliciraš, daj prestani. Ako želiš na meni zaraditi, ako želiš potaći svoj nadrogirani mozak, moram ti reći da sam ja sirotninja i sirotan. Nema više ničega od onog našeg socijalističkog standarda, nema ništa od našeg visokog BDP, nema ništa od naše Švicarske i švicarskog standarda. To su priče za malu djecu, ja sam sada nezaposlen i bez osobnih primanja. Ni ne zna se koliki je naš inozemni dug, netko kaže 50 milijardi Eura, a netko 42 milijardi Eura. Netko kaže da se on smanjuje, a netko kaže da raste. Mi smo kao država, država siromaha. Kada se taj dug podijeli na sve nas svi smo u startu dužni 10.000 Eura, a ja nemam tih novaca. Nemam ih iz čega platiti, jer ne zarađujem i nemam. Na to mi ti kažeš:

„Ja sam ti na antidepresivima. Kupujem ih ilegalno, jer nemam novaca za legalnu kupovinu. Ja sam ti na dnu dna, daj mi pomogni. Kupi mi taj stroj, koji mi ne treba. Oslobodi me barem njega.“
„Kako da ti ja pomognem, pa ti živiš u bogatoj Americi, a ja sam ovdje nezaposlen i bez primanja.“
„Liječnik mi je prepisao Xanax, Klonopin i Oxycodin, a ja nemam novaca da ih kupim. Znam da ih ne smijem miješati, ali ih ja ne miješam. Jednostavno ih ne uzimam, ali imam problema sa mojom boli, s mojim stresom i mojom tjeskobom.“

„Meni je sve to razumljivo, ali ti ja ti ne mogu pomoći. Traži nekakvu socijalnu pomoć. I kod nas imamo takve i još teže slučajeve. I kod nas ima sirotninje koja kopa po kantama za smeće.“
„Nema kod nas socijalne pomoći. Dok si zdrav, onda funkcioniraš, kad si bolestan, onda ne funkcioniraš, prepušten si sili prirode.“

„Prijavi se za neku psihosocijalnu ustanovu.“

„Ni to ne mogu i to kod nas košta, a ja nemam primanja za to.“

I valjda je zbog toga Joe neurotik i psihopat, valjda me zbog toga proganja i valjda zbog toga proizvodi svoj kaos. I briga me jeli on mentalno bolestan ili ima poremećaj osobnosti, meni je to isto, nešto je nakazno i bolesno kod njega. I želim da on prekine sa slanjem maila i mojim proganjanjem. Briga mene za njegovu empatiju, želim da me ostavi na miru. Neka on živi kako je do sada živio, a ja ću živjeti kako sam do sada živio. Ne želim da on manipulira sa mnom i vara sve okolo. Nije on nikakav uspješan Amerikanac i Ujak Sam. Želim da ga njegovo društvo drži pod kontrolom, da ga zatvori i drži mirnim i da ga uspješno liječi. Briga mene imaju li oni ili nemaju Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama. Joe si je sam kriv za to svoje stanje, a ja nisam Bog da mogu svima pomoći.

Samo i tu postoje problemi i kršenje zakona. Neke psihijatrijske klinike primjenjuju silu, pa vežu svoje pacijente, stavljaju im pelene i daju pacijentima elektrošokove bez njihova pristanka. Netko se odmah time šokira, spominje kršenje ljudskih prava, ali takvo je činjenično stanje. Naime, nedostaje medicinskog osoblja, a najjednostavnije je pacijenta vezati, dati mu pelenu, a ako je nemiran onda dobije svoj lijek i elektrošok. I najbolje je takvog čovjeka predozirati lijekovima ili raznim drogama. Daš mu ono i što treba, ali i ono što ne treba. Ne valja štedjeti i biti skroman što se toga tiče. Neka on samo leži dan, dva, nedjelju dana ili mjesec dana. I tako je on beskoristan i neupotrebljiv, a i tako kod nas ne postoji javna ili privatna sfera.

I uopće ne znam što je s njim. Zašto se on svega toga ne oslobodi. Zašto živi u tom svom protuslovlju i zašto se ne pokrene? Zašto mu nije novi izazov na umu? Pa ne živi on na brdovitom Balkanu gdje su ljudi na vlasti po prirodi autokrati, despoti i tirani. Gdje su ljudi tašti, nekritični, sa karikaturalnim predodžbama o sebi i svojoj državi. Gdje su ljudi umišljeni, skloni lažima i obmanama, oholi, narcisi, nadmeni i paraderi. Gdje su ljudi genijalni za sebe i kliku oko sebe. Gdje se ne trpi protivljenje. Gdje te ako se s tim novim ideologijama ne slažeš odmah proglašavaju prodanom dušom i stokom sitna ili krupna

zuba. Gdje moraš trpjeti izjave da si najuspješnija tranzicijska zemlja, da si vojna sila i da se kod tebe odvija gospodarsko čudo i mala Švicarska.

A naš problem je što ne znamo ni definirati jesmo li Istok ili smo Zapad? Jesmo li Bizant ili smo nekakav Latinski svijet? Jesmo li za kršćanstvo, pravoslavlje, islam ili za nekakvu šizmu? Ni ne znaš jesi li zemlja trećeg svijeta u Europi ili si Europa u trećem svijetu? Sve to još kod nas trebaš definirati, dati nekakvo značenje i sve to osmisliti. Ali ne možeš to ni osmisliti kad imaš one koji tvrde da si najuspješnija tranzicijska zemlja, da si vojna sila, da se kod tebe odvija gospodarsko čudo i da ćeš uskoro postati mala Švicarska. Kod tebe se govori:

„Svedobna sveudiljnost genocidne činidbe“ i „Razudba povijesnog nerazbora“, a ti ni ne znaš što to znači. I ne tiče te se. To govore oni drugi, oni koji su naši najveći sinovi i naši Bogovi.

Kažu da tamo u Americi vlada sloboda i poduzetnička klima. Ovdje ni ne smiješ reći da si nekad u Jugoslaviji imao relativno visok standard, da si nekad bio zaposlen, da si imao socijalno osiguranje, da nisi morao plaćati dopunsko osiguranje, da nisi morao plaćati beskorisni drugi mirovinski stup, da ti je mirovina bila zajamčena, a liječenje dostupno. Da si nekad živio dostojanstvenije, nego sada. Ni ne smiješ reći Hegelove riječi:

„Sve je ovdje upropašteno. Upropašteno je sa dobrim ili lošim razlozima.“

Jer će se odmah netko naći tko će te demantirati. Ovdje teče med i mlijeko, samo ti to ne znaš.

I što reći nego da smo nakon, kako za koga, mirnog socijalizma, i našeg razvoja, dospjeli u naš ponor i beznađe, u ovu našu ludnicu ili ludaru, zvanu neoliberalni kapitalizam. Nismo se ni snašli, a već nas je sastavila ta globalna i gospodarska kriza i recesija. Ustvari, nije nas ništa ni sastavilo, sami smo tome kumovali. Mi smo naš organizirani kriminal proglasili legitimnom djelatnošću, mi smo naše bezakonje i

kriminal, proglasili našom svetinjom. Mi smo gangstere proglasili našim poduzetnicima i poslovnim ljudima, a ratne zločince smo proglasili ratnim junacima. I sada nam je tako, kako nam je. Iza toga svega nam je ostao naš potop. Iz toga nema izlaza, nema perspektive i budućnosti. I svatko tko može bježi iz toga. Pogotovo nam bježe mladi, zdravi i potentni. Oni koji nisu takvi, ti ostaju.

I bave se tko zna čime. Bave se referendumom o promjeni izbornog sustava. Kao da ne znaju da je sve isto. Sjaše Kurta, da bi vladao Murta i tako u beskraj. Nikad neće doći do inicijative da narod odlučuje bez obzira na razne referendume i inicijative „Narod odlučuje“. Jer uvijek se nađu nekakvi potkoženi i dokoni, partijski ljudi koji nas opterećuju našom prošlošću, našim zločinima i ustašama, četnicima i partizanima. Umjesto da mi njima predbacujemo grabež, pljačku, nedoličnu tranziciju, privatizaciju i pretvorbu, oni se bave našom prošlošću, zaštitom lika i djela našeg prvog predsjednika. Naime, samo time će opravdati svoje pljačke i svoja otuđenja društvene imovine. Ne mogu oni stalno govoriti da ih mi mrzimo, mi ih ne mrzimo, mi samo želimo svoju istinu i pravdu istjerati na čistac. Mi želimo obračun s kriminalom i sa tom politikom. Mi želimo već srušiti taj koruptivni sustav i uvesti dah civilizacije. Mi želimo našu renesansu.

Ne želimo više biti banana država. Želimo biti uređena i pravna država. Ne želimo više kapitalističku stihiju i grabežljivi kapitalizam. Želimo se odmaći od uništenog gospodarstva, stvoriti zdravu ekonomiju, punu zaposlenost, proračunski višak i smanjiti taj veliki javni dug. Ne želimo više kruha i igara u organizaciji naših stranaka. Jest očajno, ali se želimo odmaći od tog našeg očajanja. Samo, mi rastjerujemo ulagače i investitore. Oni daju svoj investicijski polog, plate državne poreze i još se nisu ni snašli, a onda im se objese lokalni ljudi i lokalni političari. Oni bi naime, naplatili nekakve svoje zatezne kamate, oni bi naplatili nekakve svoje gubitke i oni imaju obaveze iz nekakvih postojećih ili nepostojećih stečajnih i predstečajnih nagodbi.

I netko se iz mog naraštaja s tim uspješno nosi, netko je potonuo, a netko i dalje tone i s nostalgijom se sjeća prošlih, starih i dobrih vremena. Inače, ovi mladi nemaju strpljenja sa svim tim, pa odlaze iz zemlje. Ja sam od onih koji i dalje tonu, ali ne dam se i čitam „Austrijski duh“ Williama M. Johnstona i „Američki duh“ Samuela P. Huntigtona. Naime, ja želim proniknuti u taj naš Hrvatski duh. A kažu da je Austrijski duh bio izraz gospodarskog procvata Carevine, ali je i njih snašao kraj, snašle ih pobune i nacionalna nezadovoljstva. Pa je sve nesretno završilo, kako je završilo. Mi još i dalje trajemo i ne damo se. Držimo se, unatoč svim tim gubitcima.

Još gore je sa Amerikancima, oni se uzdaju u nekakva neotuđiva prava, u nekakva pravila igre, u slobodu, pravdu i poštenu šansu, ali danas ništa od toga ne postoji. Sve je otišlo k vragu i do đavola. Svi su uzimali kredite, prekomjerno se zaduživali, a onda su nastale gladne godine i svima je došla maca na vratanca. Nema više ni neotuđivog prava, ni slobode, ni pravde, a ni poštene šanse za sve. Nastao je tragičan, povijesni košmar, anarhija i kaos. I tko će se iz toga izvući, samo dragi Bog zna. Kod nas je bila malo drugačija situacija: uzimali su se menadžerski krediti, privatiziralo se bez novaca ili su se kupovale dionice nekakvim policama životnog osiguranja. Svega je kod nas bilo, dok je bilo, a sada više ni toga nema. Sve je stalo, valjda su se ti naši poduzetnici i tajkuni umorili. Valjda im je sve to dosadilo. Više se ne bave grabežom i otimačinama. Više ni kod nas ne važi: „Tko umije, njemu dvije!“, „Imaš li veze i poznanstva?“ i „Snađi se družel!“

O tome valjda piše i Slaven Letica u svojoj knjizi „Let iznad kukavičjeg gnijezda“. On nam govori o procesima pronalaženja nacija, o procesima pronalaženja osobnog identiteta i o tome da su nekadašnji komunisti postali antikomunisti, sljedbenici liberalno – demokratske tradicije i ljuti neprijatelji socijalizma. I da su iskoristili to naše društveno vlasništvo, dočepali ga se i sada ne znaju što će s njim. A ima i onih koji su to nekome prodali i novce poslali na Đavolje otoke. Mole se, ali navijaju i za Đavolje otoke. Uz to mi smo sanirali naše banke sa 16 milijardi Eura, a prodali to za milijardu

Eura. Za autora je to hrvatski zločin stoljeća i veleizdaja. No pustimo sada to. Nama je preostalo da imitiramo te naše gospodare privatizacije, pa smo i mi uzimali stambene kredite, kupovali skupe automobile i peglali naše bankarske kartice, pa smo se i mi doveli u dužničko ropstvo. Stoga kažem Jou:

„Vi ste svog Al Caponea nakon određenog cirkusiranja ipak optužili i osudili, mi nikog nismo osudili ni zašto. Mi nismo čak ni nekoga optužili. Nitko nije optužen, nitko nije kriv i nitko nije osuđen. Državna lova se isisavala i slijevala u stranačke i privatne džepove.“

„Zašto to niste uradili?“

„I vi ste sa svime odugovlačili. Te nema dokaza, te dokazi nisu valjani, a onda ste otkrili utaju poreza. Naši kriminalci su u sprezi sa politikom i sudstvom i nitko im ništa ne može. Nisu kriminalci, jer nitko nije definirao kriminal i nitko nije kriv. Možeš biti mafijaš, zelenaš, ali ako imaš veze i poznanstva u policiji, ti nisi ni zašto kriv.“

„To je kod nas moglo u onim prošlim vremenima, sada to nije moguće.“

„Molim te ne pričaj mi o vladavini prava, zakona i pravne države kod vas. I sada se kod vas pogoduje bogatima i razaraju se elementarne građanske vrijednosti. Što je s vašim Crncima, obojenima i Južnoamerikancima?“

„Ali vi ste ipak u Europi i mlada ste demokratska država?“

„Mlada i demokratska smo država sa kriminalnim, vulgarno - grabežljivim i pljačkaškim naslijeđem. Naš prvi predsjednik je simpatizirao mafijaše, kriminalce, lopove i probisvijete. U njima je nalazio časne ljude i odane suradnike. Oni su mu bili odani i vjerni partneri. Izgleda da je on imao zarobljeni um što se toga tiče, a i sam je kontrolirao doznake iz inozemstva.“

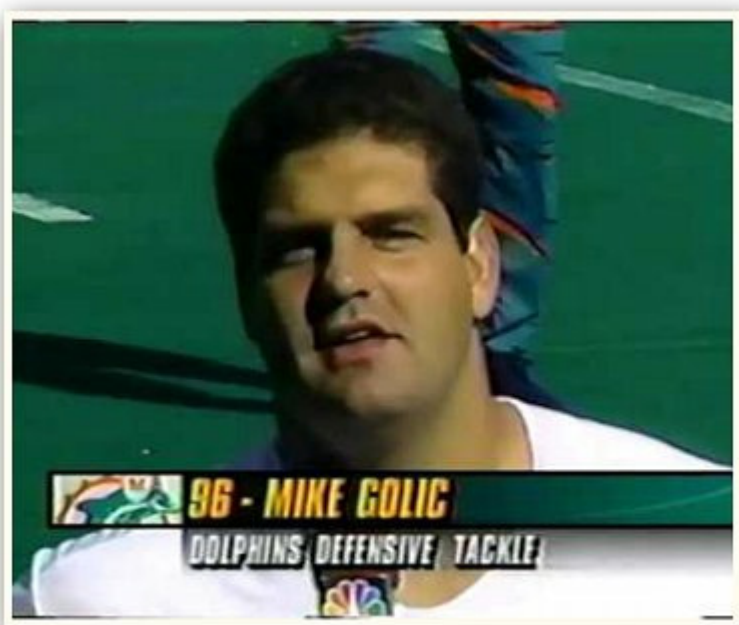
„A što će biti sa Ivicom Todorićem?“

„Ne zna se. Englezi će ga isporučiti, a kakva će biti njegova sudbina, ne zna se. Sve je to jako neizvjesno. Ovdje vlada represija. Represija

je na nivou. Imamo i zarobljene i isprane umove. Ne bježe naši ljudi od toga u inozemstvo bez razloga. Boje se kazni. Ovdje možeš dobiti kaznu za sitnicu, a velike ribe su od toga pošteđene. Ovdje vlada demografska katastrofa. Ne možeš sresti čovjeka na ulici.“ „Uopće te ne razumijem o čemu pričaš.“

„Govorim ti o našem općem stanju. Kriza je morala, socijalna je kriza i gospodarska je kriza. Danas jesi, a sutra nisi. Danas možeš biti uspješan menadžer, dobitnik Zlatne kune, a sutra si najveći hrvatski dužnik.“ „Uopće te ne razumijem.“

I valjda smo se time oprostili. Svatko je otišao sa svojim mislima. Ja sam umislio ili sam to stvarno mislio da je Joe nekakav psihopat koji mi ne da mira. On ponekad ili najčešće ima antisocijalne i psihopatske trenutke. No, kod nas bi već znali što bi s njim. Nema kod nas nikakvih ljudskih prava. Smjestili bi ga u psihijatrijsku kliniku, tamo bi ga vezali, stavili bi mu pelenu i davali bi mu terapiju elektrošokovima. Ali prije toga treba istražiti ima li on psihopatskih osobina. Treba izraditi njegov psihološki profil. Treba utvrditi je li on patološki lažljivac? Je li sklon varanju i manipulacijama? Živi li on parazitskim stilom života? Da li on teško kontrolira svoje ponašanje? Je li on često napet i uzbuđen? Ima li on poremećaj navika i nagona?

POGLAVLJE 14

Dear Joe,

Što reći nego da mi ti sve ozbiljnije prijetiš. Stalno mi govoriš da moram kupiti taj tvoj stroj. Imaš ti i družinu za prijetnje, neke lokalne kriminalce. Samo meni je to neozbiljno. Jer ja se osjećam star i potrošen. Čovjek je star i potrošen, onoliko koliko se to osjeća i ne može biti poduzetnik i odvažiti se u poduzetništvo. U krajnjoj liniji za to treba i novaca, a ja ih nemam. Netko kod nas može raditi do 65 ili 67 godina, bilo mu sa srećom, ali ja to ne mogu. Ja nisam nikakav mutant, ja sam ozbiljno bolestan i od života, ali i od bolesti. No, možda bih htio ići u Ameriku, ali bojim se da ću tamo ući, a neću moći izaći, kao u onoj pjesmi „Hotel California.“ No, mene muče i moje financije. Nemam dovoljno novaca za Ameriku, za New York, za Kaliforniju i Routu 66. Stoga u sebi držim i imam taj američki san i te američke mitove i ne želim, ili ipak želim, to pokvariti u glavi.

I zato se valjda bavim američkim nogometom i gledam film „Ljubav se vraća u igru.“ Tamo osobna asistentica Laurel pruža pomoć ozlijeđenom sportašu ili ozlijeđenom igraču američkog nogometa. Ona ništa ne zna o američkom nogometu, pa je ista sa mnom, naime, ni ja to ništa ne znam i ništa ne razumijem. Sve mi je to glupo i besmisleno. No, nakon raznih peripetija, ona svlada pravila američkog nogometa, zaljubi se u tog ozlijeđenog igrača i on u nju i sve završi s happy endom. Kod mene je ipak drugačije. Ja nikad neću svladati ta pravila, ma koliko se trudio. Nikad neću shvatiti offense, rushing, touchdown, field goal, passing, endzonu i zašto se to zove football, a ne ragbi ili bejzbol 2. I ne znam čemu sve te zaštitne kacige i ta zaštitna oprema. I čemu obrana ili kicker nastoji zaustaviti napadače ili kick return mana ili quarterbacka.

A to učim i bavim se time jer je jedan Golić, po imenu Mike, igrač američkog nogometa. I ja se nadam da je on bogati igrač američkog nogometa, da je on moj bogati Ujak Sam. Na žalost, kod svih naših obitelji nije čisto podrijetlo, pa tako nije ni sa nama Golićima. Ima nas i Hrvata i Srba, a i ima i Muslimana. Ima nas i po bijelom svijetu,

a najviše u Americi. Hrvati Golići su iz Čanka, Srbi Golići su iz okolice Banja Luke, Muslimani Golići žive u Sarajevu. Međutim, nedavno mi se javio nekakav Crnogorac, pa kaže da svi potječemo iz Crne Gore. Tako i Golići potječu iz Donjih Rudnica, a tamo su došli iz Kolašima Ibarskog na Kosovu, a odselili su se i u Han Pijesak. Nikad nisam bio u Donjim Rudnicama, ni u Kolašima Ibarskim, ni u Han Pijesku, ali ni ne želim tamo ići. To mora da je neki prnjavor i pripizdina, a meni je toga dosta.

Moj djed Mato je iz tko zna kojeg razloga išao u Čanak. Skrivao se tamo i tamo nastavio svoj biznis. Nije išao ni u Banja Luku, ni u Sarajevo, ni u Donje Rudnice, a ni u Han Pijesak. Bio je Hrvat, katolik i kuda će drugo ići nego u Čanak. I ja sam tamo bio. No nisam našao ni tu njegovu razbojničku špilju, a ni mjesto gdje se on mogao skrivati od ondašnjih žandara. Ali ako se on tamo skrivao, bilo mu sa srećom. Svatko traži sreću tamo gdje je može naći, neće tražiti ondje gdje je nema i gdje je ne može naći. To je oduvijek bila naša logika; vraćaš se tamo gdje su ti korijeni, gdje ti je genetika i gdje ti je podrijetlo. Stoga, ja ne vjerujem da je Mike Hrvat, da je on katolik i strah me je i misliti da je on Srbin ili Crnogorac.

Naime, ako sam ga u životu pronašao još uvijek se nadam da je on moj bogati Ujak Sam, s kozjom bradicom. Svi imaju nekakvog svog bogatog ujaka u Njemačkoj ili u Americi, a kada me počnu salijetati i oblijetati žene, znat ću da sam bogat i da sam pronašao svog bogatog ujaka. A meni je to ostalo iz Alana Forda. Tamo je bio jedan nastavak crtanog romana po imenu: „Umro je bogati ujak.“ I iako je to ime, Ujak Sam, personifikacija američke vlade, za mene je to i bogati pojedinac ili taj moj prezimenjak Mike. I iako svijetom dominiraju prljavi političari i rade sve za svoje ružne ciljeve, ja se još uvijek nadam da me taj Mike voli, da će mi dati garanciju za boravak i omogućiti mi dolazak u Ameriku. Ali što ja znam o Americi? Moje znanje se sastoji iz američkih filmova i to onih koji su mi bili dostupni. I nisu to „Građanin Kane“, „Casablanka“ i „Prohujalo s vihorom.“

To su filmovi: „Kum“ i „Let iznad kukavičjeg gnijezda“, a u posljednje vrijeme gledam „Kalifornifikaciju.“ I naravno da to nije dovoljno. Ja sam inače mračan tip ili mračnjak, pa volim „Kuma“ i „Let iznad kukavičjeg gnijezda“.

Volim čuti kada Kum kaže da daje ponudu koja se ne može odbiti. Tada znam da će se nešto krvavo dogoditi. Ili volim „Let iznad kukavičjeg gnijezda“. Kažu da je to metafora bolesnog društva. Naime, i mi živimo u bolesnom društvu. I ne zna se tko je tu lud, a tko je u cijelosti zdrav. Tko je tu premlad da bi bio bitnik ili prestar da bi postao hipik. Samo se zna da kod nas oduvijek postoji tlačiteljica, sestra Ratched, koja plaši i obavlja svoj teror nad pacijentima. Koja se bezuspješno bori za srca i umove tih svojih pacijenata. Zato valjda gledam seriju Kalifornifikacija. O nekakvom nesretnom piscu kojeg glumi David Duhovny.

No, ja se bezuspješno borim i sa tim mojim snovima o bogatom ujaku. I ja bih htio naći ujaka koji će mi ostaviti milijardu dolara ili eura, ali pitanje je hoću li imati sreće s tim. I moram što prije do Amerike, to će mi biti nagrada za sve učinjeno u ovom životu. Moram to učiniti prije nego Amerika uvede te promjene vezane za izdavanje viza. A sada jesu li bogatstvo materijalna ili nematerijalna dobra, jeli bogatstvo novac ili vlasništvo, ja o tome neću odlučivati. Naime, novac ću pohraniti u bankama na Djevičanskim otocima jer ne želim da se netko bavi time jeli novac imovina ili nije. Dosta je toga bilo za vrijeme Tuđmana. I uopće se nije utvrdilo jeli novac imovina ili nije, a njemu su otkrili nekakve novce, i on je tvrdio da novac nije nikakva imovina. I onda su se svi trudili zaštititi instituciju predsjednika i njegove novce koje je on legalno ili ilegalno stekao.

Naravno da će kod mene biti sve čisto i legalno. Pa tako mora biti. Jer:

„Lakše je devi proći kroz iglene ušice, nego bogatašu ući u kraljevstvo nebesko.“

I ja se uopće neću time opterećivati. Ja sam izgleda protestant što se toga tiče. Za mene je novac Božja nagrada, bez obzira na bogatstvo

moga duha. Moj duh je dovoljno bogat, pa nemam od njega nikakve koristi, jedva preživljam. Kao i sve me muči nekakva naplata potraživanja, gospodarski pesimizam, smanjenje potražnje, rezanje troškova i moja nezaposlenost. Osjećam gospodarsku krizu ili posljedice gospodarske krize i ne nalazim smisao u tom stanju. Preživljam, ali ne znam do kada. I ne razmišljam o bijedi bogatstva ili bogatstvu siromaštva.

Ili razmišljam. Htio bih biti bogat i naslijediti bogatog američkog ujaka Sama. Ne želim biti nesretan, bijedan, izgubljen i zaboravljen. Ne želim skupljati boce i ostalu ambalažu iz kontejnera. Ne želim više sramotiti ovu našu državu, ne želim više raditi na crno, želim dostojno i dostojanstveno proživjeti svoju starost jer i kod nas je nastupilo da sit gladnom ne vjeruje. I želim biti bogat, tražen i zadovoljan. Želim materijalnu udobnost, želim biti zdrav i uspješan i želim živjeti dostojno i dostojanstveno. I više ništa mi ne treba. To bi mi moglo biti dovoljno. Ne tražim ja puno. Ne tražim ja jahte i nekakve avanture s ljepoticama, ali ako mi to nedostaje, onda ću si i to priuštiti. Glavno je pronaći mog bogatog ujaka Sama i nagovoriti ga da mi prepíše dio ili cijeli svoj bogati imetak.

Samo ja u sve to ne vjerujem. Neće mene ta sreća snaći. Nisam ja te sreće. Ja sam jedan nesretan Balkanac. Naime, mi nikad nismo usvojili europske vrijednosti i tekovine: demokraciju, renesansu i prosvjetiteljstvo. Nas su uvijek nekakva Carstva dijelila: Rimsko, Bizantsko, Habsburško ili Otomansko. Pa smo se mi morali boriti i izboriti za svoju pravdu i svoju pravicu. I nitko nam ne priznaje da smo i mi Srednja Europa ili Mitteleuropa, da smo Podunavlje, da smo Mediteran i da pripadamo Romanima. Inače, mi smo na ovim prostorima uvijek u nekakvom kašnjenju ili u nekakvom zakašnjenju. No najveći naš nedostatak je što mi ništa ne proizvodimo, što sve uvozimo. Živimo od nekakvih kredita, peglanja bankarskih kartica i socijalne pomoći. I umjesto da kažemo: „Balkanaci smo i time se ponosimo.“

Mi kažemo da smo drugačiji, nismo ni ustaše, ni marksisti, ni komunisti, ni partizani, ni frankovci, a ni HSS, ali nismo Balkanci.

Netko nas pita pa što smo onda? Nismo Balkanci i time se ne ponosimo. Inače, ne volimo svoje susjede, ustvari ih mrzimo, nesnošljivi smo prema drugima i drugačijima i uvijek pronalazimo nekakve izlike da nešto ne učinimo kako treba i kako cijeli svijet od nas traži. I uvijek izvodimo nekakve kerefeke i predstave. I uvijek smo u sukobu s našom vlasti, uvijek im nešto zamjeramo, ili zakeramo. Uvijek ih nešto kritiziramo, kritiziramo lažno domoljublje i nacionalizam, pa te onda oni na vlasti proglašavaju narodnim neprijateljem, izdajicom, jugonostalgičarem i komunjarom. I stalno si sa nekim u trajnom sukobu. I nikad se toga nećeš riješiti i osloboditi, a htio bih uključiti svoj razum i postati satavni dio ove naše civilizacije.

Stoga smišljam strategiju i koncepciju kako ću otići u Ameriku i pronaći svog bogatog ujaka Sema. I uz sve to se moram riješiti i Joa. Moram smisliti nešto efikasno, opako i opasno. Ne mogu očekivati da me on ostavi na miru, a bez neke strategije i koncepcije. Ne mogu mirno čekati da mi on nešto napravi. Ne mogu očekivati neko socijalno isključivanje. Dosta je bilo krivih procjena i krivih očekivanja. I krajem socijalizma smo štošta očekivali, ali nismo ništa planirali i imali nekakvu strategiju i koncepciju, pa nam se dogodilo ovo zlo i naopako, pa nam se dogodilo sve suprotno, nasilna preraspodjela i bezobzirna uzurpacija društvenog kapitala. Stoga, si ja ne smijem to dopustiti i ništa ne smijem prepustiti slučaju. Moram proučiti cjelinu problema, agregatne pokazatelje i iznaći nekakvo rješenje. Moram utvrditi metodologiju, strateško opredjeljenje, nekakvu viziju, nekakvu polaznu SWAT analizu, moram utvrditi nekakve svoje i njegove uvjete, nekakve svoje ciljeve, nekakvu svoju strategiju i mjere provođenja.

.

POGLAVLJE 15

Dear Joe,

Ne znam, ali moram ti reći:

„Ti si za mene mali ti, veliki krič. Kričiš na veliko, gotovo si kao moja bivša žena, žena zmaj, ali ti si za mene konjski drek na cesti. Ja inače običem konjski drek, pa bih to htio i ovog puta. No, nešto je krenulo po zlu, pa mi ništa ne uspijeva. I još razmatram tvoju ponudu koju ne smijem odbiti. Ja znam da si ti prevarant, da si to postao ili da imaš namjeru to postati. Ne držiš se onoga da ne činiš drugome ono što ne želiš da drugi uradi tebi. Kod tebe je uvijek rock & roll. Stoga, da nastavim s tobom, i da se smirim, pijem normabel i druge antideprive. Bojim se ići na psihički pregled jer tko zna što mi se tamo može dogoditi. Kažu i čujem da je neka psihijatrica, potpuno zdravog čovjeka poslala na prisilnu hospitalizaciju. I kod nas ima svašta, pa bi i mene neka ovdašnja i nadobudna psihijatrica mogla poslati na isto.

Naime, ona je izliječila moju bivšu ženu od negativnih misli, emocija i raznih psiholoških bolesti, pa može pomisliti da osjećam nešto ružno prema njoj ili prema mojoj bivšoj ženi. No, ja ništa ne osjećam. Osjećam nekakvo olakšanje. No, psihijatrica sve to ignorira i dalje savjetuje kako treba živjeti i kako se treba odnositi s lošim uspomenama koje nas muče prije spavanja i traumama iz prošlosti. Ona je kao nekakva dosadna muha koju što više tjeraš to ona više k tebi dolazi. Svi osjećaju nešto ružno prema njoj, a mene bi kao u onoj pjesmi „Hey Joe“, mogli optužiti da sam joj u rastrojenom stanju nešto našao učinio ili je upucao. Navodno, pored svog muža i ona švrlja i sa ostalim muškarcima.“

Morat ću je pitati:

Hej Joe, čuo sam da si ubio svoju ženu, ubio si je, sada, rekoh čuo sam da si ubio svoju ženu, ubio si je, pala je na zemlju.

Da jesam, ubio sam je, znaš i sam,
da sam je uhvatio kako švrlja okolo,

švrlja po gradu, da jesam, ubio sam je,
znaš i sam, da sam je uhvatio kako švrlja po gradu
i uperio sam pištolj k njoj i upucao.
Hej Joe, opali po njoj još jednom, dušo.
No, gdje ćeš sada pobjeći? Gdje ćeš pobjeći?
Prvo je zakopaj!
Odlazim putem ka jugu, dolje u Meksiko.
Odlazim putem ka jugu.
Tamo dolje gdje mogu biti slobodan, gdje me nitko neće naći.
Gdje neće biti krvnika, gdje me neće baciti na vješala,
vjeruj da je tako trebalo biti,
Bolje da krenem što prije,
Hej Joe, bolje kreni što prije, kreni dolje.
Stoga se ja ne dam i ne idem na psihijatriju na psihijatrijsko
liječenje. Bojim se da mi tamo ne utvrde PTSP i da me tamo ne
pokušaju liječiti tim groznim lijekovima, nakon kojih preživiš pet
godina ili ih uopće ne preživiš. A iza mene je velika mržnja i moje
naslijeđe ili naslijeđe mržnje. I nakon svega toga naši liječnici kažu:
„Operacija uspješno izvršena, ali pacijent nije preživio.“
A ja to ne bih htio doživjeti. Ne bih htio umrijeti, priželjkujem lijepu
smrt u dubokoj starosti i okružen obitelji, ne bih htio otići na onaj
svijet tek tako, meni se još živi. Ali ne mogu podnijeti to Joovo
mučenje, mi smo ovdje gladni i žedni, a on od mene traži da se
zadužim i kupim njegov stroj.
Stoga ja lagano kopnim, a on me razapinje i muči kao što su Rimljani
razapinjali i mučili Isusa Krista. Dobro da mi onako uz put ne dere
kožu ili me lomi na kotaču. Nije on sa ovih naših balkanskih prostora,
kažu da su Turci derali kožu, lomili ljude na kotaču i nabijali ih na

kolac, pa nam je to valjda ostalo u podsvijesti. No, ja želim pobjeći svojoj sudbini.

Jer ja još uvijek dosta dobro dišem, ne zijevam da bih udahnuo više zraka, nemam hladnoću u udovima, nemam mokraću boje čaja, nemam inkontinenciju, tamne modrice i miris acetona. I ne osjećam i nemam fizičke znakove da mi je došao trenutak smrti. Iako smatram da mi je trenutak smrti zapisan još prilikom rođenja, mislim da to nije ovaj trenutak sada. I ne idem u bolnicu jer tamo se umire za vikend i blagdane i tamo ne umire samo jedna bolesna osoba, nego više njih. Želim si ovaj grozan dan pretvoriti u dobar. Stoga, sakrivam svoju budilicu i njen iritantan zvuk. Želim nekoga zagrliti, ali ne nalazim nikoga. Gledam ima li što na televizija, ali ništa ne nalazim. Odlazim na lab – top i puštam si svoju omiljenu glazbu. Uz glazbu čitam svoju omiljenu knjigu. Svog „Moby Dicka“. Kad mi on dosadi, onda malo odspavam.

No to me ne zadovoljava, idem u grad i srećem Peru. Kažem mu:

„Javi Jou da sam umro. On je moja noćna mora. Ja od njega doživljavam strahove.“

„Kako da mu to javim?“

„Ja ću sastaviti smrtovnicu, a ti ju samo proslijedi.“

„Ali zašto?“

„Umrli su Migula, Runac, Mađar, Drago, Jozo i Dodo. Zašto ne bih mogao i ja umrijeti? Sve živo je smrtno. Bolestan sam da ne mogu biti bolesniji, a Joe davi, pa davi.“

„Ne možeš li mu reći da imaš sinkopu, kao onaj Horvatinčić, da imaš povremeni ili privremeni gubitak svijesti.“

„Ne mogu mu to reći, njega to ne zadovoljava. Nemam ja potkupljive suce iza sebe.“

„A da mu ti pošalješ tu smrtovnicu?“

„Evo ti tekst:

„Tužna srca i u dubokoj boli vam javljamo da je današnjeg dana zauvijek zaklopio svoje umorne oči i napustio nas veliki čovjek i divna osoba. Pronašao je svoj mir čovjek koji ga je oduvijek tražio. Posljednji ispraćaj našeg voljenog biti će sutra u 16 sati sa gradskog groblja. Bit ćemo sretni ako se odazovete njegovom pokopu i sahrani. Korota za pokojnika će se održati odmah nakon pokopa.“ Ja ti nisam nezahvalnik, odužit ću ti se ako mi to učiniš.“

„Nije mi važna tvoja zahvalnost, nije mi bitno trebam li ti izraziti saučešće ili sućut, ali to može izazvati turbulencije kod njega?“

„Kakve sad turbulencije? Ostario sam i onemoćao. Čekao svoju prijevremenu mirovinu i nemam živce za njega. I želim da me on ostavi na miru. Izgleda da ja nemam sreće u životu, pa me progoni taj Belzebub.“

„Zašto sad spominješ Belzebuba?“

„Kad sam se rodio i kad su presjekli pupčanu vrpcu, nisu mi na glavu stavili crvenu krpu, i nisu mi vezali crvenu amajliju oko ruke. Od tada sam nesretan i od tada me uvijek netko maltretira.“

Pero nije imao što za odgovoriti, pa kaže:

„I ne možeš mu ti to reći? Ne možeš mu ti to javiti?“

„Ne mogu, ne mogu ja sam javiti svoju smrt. Inače, on me u ničemu ne sluša. Uz to imam bipolarni meteorološki poremećaj, tvrdu stolicu i nikako ne mogu obaviti veliku nuždu.“

„Koliko dugo ne možeš obaviti veliku nuždu?“

„Već deset dana.“

„Jesi li bio kod liječnika?“

„Nisam, ali pijem crni apsint.“

„A da s nekom ženskom obaviš hopa – cupa?“

„I na to sam mislio, ali se prvo želim riješiti i osloboditi Joa. Želim mu poslati moju smrtovnicu, prespavati, a kažu da je jutro pametnije od večeri.“

„Ja ti neću doći na tvoj lažni sprovod.“

„Neće ga ni biti.“

„Ako je to nekakvo predskazanje, predviđanje i proročanstvo, ja ti baš u to ne vjerujem. Uopće ne izgledaš kao netko tko ima rak.“

„Kakav sad rak spominješ?“

„Rak na jetri.“

„Nemam rak na jetri, a ni zloćudni tumor.“

„Kakvu god da bolest imaš, ne očekuj od mene da ću to prenijeti tvojoj ženi. Neću joj ja reći da će uskoro biti udovica. Neću joj biti rame za plakanje i ne želim joj ja vraćati dostojanstvo. Neću ja ići u mrtvačnicu i neću te ja identificirati. Znam da imaš madež na desnoj strani, ali te ja neću po njemu raspoznavati.“ OPIJELO

„Ajde ne seri. Samo trebaš Jou javiti da sam umro i ništa više.“

„A ti nećeš umrijeti?“

„Neću.“

„I sve će biti po starom?“

„Sve će biti po starom.“

„Dobro da si razborit i racionalan. Dobro da se nisi zapustio. Dobro da se ne inatiš sa svim time.“

„Još se moram riješiti titranja mog desnog kapka.“

„I to si dobio?“

„S tim Joom sam dospio na rub živčanog sloma. Stvorio mi je psihičke probleme i napade užasne panike. Zbog njega sam mislio krenuti u pljačku banke. Zato bih poslao tu smrtovnicu. Valjda će time prestati moji loši dani.“

„I misliš da će ti onda krenuti?“

„Valjda će i meni jednom krenuti. Ne želim se baviti poduzetništvom i biti kod nas poduzetnik. Naša država se prema poduzetnicima

odnosi kao prema lopovima, komplicira im život, piše zakone na tko zna čije štetu i stalno im šalje inspekcije, a ovi svakodnevno nekog kažnjavaju.“

„Inspekcije bi trebale biti savjetodavnog karaktera.“

„Možda negdje drugdje, ali ne kod nas. Kod nas je i knjigovodstvo i knjigovođa problem.“

„A iz vlade nam govore da nas je krenulo. Da nam nikad nije bilo bolje. Da se lijepo i odlično radi, zarađuje i živi. Gotovo da nam teče med i mlijeko.“

„Valjda sam zato išao kod astrologinje i vidovnjakinje.“

„Što će ti ona?“

„Da mi prorekne sudbinu i kaže radim li dobro to sa Joom ili ne radim. Ona to radi ili gata iz mog taloga kave.“

„To su žene zbogom pameti.“

„Ta žena će dovesti u red i moje financije. Zajedno racionalno radimo moj budžet. Bilježimo sve prihode i rashode. Bilježimo sve troškove i od prihoda ih odbijamo.“

„Radite li vi i nešto drugo?“

„Na primjer?“

„Štemaš li ti tu astrologinju i vidovnjakinju?“

„Ponekad.“

„Onda je sve u redu. Još ako ti radi besplatno taj budžet, ta predviđanja, gatanja i ta proročanstva, onda je sve u redu.“

„Naravno da mi to besplatno radi. Ona radi na promjenama mojih loših navika i daje mi korisne savjete. I ona tvrdi da se ne trebam upuštati u to poduzetništvo. Pa nemam ja novaca za sve to.“

„Bio sam i ja nekad poduzetnik. Bolje da me je netko za jaja objesio, manje bi boljelo.“

„Kažu da u Hrvatsku dolazi novi poduzetnički ili antipoduzetnički zakon, ali ga nitko ne razumije.“

„Kažem ti bolje bi bilo da me netko za jaja objesio, nego što sam krenuo u poduzetništvo, manje bi me sada boljelo.“

„Radi se o GDPR ili o Općoj uredbi o zaštiti podataka, i nitko to ne razumije. U vezi s tim, ili ni u kakvoj vezi s vezom, kada dođeš u FINU i nekome nešto želiš platiti, moraš onoj službenici u FINI dati sve osobne podatke o sebi, zašto kome plaćaš i koji je razlog. Kažu služba je služba, a družba je družba. Valja odijeliti poslovni život od privatnog.“ „To su ti rekli u FINI?“

„Baš to.“

Ne znam što je sa mnom, valjda sam bolestan, valjda sam ostario, pa mi se štošta pomjerilo, pa mi se ništa ne da. I nikako se ne mogu riješiti Joovog primitivizma, i njegove bešćutnosti. On je u posljednje vrijeme poremećena ličnost, zovu ga monstruozi Psiho i gorjet će u paklu. Izgubio je sve elemente ljudskosti. No, on je takav i nema mu lijeka. A ja ću se i dalje baviti svojim obiteljskim stablom, pretrast ću sve svoje nasljedne bolesti i genetske poremećaje. Bavit ću se polipima na mojim crijevima, celijakijom, kolesterolom, depresijom. Naime, ja nemam više nikakvih poslovnih očekivanja, ja uopće ne dijelim naš poduzetnički elan i optimizam i ne vjerujem u gospodarski rast. Brige me za našu gospodarsku stagnaciju, strukturne probleme i izostanak gospodarskih reformi. Briga me što naša vlada tvrdi suprotno. Što iznosi drugačije statističke podatke.

Po njima kod nas cvijeta na tisuće cvjetova. Briga me za nekakve najgore ljude koji se nadljudski trude i žele nas odvući u srednjoeuropski mrak i feudalizam. Žele nas zavesti, provesti svoju neokonzervativnu revoluciju, nama manipulirati, uspostaviti zakone krda, zatrti nam ljudska prava i uspostaviti svoj paralelni oblik vlasti. Ja se inače bavim sobom, svojim potrebama i svojim životom.

Dosta mi je tog perfidnog i lukavog političkog populizma i te navodne liberalne demokracije. I čekam tu moju prijevremenu

mirovinu, a ona nikako da stigne. Ne stiže mi ni rješenje za mirovinu. Naime, nedostaje mi 15 dana staža. Otkrio sam da imam 34 godine, 11 mjeseci i 15 dana staža, a trebao bih imati 35 godina staža. Odmah sam uplatio tih 15 dana, pa čekam nekoga da mi se smiluje.

Ne mogu više živjeti bez ikakvih primanja i nikakvog dohotka. Svi su agresivni i traže svoje. Treba platiti režije, poreze, razne naknade i prireze, a nitko ti ništa ne daje. Ne primam ni socijalnu pomoć. Navodno imam nekretnine po ocu i djedu i auto star 15 godina. A to što to ne mogu prodati, nikoga se ne tiče. I nadam se da sam se riješio Joa i da me on više neće zvati i progoniti. Jedino mi ostaje ta ideja o mom bogatom ujaku Samu.

Nju ću pohraniti u moju podsvijest, jer nemam vremena za nju, a nemam ni novaca za ići u Ameriku, a nekako mi se sada ni ne ide. Jedno vrijeme mi se išlo, a sada mi se više ne ide. Pokušao sam izvantjelesno i astralno putovati u Ameriku, pa nije išlo. Jednostavno se ne mogu prekooceanski transportirati, nešto je kod mene oslabilo, javio se moj bipolarni meteorološki poremećaj i moj problem da ne mogu obaviti veliku nuždu. Joe je uznemirio moja crijeva i nadam se da će sada kada me on ne bude više uznemiravao, profunkcionirati moja probava i peristaltika. Živi bili, pa vidjeli.

I nekako se moram osloboditi ove moje nesanice i poremećaja spavanja. Kažu da nesanica najčešće pogađa introspektivne ljude i perfekcionista. No ja nisam ni jedno od tog dvoga. Naime, ja još nekako zaspim oko 24 sata, ali se budim u 6 sati umoran i neispavan. I onda ležim, prebacujem se u krevet, ne moram nikuda ići i nikako ne mogu zaspati. Stalno mislim na Joa i na njegov nekakav potez za notes. Najradije bih ga kao Bog izгнаo iz Raja i najradije bih mu rekao:

„U znoju lica svoga kruh ćeš jesti, dokle se u zemlju ne vratiš. Ta iz zemlje uzet si bio – prah si, u prah ćeš se vratiti.“

Ma što to bilo i ma što to značilo. I nastavit ću se baviti mojim spavanjem i odmaranjem. Ne dami se vježbati, meditirati i baviti se jogom. A briga mene i za Drugi vatikanski koncil, za vjeru i religiju. I

sigurno se neću ići ispovjediti, briga me i za to. Ako sam mogao bez toga do sad, moći ću to i od sad.

U nekakva zlatna vremena se govorilo o 8 sati spavanja, 8 sati rada i 8 sati odmora. Ali ja ne radim, a niti spavam 8 sati. Pijem nekakve tablete za spavanje. I uz njih spavam najviše 6 sati. Nadam se da ću sada kada sam se riješio Joa duže spavati i da ću riješiti tu svoju peristaltiku crijeva. Moram raditi na tom mom zdravlju. Kad ću, ako neću sada kada su me svi ostavili na miru i kad imam vremena koliko hoću. I ići ću s Perom na pivo, rakiju i betonažu. Time ću si valjda olakšavati tu moju nesretnu stvarnost. I nadam se da ću uspostaviti nekakav red sa mojim susjedima. Ne mora to biti, ljubav, može biti i poštovanje, ali ne mora to biti mržnja. Naime, ne zahvaljuju svi svome srcu što zna za osjećaj ljubavi, a ovo sve pričam jer mi je ove godine trešnja rodila kao luda. I nabrao ja u jednu kantu trešanja svom susjedu i nosim ih mu.

A on mi kaže:

„Što mi носиš te trešnje?“

„Nosim ti ih od srca.“

„Što mi nisi onda donio janjetinu? Trešnje baš i ne volim. Znaš da najviše volim svježije pečenu janjetinu.“

„Nemam ti ja za janjetinu. Ne radim, pa nemam, ali zato imam trešanja.“

„Trešnje mi ne trebaju.“

I ja tako odlazim s tim mojim trešnjama i kuda ću drugdje nego na pijac. Tamo za njih dobivam 10 kuna po litri i zaradim tako 250 kuna. Morat ću i sutra ići. U trešnjama je lova do krova i u trešnjama je spas.

I moram izbaciti te loše misli iz sebe. Moram izbaciti pesimizam i malodušnost. Ne događa se zlo samo meni, nego i drugima. I moram to prihvatiti. Ne smijem se držati samo svoje negativne strane. Moram ponekad i ružičasto razmišljati, jer što zračim, to i privlačim. I

ne mogu stalno primati životne šamare. Moram se uravnotežiti i nastaviti dalje bez obzira na prošlost i prošli život. Ali prvenstveno, moram otjerati misli o Jou. Njega moram zaboraviti i bezbolno izbaciti ga iz glave. Moram sačuvati živce i dati si prvu pomoć kad ju trebam. I moram otkriti nekakav životni smisao. Ne može mi sve biti nekontrolirano i katastrofalno.

INSTAGRAM

POGLAVLJE 1

Nestala su naša zlatna vremena kada smo novaca i poslova imali k'o pljeve. Mogu reći da se nekad živjelo. Preneseš dvoje farmerica i dva rum puncha u Mađarsku, prodaš to i imaš novaca kao kralj. Oni nadobudni su znali ići i u ondašnju, socijalističku republiku Poljsku, pa su u njoj mijenjali njemačke marke u zlote, zlote smo u Mađarskoj mijenjali u forinte i imali sam forinti koliko ti je srcu drago. Pa smo te forinte mijenjali u ondašnje jugoslavenske dinare, a ove smo mijenjali u njemačke marke. I kad se sve, brat bratu zbroji, krenuli smo s petsto njemačkih maraka, a na kraju bi mi ostalo 1.500 ili 2.000 maraka. Kud ćeš više i kud ćeš bolje. Jednostavno, više mi i nije trebalo, mi smo onda bili skromni. Pogotovo što se onda po tvrtkama radilo za 300 ondašnjih, njemačkih maraka.

Imao sam nekad i ja dosta i dovoljno. Nekad bilo, sad se spominjalo. Sada više nema takvih unosnih poslova ili ih ja uopće ne pronalazim, ostario sam pa mi ništa i ne ide od ruke. Ili nema nikoga tko bi takve poslove izmislio. Nismo mi državni činovnici, pa ti odrapimo porez, prirez ili namet koliko im treba za njihove potrebe, a nismo mi ni Crkva pa da naplaćujemo misu, krštenja, pričest, krizme, vjenčanje ili sprovod. Da naplaćujemo milodare i lemozinu. Danas samo žive javni i državni službenici, umirovljeni branitelji, uhljebi, svećenici, biskupi i ortodoksni vjernici udruženi u neakve korisne ili beskorisne udruge, svi ostali tavore ili su se od nas odselili i žive negdje drugdje.

Kažu da je naše zaduživanje, naše dužničko ropstvo, uzimanje neotplativih kredita i peglanje kartica počelo nešto odmah nakon naše vojno redarstvene operacije Oluje. Naime tada smo svi bili u nekakvoj svojoj euforiji i što ćeš drugo nego se odavati slatkom potrošačkom životu. Tada je i naša država glumila pijanog

milijardera pa je porasla proračunska potrošnja i javni dug. Svi smo tada živjeli ili krenuli živjeti u skladu sa Mao Zedongovom parolom:

„Neka cvjeta tisuću cvjetova, neka se izražavaju sve moguće ideje i neka se neograničeno troši. Dosta nam je bilo rata, restrikcija, siromaštva, razaranja, granata, oskudica i nestašica. Treba potaknuti potrošačku groznicu.“

I ne znam jesu li prije toga ili nakon te naše vojno redarstvene operacije Oluja krenule naše Piramide, lanci sreće ili financijske piramide. I dođe meni tako jedan moj prijatelj i nudi mi tu piramidu sreće ili financijsku piramidu:

„Uključi se i stizat će ti lova do krova. Ne možeš s time mašiti.“

„Malo ću to ispitati i istražiti, pa ti se javim.“

Pa sam ja tako istraživao nešto o financijskim piramidama. O hijerarhiji unutar toga, o regrutiranju članova i o zarađivanju. I svi su me dobronamjernici uvjeravali da je to neodrživ model zarađivanja novaca, a zlonamjernici da se tome priključim.

Pitao sam se što ako netko naprasno sve to prekine? Ostat ću bez uloženog. Biti ću među onih 90 % gubitnika i naivaca i svi će mi se smijati. I naravno da se nisam u to uključio, a trebao sam jer je još tada to funkcioniralo i ljudi i novi članovi su ti slali novce. Pa nije to Ponzijeva shema, nešto za ništa, gdje ti ulažeš novac u postojeći ili nepostojeći, profitabilni ili neprofitabilni projekt i bereš ili ne bereš nekakvu visoku kamatu. Gdje ti ništa ne radiš, a masno zarađuješ. Gdje ti uložiš sitno, a enormno zaradiš ili uopće ne zaradiš. Nije to nikakav Forex ili Bitcoin. Nije to nikakav Avon, Amway ili nešto tako slično. To je ipak sve legalno i čisto.

I dugo – dugo, ništa od tih naših zlatnih poslova, a sada me moj prijatelj zove i kaže mi da su blogovi i instagram lova do krova. Ja sumnjam u to, ali on se ne da. Stalno mi govori da se u to trebam uključiti, da trebam ozbiljno zarađivati na mreži ili na internetu. Da trebam pronaći 1.000 pratitelja i da trebam postati influencer.

„Ali gdje ću naći 1.000 pratitelja?“

„To nije problem. Lako ćeš ti to.“

„1.000 pratitelja dnevno, mjesečno ili godišnje?“

„Izgleda da je to dnevno.“

„To je nemoguća misija. Tko će mene pratiti dnevno i u tom broju?“

„Kažu da ljude zanima moda, glazba, glamour, kozmetika, estetske operacije, zdravlje, wellness, fitness i putovanja. Moraš si odrediti ciljanu publiku.“

„Ali to mene ne zanima.“

„Onda ništa od toga.“

„Onda ništa od čega?“

„Od love do krova. I ti se moraš malo pomučiti. Ne pada sve sa neba. Ne pada lova sa neba. Nitko ti ne garantira uspjeh i zaradu. Moraš se ozbiljno angažirati, komunicirati s ljudima, odgovarati na njihova pitanja i trebaš biti vješt i tek tada ćeš imati šansu za uspjeh.“

I naravno da se nisam ni na to odlučio. Ne znam ja više veslati i preveslati naivce. Bolje mi je dug život, nego život na dug i neizvjesnost. Znam da narod ima kratko pamćenje, ali ne baš toliko

kratko. Bolje mir. Neću se dati preveslati, ali neću nikoga ni sam preveslati. Poznato mi je:

„Tko do podne s vragom tikve sadi, od podne mu se one o glavu razbiju.“

Stoga neću ništa poduzimati, neću otvarati svoj blog, svoj instagram i svoj facebook. Ovo malo vremena što mi je ostalo preživjet ću u miru i neradu Božjem. Pa ne mogu ja vječno nešto raditi. Nekad, u nekadašnja dobra vremena, sam radio dva ili tri posla, a što sada nema posla nisam ja kriv. Valjda je takvo vrijeme i valjda mi je takva teška sudbina.

Bilješka o autoru:

Boris Golić

Rođen je 1958. godine u Belišću. Do sada napisao:

2010. godine - 55+, „Posljednji Gutmann" i „Tamna strana mog Mjeseca".

2011. godine - „Vražja divizija" i „Vražja divizija II".

2012. godine - „Izvan koncepcije" i „Paintball".

2013. godine - „Zovem se 55+" i „Više se ne zovem 55+".

2014. godine - „Investitor" ; „22 kvake" ; „Tribunj via Čanak" i „Analiziraj me!".

2015. Godine - „Nema lijeka za naš blues"; „Izborna lista"; „Svijet okrenut naopako"; „Unatoč i usprkos svemu".

2016. Godine - „Gimnazijski dani"; „Slavonska molitva"; „Izbjeglica"; „Turci među nama"; „Romi među nama"; „Srbi među nama".

2017.godine – „Hrvati među nama"; „Seksualni vodič za ruralne frajere"; „Put u Munchen"; „Argentinski tango", „Strah od stranca".

2018.godina – „Biti ili ne biti hrvatski tajkun"; Bjegunac"; „Joe, i tu je Amerika".

Sadržaj:

PREDGOVOR	05
KIP SLOBODE	09
„JOE, I TU JE AMERIKA"	11
POGLAVLJE 1	11
POGLAVLJE 2	25
POGLAVLJE 3	35
POGLAVLJE 4	51
POGLAVLJE 5	67
POGLAVLJE 6	79
POGLAVLJE 7	85
POGLAVLJE 8	95
POGLAVLJE 9	111
POGLAVLJE 10	121
POGLAVLJE 11	139
POGLAVLJE 12	149
POGLAVLJE 13	163
POGLAVLJE 14	178
POGLAVLJE 15	181
„INTAGRAM"	193
BILJEŠKA O PISCU	198
SADRŽAJ	199

Prilog – Ugovor o korištenju digitalnih knjiga

Digitalne knjige by Impero present dopušteno je koristiti samo za osobne potrebe korisnika, čime želimo izbjeći bilo kakvu mogućnost zloupotrebe autorskih prava autora knjige. Korisnici ih mogu slobodno pregledavati, kopirati, umnožavati te pokazivati i slati prijateljima ili svim onim za koje misle da bi ih takvo što moglo zanimati, no svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga ostaje isključivo i nepovredivo pravo stranice www.digitalne-knjige.com.

*Nenad Grbac iz Zagreba, kao nakladnik, s jedne strane (u daljnjem tekstu: nakladnik) i posjetitelj stranice www.digitalne-knjige.com kao korisnik usluge (u daljnjem tekstu: korisnik) zaključuju klikom na link *Prihvaćam ugovor o korištenju knjige prije njezina preuzimanja(download)*, sljedeći:*

UGOVOR O KORIŠTENJU DIGITALNIH KNJIGA by IMPERO present

čl. 1.

Ugovorne strane su suglasne da se digitalnim knjigama nakladnika korisnik može koristiti samo za osobne potrebe, pri tome ničim ne ugrožavajući autorska prava nakladnika i pisaca koji su nakladniku dali suglasnost da objavi njihovo djelo.

čl. 2.

U skladu s prethodnim člankom, korisnik knjigu može pregledavati, kopirati, umnožavati i slati svima onima za koje smatra da bi ih knjiga mogla zanimati, a nije mu dopušteno mijenjati sadržaj knjiga, dopunjavati ga, kao ni bilo kakva izmjena u izvornome kodu knjiga (bilo u binarnom ili izvršnom obliku).

čl. 3.

Ugovorne strane su suglasne da je svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga nakladnika zabranjena odnosno isključivo i nepovredivo pravo nakladnika.

čl. 4.

Slijedom prethodnog članka zabranjena je bez znanja i suglasnosti nakladnika i pisaca bilo kakva komercijalna ili reklamna upotreba digitalnih knjiga, njihovo korištenje u državnim i privatnim ustanovama (fakultetima, školama, knjižnicama, knjižarama i slično).

čl. 5.

Temeljem članka 3. ovoga ugovora zabranjena je i distribucija digitalnih knjiga nakladnika putem elektroničkih medija i Interneta.

čl. 6.

Ovaj ugovor zaključuje se na neodređeno vrijeme, a sve sporove proizašle iz njega ugovorne strane će nastojati riješiti sporazumno, dok se u suprotnome ugovara stvarno nadležan sud u Zagrebu.

Boris Golić

JOE, I TU JE AMERIKA

Vlastita naklada

Nenad Grbac

Mob: 095/853-03-40

E-mail: digitalne.knjige@gmail.com

Urednik:

Nenad Grbac

Golić, Boris

JOE, I TU JE AMERIKA

Romani, pripovijetke i crtice

www.digitalne-knjige.com

ISBN 978-953-354-123-5

Boris Golić

JOE I TU JE AMERIKA

www.digitalne-knjige.com